

Официален вестник на Европейския съюз

L 232

Издание
на български език

Законодателство

Година 58
4 септември 2015 г.

Съдържание

II Незаконодателни актове

РЕШЕНИЯ

- ★ Решение (ЕС) 2015/1469 на Комисията от 23 юли 2014 година относно държавна помощ № SA.30743 (2012/C) (ex N 138/10) — Германия — Финансиране на инфраструктурни проекти на летище Лайпциг/Хале (2) (нотифицирано под номер C(2014) 5071) ⁽¹⁾ 1
- ★ Решение (ЕС) 2015/1470 на Комисията от 30 март 2015 година относно държавна помощ SA.38517 (2014/C) (ex 2014/NN), приведена в действие от Румъния — Изпълнение на арбитражно решение по дело Micala срещу Румъния от 11 декември 2013 година (нотифицирано под номер C(2015) 2112) ⁽¹⁾ 43

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП

II

(Незаконодателни актове)

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2015/1469 НА КОМИСИЯТА

от 23 юли 2014 година

относно държавна помощ № SA.30743 (2012/C) (ex N 138/10) — Германия — Финансиране на инфраструктурни проекти на летище Лайпциг/Хале (2)

(нотифицирано под номер C(2014) 5071)

(само текстът на английски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него ⁽¹⁾,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като покани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с посочената(ите) по-горе разпоредба(и) ⁽²⁾,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

- (1) С писмо от 12 април 2010 г. Германия уведоми Комисията с оглед на правната сигурност за планирано вливане на капитал в Mitteldeutsche Flughafen AG („MFAG“) и Flughafen Leipzig/Halle GmbH („FLH“). Освен това Германия уведоми Комисията, че вливанията на капитал, за които е изпратено уведомление, подлежат на одобрение от страна на последната. Междувременно финансирането на проекта ще се осъществи чрез заеми от акционерите, за които се твърди, че са отпуснати при пазарни условия.
- (2) С писма от 10 юни 2010 г., 26 ноември 2010 г. и 3 март 2011 г. Комисията поиска допълнителна информация относно мерките, за които е изпратено уведомление (включително за условията на заемите от акционерите). На 29 септември 2010 г., 4 януари 2011 г. и 26 април 2011 г. Германия предостави допълнителна информация.
- (3) С писмо от 15 юни 2011 г. Комисията уведоми Германия за решението си да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора („решението за откриване на процедурата“) по отношение на заемите от акционерите и вливанията на капитал в полза на FLG. На 15 август 2011 г. Германия представи мненията си по отношение на решението за откриване на процедурата.
- (4) Решението на Комисията за откриване на процедурата беше публикувано в Официален вестник на Европейския съюз ⁽³⁾. Комисията покани заинтересованите страни да представят своите мнения по отношение на въпросните мерки в рамките на един месец след публикуването.

⁽¹⁾ Считано от 1 декември 2009 г., членове 87 и 88 от Договора за ЕО станаха съответно членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз („Договорът“). Двете групи разпоредби по същество са идентични. За целите на настоящото решение позоваванията на членове 107 и 108 от ДФЕС следва да се разбират като позовавания съответно на членове 87 и 88 от Договора за ЕО, когато е уместно. С Договора се въвеждат също някои промени в терминологията, като „Общност“ се заменя със „Съюз“, а „общ пазар“ с „вътрешен пазар“. В настоящото решение ще бъде използвана терминологията на Договора.

⁽²⁾ ОВ С 284, 28.9.2011 г., стр. 6.

⁽³⁾ Вж. бележка под линия 2.

- (5) Комисията получи мненията на 34 заинтересовани страни по въпроса. Тя препрати тези мнения на Германия на 21 ноември 2011 г. Германия получи възможност за отговор на тези мнения в рамките на един месец. Комисията получи становищата на Германия на 20 декември 2011 г.
- (6) На 14 март 2012 г. Комисията изпрати искане за информация. На 26 април 2012 г. Комисията получи отговора на Германия.
- (7) Комисията поиска допълнителна информация на 15 май 2012 г., 20 юли 2012 г. и 21 декември 2012 г. Германия отговори с писма от 28 юни 2012 г., 10 септември 2012 г. и 15 януари 2013 г.
- (8) На 31 март 2014 г. Комисията прие Насоките за въздухоплаването от 2014 г. ⁽⁴⁾, заменящи Насоките за въздухоплаването от 1994 г. ⁽⁵⁾ и Насоките за въздухоплаването от 2005 г. ⁽⁶⁾. На 15 април 2014 г. беше публикувано обявление в *Официален вестник на Европейския съюз*, с което държавите членки и заинтересованите страни бяха поканени да представят мнения относно прилагането на Насоките за въздухоплаването от 2014 г. в този случай в срок от един месец от датата на публикуване на Насоките ⁽⁷⁾.
- (9) На 14 април 2014 г. Комисията поиска допълнителна информация относно прилагането на общите принципи за оценката на съвместимостта на помощта в контекста на Насоките за въздухоплаването от 2014 г. Германия отговори с писма от 19 май 2014 г., 26 май 2014 г., 10 юли 2014 г. и 11 юли 2014 г.
- (10) С писмо от 17 юли 2014 г. Германия се съгласи с приемането на и уведомяването за настоящото решение на английски език.

2. ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ

2.1. КОНТЕКСТ НА РАЗСЛЕДВАНЕТО И НА ИНФРАСТРУКТУРНИЯ ПРОЕКТ

2.1.1. Летище Лайпциг/Хале

- (11) Летище Лайпциг/Хале е разположено в провинция Саксония в Централна Германия. Летището се експлоатира от FLH ⁽⁸⁾ — дъщерно дружество на MFAG ⁽⁹⁾. MFAG е холдингово дружество с три дъщерни дружества (FLH, Dresden Airport GmbH и PortGround GmbH).
- (12) След обединението на Германия е приложен генерален план за развитие на летището. Планът предвижда бъдещото изграждане на система от две писти. През 1997 г. е одобрено изграждането на северната писта. През 2004 г. акционерите решават да финансират изграждането на южната писта. ⁽¹⁰⁾
- (13) След началото на експлоатацията на южната писта през 2007 г. DHL Express премества своята европейска дейност от Брюксел в Лайпциг. Освен от DHL Express Лайпциг/Хале се обслужва и от Lufthansa Cargo и други авиокомпани за въздушен превоз на товари. В резултат на това през 2011 г. летище Лайпциг/Хале става второто по големина летище за въздушен превоз на товари в Германия (след летище Франкфурт/Майн). В таблица 1 се обобщава развитието на въздушния превоз на пътници и товари на летището от 2006 г. насам.

⁽⁴⁾ Съобщение на Комисията — Насоки относно държавните помощи за летища и авиокомпани (ОВ С 99, 4.4.2014 г., стр. 3).

⁽⁵⁾ Насоки за прилагане на членове 92 и 93 от Договора за ЕО и член 61 от Споразумението за ЕИП относно държавните помощи в сектора на въздухоплаването (ОВ С 350, 10.12.1994 г., стр. 5).

⁽⁶⁾ Съобщение на Комисията — Насоки на Общността за финансирането на летища и за предоставянето на държавни първоначални помощи за авиокомпани, опериращи на регионални летища (ОВ С 312, 9.12.2005 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ ОВ С 113, 15.4.2014 г., стр. 30.

⁽⁸⁾ Основният акционер във FLH е Mitteldeutsche Flughafen AG, което притежава дял от 94 % във FLH. Останалите дялове са собственост на Freistaat Sachsen, Landkreis Nordsachsen и Stadt Schleuditz. Няма частни акционери.

⁽⁹⁾ Акционери в MFAG са: Freistaat Sachsen със 76,64 процента, Land Sachsen-Anhalt с 18,54 %, Stadt Dresden с 2,52 %, Stadt Halle с 0,2 %, Stadt Leipzig с 2,1 %. Няма частни акционери.

⁽¹⁰⁾ Капиталовите вноски от публични акционери във FLG за финансиране на изграждането на новата южна писта и на други мерки в размер до 350 млн. евро, за които е взето решение преди 2006 г., вече са оценени и за тях е установено в Решение 2008/948/ЕО на Комисията от 23 юли 2008 г. по дело С 48/06 (ex N 227/06) (ОВ L 346, 23.12.2008 г., стр. 1), че са съвместими с вътрешния пазар, поради което те не са обект на настоящото разследване.

Таблица 1

Развитие на въздушния превоз на пътници и товари на летище Лайпциг/Хале в периода 2006—2013 г.

Година	Развитие по отношение на пътниците	Развитие на услугите за въздушен превоз на товари и пощенските услуги в тонове	Движение на въздухоплавателните средства (товари и пътници)
2006 г.	2 348 011	29 330	42 417
2007 г.	2 723 748	101 364	50 972
2008 г.	2 462 256	442 453	59 924
2009 г.	2 421 382	524 084	60 150
2010 г.	2 352 827	663 059	62 247
2011 г.	2 266 743	760 355	64 097
2012 г.	2 286 151	863 665	62 688
2013 г.	2 240 860	887 101	61 668

Източник: Летище Лайпциг Хале (www.leipzig-halle-airport.de).**2.1.2. Преглед на програмата за инвестиции в инфраструктура**

- (14) Заемите от акционерите и вливанията на капитал са насочени към финансирането на инфраструктурата и свързаните с нея мерки, обобщени в таблица 2 и възлизащи на 255,6 млн. евро.

Таблица 2

Преглед на програмата за инвестиции в инфраструктура на летище Лайпциг/Хале

Номер	Описание	Разходи, предвидени в бюджета/очаквани разходи (в евро)
M1	Придобиване на земя/преместване/намаляване на шума/планиране на опазването на околния ландшафт	[...] (*)
M2	Конструкция за изпитване на двигатели	[...]
M3	Пътека за рулиране и мост E7	[...]
M4	Разширяване на северната писта за излитане и кацане: разходи за планиране	[...]
M5	Разчистване на площадката в готовност за изграждане на пътека за рулиране „Виктор“ плюс нови сгради на противопожарната служба/многоцелеви хангар	[...]
M6	Паралелна пътека за рулиране „Виктор“	[...]
M7	Допълнителни зони за обезледяване	[...]
M 8	Хеликоптерна зона	[...]
M 9.1 — M 9.4	Допълнителни инфраструктурни мерки: Възстановяване на пункт за проверка I Функционална сграда за сигурност Доставка на технически средства Ветеринарна зона	[...]

Номер	Описание	Разходи, предвидени в бюджета/очаквани разходи (в евро)
M 10	Допълнително намаляване на нивото на шума	[...]
M11	Развитие на наземните съоръжения в югоизточната зона фаза I	[...]
M12	Процедура за одобрение на планирането за разширяване на южната писта	[...]
M13	Разширяване на южната стоянка	[...]
M14	Разширяване на източната стоянка	[...]
M15	Приспособяване на инфраструктурата	[...]
M 16	Допълнителни инфраструктурни мерки: Разширяване на хангара в северната зона (M16.1) Строителство на нов авиационен терминал и на помещения за малки самолети (M16.2)	[...]
Общо		255,625 млн.

(*) представлява професионална тайна

- (15) M1 — Широкообхватни мерки за намаляване на шума (в т.ч. придобиване на земя, преместване, планиране на опазването на околния ландшафт): съгласно решението за одобрение на планирането за южните писта и стоянки ⁽¹¹⁾ летище Лайпциг/Хале трябва да изпълни мерки за намаляване на шума в нощната защитена зона. Тази нощна защитена зона е трябвало да покрие площ от около 211 km² с около 6 000 жилищни сгради. След първото преизчисление за нощната защитена зона, извършено в края на февруари 2009 г., първоначалната защитена площ се налага да бъде разширена с допълнително около 4 000 жилищни сгради.
- (16) M2 — Конструкция за изпитване на двигатели: нова конструкция за изпитване на двигатели е изградена на летище Лайпциг/Хале в периода 2007—2008 г. Летище Лайпциг/Хале работи 24 часа на ден, поради което то разполага със съоръжения за провеждане на изпитвания на самолетни двигатели през деня и нощта. Конструкцията за изпитване на двигатели е затворена структура с цел ограничаване на шумовите емисии.
- (17) M3 — Пътека за рулиране и мост „E7“: за да се облекчи натоварването на съществуващите пътеки за рулиране и мостове и да се осигури допълнителна възможност в случай на произшествия или повреди, в източната част на летището е изградена пътека за рулиране с мост „E7“. По технически причини този инфраструктурен проект е разделен на три подпроекта: мост ⁽¹²⁾, пътека за рулиране и техническо оборудване (светлинна сигнализация). Работата по проекта започва през 2008 г.
- (18) M4 — Разширяване на северната писта за излитане и кацане (разходи за планиране) от сегашните 3 600 метра на 3 800 метра: целта на разширяването на северната писта е да се гарантира, че товарните самолети с високо максимално излетно тегло („MTOW“) да могат да излитат без ограничения за полезен товар. Планирането на този инфраструктурен проект започва през 2008 г.
- (19) M5 — Своевременно разчистване на площадката за изграждането на пътека за рулиране „Виктор“, нова сграда на противопожарната служба, многоцелеви хангар I: сградата на противопожарната служба и многоцелевият хангар ще трябва да бъдат съборени и построени отново. Работите по реконструкцията на многоцелевия хангар I и сградите на противопожарната служба започват през май 2009 г. Новият многоцелеви хангар ще се използва за оборудването за зимна поддръжка. Строителните работи ще включват и изграждането на съоръжение за подготовка за противопожарната служба.

⁽¹¹⁾ Решението за одобрение на планирането за южната писта, пистата за кацане и стоянката от отговорен германски орган по планиране от 4 ноември 2004 г. и първото изменение на това решение от 9 декември 2005 г.

⁽¹²⁾ Летище Лайпциг/Хале има две пътеки за рулиране, които пресичат пътища (магистрала A14, високоскоростна железопътна линия, 4-лентов национален път), което означава, че трябва да се изградят мостове за пътеките за рулиране.

- (20) M6 — Паралелна пътека за рулиране „Виктор“: съгласно уведомлението изграждането на пътека за рулиране „Виктор“ между две съществуващи пътеки за рулиране е от съществено значение за покриване на допълнителното увеличаване на капацитета на летище Лайпциг/Хале и за покриване на капацитета в югозападната част на летището в пиковите часове и в случай на неблагоприятни метеорологични условия на изток.
- (21) M7 — Допълнителни зони за обезпечаване: допълнителните зони за обезпечаване са необходими, за да се гарантира, че обезпечаването на самолети протича гладко, и за да се избегнат забавяния в резултат на неподходяща инфраструктура.
- (22) M8 — Хеликоптерна зона: през 2008—2009 г. на летище Лайпциг/Хале е създадена зона за паркиране на хеликоптери чрез приспособяване и обозначаване на повърхностната структура; използва се като база за въздушни спасителни и аварийни операции.
- (23) M9.1 — Възстановяване на пункт за проверка I: пункт за проверка I трябва да бъде възстановен, за да отговаря на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 2320/2002 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹³⁾. Той ще бъде основното звено за всички организационни дейности, свързани със сигурността на летището (управление на пропуски и ключове, обучение по сигурност, управленски задачи), проверка (например на хора и товари) и услуги за сигурност (например на посетители, VIP).
- (24) M9.2 — Функционална сграда за сигурност: нова сграда за сигурност ще бъде използвана от федералната полиция, регионалната полиция, митниците и германската метеорологична служба.
- (25) M9.3 — Доставка на техническо оборудване: за да се приспособи към новата инфраструктура, летище Лайпциг/Хале трябва да се снабди и с допълнително оборудване за зимна поддръжка и допълнителна пожарогасителна техника. Оградата по периметъра на летищата ще трябва да бъде оборудвана със сензори и цифрова техника за видеонаблюдение с интелигентно откриване на движение.
- (26) M9.4 — Ветеринарна зона: проектът се отнася за създаването на отделна сграда на летището за износ/внос на животни от трети държави, в която да са разположени ветеринарни съоръжения.
- (27) M10 — Допълнително намаляване на нивото на шума: с оглед на прогнозирания растеж, особено на въздушния превоз на товари, на летище Лайпциг/Хале се очаква да възникне необходимост от допълнителни мерки за намаляване на шума (и свързаното с тях строителство) в средносрочен план с разширяването на летището.
- (28) M11 — Развитие на наземните съоръжения в югоизточната зона, фаза I: площите в непосредствена близост до източната страна на съществуващите наземни съоръжения (хангар и оперативна сграда) на летище Лайпциг/Хале трябва да бъдат напълно снабдени с електричество и вода и съоръжения за отпадни води и оттичане на дъждовна вода до 2010 г.; строителните работи са започнали през 2008 г. След като съществуващото съоръжение за кръгово движение при терминала за претоварване на доставяни по въздушен път товари бъде свързано с обществената пътна мрежа, ще трябва да се вземат допълнителни мерки за намаляване на шума.
- (29) M12 — Процедура за одобрение на планирането за разширяване на южната писта: южната писта (3 600 м) и стоянката на летище Лайпциг/Хале трябва да бъдат разширени в дългосрочен план. Това ще наложи процес на одобрение на планирането.
- (30) M13 — Разширяване на северната стоянка: планира се изграждането на дванадесет допълнителни платформи до 2020 г. развитието на терминалните съоръжения в северната част на летището ще позволи да се постигне равномерно разпределение на движението на самолетите между двете писти.
- (31) M14 — Разширяване на източната стоянка: границата на източната стоянка трябва да се премести на юг, за да се гарантира осигуряването на необходимите безпрепятствени зони за използване на пистата. Стоянката трябва да бъде свързана със системата от пътеки за рулиране и с пунктовете за обезпечаване.
- (32) M15 — Приспособяване на инфраструктурата: терминалните съоръжения в северната зона трябва да бъдат приспособени с оглед на новоизградената стоянка в северната зона и преместването на товарните функции в тази зона. За тази цел хангарите и необходимите спомагателни функции следва да бъдат приспособени за самолети от категория F.
- (33) M16.1 — Разширяване на хангара в северната зона: това включва изграждането на нова стоянка в северната зона, включително преместване на товарни функции в тази зона и осигуряване на стендове за поддръжка.

⁽¹³⁾ Регламент (ЕО) № 2320/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 г. за създаване на общи правила за сигурността на гражданското въздухоплаване (ОВ L 355, 30.12.2002 г., стр. 1).

- (34) M16.2 — Изграждане на нов авиационен терминал и на помещения за малки самолети: ще трябва да бъдат построени нов авиационен терминал и помещения за малки самолети. Предишният авиационен терминал е съборен при изграждането на новата южна писта.

2.2. МЕРКИ, ОБХВАНАТИ ОТ РАЗСЛЕДВАНЕТО, И ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ОФИЦИАЛНАТА ПРОЦЕДУРА ПО РАЗСЛЕДВАНЕ

- (35) В решението за откриване на процедура се разследват следните мерки за финансиране на инвестиционния проект (т.е. инфраструктура и мерки, свързани с инфраструктурата) на летище Лайпциг/Хале:
- i) заеми от акционерите в полза на FLH в размер потенциално до 255,6 млн. евро („при вече частично приложено мостово финансиране“);
 - ii) вливания на капитал във FLH в размер на 255,6 млн. евро.
- (36) По отношение на инфраструктурните мерки, за които е изпратено уведомление, Комисията изрази съмнение дали те в действителност може да се считат за попадащи в обхвата на държавната политика и съответно дали тяхното финансиране не представлява държавна помощ.
- (37) Комисията достигна до заключението, че заемите от акционерите за и вливанията на капитал в MFAG не представляват държавна помощ, тъй като и двата инструмента са предназначени да бъдат прехвърлени към FLH. MFAG може да се разглежда само като инструмент за прехвърляне на средства към FLH и съответно не може да се разглежда като получател на помощта.

2.2.1. Заеми от акционерите в полза на FLH

- (38) Инфраструктурата и свързаните с инфраструктурата проекти са финансирани първо чрез заеми от акционерите, които ще бъдат преобразувани в капитал само след разрешаване на тези мерки за финансиране от страна на Комисията. В периода 2006—2011 г. ⁽¹⁴⁾ общият размер на заемите от акционерите, предоставени на FLH, възлиза на [...] млн. евро.
- (39) Условието на заемите от акционерите в периода 2006—2008 г. са определени въз основа на споразумение за заем между Sachsen LB и MFAG. Основният лихвен процент на кредитиране е тримесечният EURIBOR плюс рисков марж от [...] базисни пункта. За 2009 г. основният лихвен процент на кредитиране е тримесечният EURIBOR плюс рисков марж от [...] базисни пункта. За 2010 г. основният лихвен процент на кредитиране е тримесечният EURIBOR плюс рисков марж от [...] базисни пункта.

Първоначална оценка на Комисията относно наличието на държавна помощ

- (40) Що се отнася до характера на помощ на заемите от акционерите в полза на FLH, Комисията изрази съмнения дали заемите от акционерите във FLH са предоставени при условия, при които могат да бъдат нормално получени на пазара. По-специално по отношение на съставимите споразумения за заем Комисията изрази съмнения дали индикативните предложения, подадени по електронната поща, без да се цели сключване на правно обвързващи споразумения за заем и без преценка на вероятността за неизпълнение и обезпеченост, могат да се разглеждат като надеждна пазарна база за сравнение.
- (41) При липсата на пазарна база за сравнение Комисията извърши своята оценка въз основа на приближението, определено в Съобщението относно референтните лихвени проценти от 2008 г. ⁽¹⁵⁾. При неналичие на рейтинг на FLH и на свързаните с това обезпечения условията на заемите от акционерите във FLH съответно изглеждат по-благоприятни от приближението за пазарния лихвен процент, изчислено от Комисията при прилагане на Съобщението относно референтните лихвени проценти от 2008 г.
- (42) Евентуалният елемент на помощ възлиза на разликата между пазарния и действителния лихвен процент.

2.2.2. Вливания на капитал във FLH

- (43) Вливания на капитал във FLH, насочени към финансирането на инфраструктурата и на мерки, свързани с инфраструктурата (вж. таблица 2), подлежат на одобрение от Комисията. Следователно се предвижда превръщане на заемите от акционерите във FLH в собствен капитал само след като помощта бъде разрешена.
- (44) Общият размер на финансирането, насочено към възстановяване на разходи за инфраструктура и за проекти, свързани с инфраструктура, възлиза на 255,6 млн. евро. Общо 240,3 млн. евро следва да се депозират във фонда за капиталов резерв на MFAG и да се заделят за предаване на FLH с цел увеличаване на неговия собствен капитал (тоест собствен капиталов резерв). Акционерите във FLH от своя страна ще вляят останалата сума директно във фонда за капиталов резерв на FLH.

⁽¹⁴⁾ До 1 април 2011 г.

⁽¹⁵⁾ Съобщение на Комисията относно преразглеждане на метода за определяне на референтните и скontoви лихвени проценти (ОВ С 14, 19.1.2008 г., стр. 6).

- (45) Според Германия вливанията на капитал ще се извършат без основен бизнес план и дългосрочни перспективи за рентабилност.
- (46) Въпреки че някои от инфраструктурните проекти, които ще бъдат финансирани с планираните вливания на капитал вече са започнали преди започването на проектите, публичният акционер е съобщил във всеки отделен случай намерението си да финансира тези мерки преди началото на всякаква строителна дейност. Самите вливания на капитал все още не са извършени.

Първоначална оценка на Комисията относно наличието на помощ

- (47) Що се отнася до характера на държавна помощ на вливанията на капитал, Комисията изрази съмнения дали при липсата на каквито и да било дългосрочни очаквания за рентабилност акционерите във FLN са действали като оператор в условията на пазарна икономика. По тази причина Комисията изрази съмнения относно това дали вливанията на капитал биха могли да се разглеждат като мерки, които не представляват държавна помощ.

2.2.3. Съвместимост на помощта

- (48) Тъй като е възможно заемите от акционерите в FLN и последващите вливания на капитал да представляват държавна помощ, Комисията е трябвало да провери дали тази помощ може да бъде счетена за съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от Договора. В това отношение в Насоките за въздухоплаването от 2005 г. са обобщени общите принципи за оценка на съвместимостта на помощта за финансиране на летищна инфраструктура съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора.
- (49) В решението за откриване на процедурата Комисията заключи, че определени критерии, предвидени в Насоките за въздухоплаването от 2005 г. са изпълнени в настоящия случай. Във връзка с това Комисията достигна до заключението, че помощта изпълнява ясно определена цел от общ интерес, по-специално поради това, че тя увеличава свързаността на региона по отношение на услугите за товарни превози и оказва положително въздействие върху местното развитие. Предвид положителните изгледи за развитие на летището, Комисията заключи, че за летището са налице добри средносрочни перспективи за използване, както и че програмата за инфраструктура е необходима.
- (50) В решението за откриване на процедурата Комисията обаче изрази съмнения относно това дали въпросните мерки за инфраструктура са пропорционални на поставената цел. Освен това Комисията изрази опасения, че не всички ползватели имат достъп до летището при равни и недискриминационни условия. Комисията посочи също така, че понеже FLN като летище, специализирано в товарните превози, се конкурира с летища в други държави членки, към настоящия момент тя не може да заключи, че развитието на търговията не е засегнато до степен, която противоречи на общия интерес. Освен това Комисията изрази съмнения също така относно необходимостта и съразмерността на помощта.
- (51) Поради това Комисията изрази съмнения относно това дали финансирането на мерките, за които е изпратено уведомление, може да се счита за съвместимо с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3 от ДФЕС.

3. МНЕНИЯ, ПОЛУЧЕНИ ОТ ГЕРМАНИЯ

3.1. КОНТЕКСТ НА РАЗСЛЕДВАНИТЕ МЕРКИ

- (52) В началото на своето мнение Германия представи допълнителни разяснения по отношение на контекста на разследваните мерки. Във връзка с това Германия увери, че още в Договора за обединението от 1990 г. се предвижда по-нататъшното развитие на летище Лайпциг/Хале. Според Германия е изготвен генерален план за развитие на летището и е решено да се разработи система от две паралелни писти. Германия обясни още, че изграждането на северната писта е одобрено през 1997 г. и нейната експлоатация започва през 2000 г., а изграждането на южната писта е одобрено през 2004 г. и експлоатацията ѝ започва през 2007 г.
- (53) В този контекст Германия увери, че благодарение на своята система от паралелни писти и преместването на няколко големи оператори за въздушен превоз на товари летище Лайпциг/Хале е било в състояние да се утвърди като втория по големина център за въздушен превоз на товари в Германия. В този контекст Германия заяви, че от 2010 г. насам летището е било в състояние да засили позициите си като един от най-важните центрове за претоварване на доставяни по въздушен път товари в Европа. Германия също така добави, че понастоящем на летището са представени 133 дружества, в които през 2010 г. работят общо 5 106 души (увеличение с 14,4 % в сравнение с 2009 г.).
- (54) Следователно, според мнението на Германия, летището е фактор за икономическото развитие на региона и има важна роля за регионалната заетост. Германия подчерта, че това се потвърждава и от увеличението на приходите и на обема на товарните превози, обслужвани на летището — в периода 2005—2009 г. приходите, реализирани от FLN, са се увеличили от 47 на 80 млн. евро. По отношение на обема на товарите Германия посочи, че в сравнение с други летища, Лайпциг/Хале регистрира постоянни темпове на растеж (като се има предвид, че през 2007 г. са обработени 101 364 тона товари и че тази цифра нараства до 442 453 тона през 2008 г., 524 084 тона през

2009 г. и 663 059 тона през 2010 г.). С цел допълване на становището си Германия изтъкна, че обемът на доставяните по въздушен път товари е нараснал с 18,5 % през 2009 г. и 26,5 % през 2010 г. Според Германия се очаква по-нататъшно увеличение на обема на товарите. Във връзка с това Германия поясни, че се очаква до 2020 г. да бъдат обработени около 820 000 тона доставяни по въздушен път товари. ⁽¹⁶⁾ Германия обаче заяви, че тази прогноза ще бъде вече изпълнена до 2015 г. ⁽¹⁷⁾

- (55) Освен това Германия посочи, че броят на пътниците на летището е отбелязал постепенно увеличение през последните години (от 1 988 854 пътници през 2002 г. до 2 723 748 пътници през 2007 г.). Въпреки че според Германия е налице спад в пътническия трафик от 2007 г. насам (само 2 352 827 пътници през 2010 г.), в средносрочен и дългосрочен план Германия очаква повишаване на пътническия трафик до 4,6 милиона пътници до 2020 г.
- (56) Германия посочи, че за разлика от много други летища в Съюза, като например трите най-големи германски товарни летища — Франкфурт/Майн, Кьолн-Бон и Мюнхен, летище Лайпциг/Хале има неограничено разрешение за нощните полети за търговски въздушен превоз на товари. Според Германия това е една от причините, поради които летището има добри перспективи в бъдеще. Германия също така подчерта, че с решение от 4 април 2012 г. германският Федерален административен съд (Bundesverwaltungsgericht) е потвърдил забраната на нощните полети на летище Франкфурт/Майн — най-големият център за въздушен превоз на товари. Германия посочи, че в резултат на това заминаванията и пристиганията на летище Франкфурт/Майн са били напълно забранени между 23:00 и 05:00 часа.
- (57) Германия също така заяви, че FLN не е в състояние да финансира планираните инфраструктурни мерки със собствените си ресурси. В този контекст Германия подчерта, че в резултат на изоставането в областта на инвестициите, произтичащо от времето на бившата Германска демократична република, летището е трябвало да направи инвестиции в много по-кратък срок в сравнение с летищата в западните части на Германия. По-специално според Германия значителните краткосрочни инвестиции не могат да се финансират със собствени ресурси на FLN, тъй като има съществена разлика между обема на инвестициите (225,6 млн. евро) и годишните приходи на летището (80 млн. евро през 2009 г.).

3.2. ПОНЯТИЕ ЗА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ И ОБХВАТ НА ДЪРЖАВНАТА ПОЛИТИКА

3.2.1. Понятие за стопанска дейност и приложимост на правилата за държавна помощ по отношение на летищната инфраструктура

- (58) На първо място Германия припомни, че тя не е съгласна с позицията на Комисията, че изграждането на летищна инфраструктура представлява стопанска дейност. По тази причина Германия заяви, че мярката, за която е изпратено уведомление, не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.
- (59) Във връзка с това Германия заяви, че понятието за предприятие по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора не се прилага за летищата, най-малкото що се отнася до финансирането на летищна инфраструктура. Германия подчерта, че изграждането на летищна инфраструктура не представлява стопанска дейност, а по-скоро обща мярка на транспортната, регионалната и икономическата политика. Тя се позова на точка 12 от Насоките за въздухоплаването от 1994 г., в която е предвидено, че „изграждането или разширяването на инфраструктурни проекти [...] представлява мярка на икономическата политика, която не може да бъде контролирана от Комисията в съответствие със заложените в Договора разпоредби за държавни помощи. Решенията за развитие на инфраструктурата попадат извън приложното поле на това съобщение“, и заяви, че в Насоките за въздухоплаването от 2005 г. тази точка не е заменена.
- (60) Освен това Германия увери, че изграждането на летищна инфраструктура не представлява стопанска дейност, тъй като частен инвеститор не би извършвал такава дейност. Във връзка с това Германия посочи, че не е възможно инвестицията да бъде рентабилна, тъй като разходите за изграждане не могат да бъдат възстановени от ползвателите на летището чрез летищни такси. Според Германия тази невъзможност произтича от обстоятелството, че тези такси са поставени в зависимост от разрешението на отговарящия за летищата орган на провинцията, в която се намира летището, като частните инвеститори нямат никакво влияние върху техния размер. По мнение на Германия следователно тези такси не могат да бъдат определени свободно от оператора с оглед на икономически съображения и всъщност те се определят без каквато и да било връзка с инвестиционните разходи. Според Германия зоните, които се отдават под наем с търговска цел, различна от въздухоплавателни операции, не са от значение.
- (61) Във връзка с това Германия допълнително посочи, че летищата имат по-високи от средните фиксирани разходи, свързани с инфраструктурата, оборудването и експлоатацията. Освен това тяхната свобода на действие е ограничена поради стриктните правни задължения и условия.

⁽¹⁶⁾ Въз основа на прогнози преди 2011 г.

⁽¹⁷⁾ Въз основа на прогнози от 2011 г.

- (62) В допълнение Германия счита, че позоваванията на решението по делото *Aéroports de Paris* ⁽¹⁸⁾ и на решението по делото *Leipzig/Halle* ⁽¹⁹⁾ са неуместни. Във връзка с решението по делото *Aéroports de Paris* Германия посочи, че в това решение не се разглежда изграждането на летищни инфраструктури, а експлоатацията на летище. В допълнение Германия счита, че в решението по делото *Aéroports de Paris* понятието „предприятие“ не се тълкува по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора, а че в него се разглежда нарушение на забраната за злоупотреба с господстващо положение по смисъла на член 102 от Договора. По отношение на решението по делото *Leipzig/Halle* Германия счита, че решението на Общия съд няма каквото и да било действие на прецедент в съдебната практика, тъй като то подлежи на обжалване.

3.2.2. Обхват на държавната политика

- (63) Според Германия дори ако финансирането на инфраструктурните мерки е подлежало на правилата за държавна помощ, то не би представлявало държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора, тъй като финансирането на инфраструктурните мерки в по-голямата си част представлява необходимото и пропорционално възстановяване на разходи за изпълнението на задачи, попадащи в прерогативите на държавата. Във връзка с това Германия посочи, че съгласно Насоките за въздухоплаването от 2005 г. дейности, които обикновено са отговорност на държавата при упражняването на нейните официални правомощия в качеството ѝ на публичен орган, не са от икономическо естество и не попадат в приложното поле на правилата за държавна помощ.
- (64) Германия заяви, че във връзка с изпълнението на задачи, попадащи в обхвата на държавната политика, в своята практика Комисията е разграничила най-малко следните категории мерки, свързани със сигурността: защита на въздушния трафик от външни заплахи като отвличане и други прояви на насилие в областта на въздушния трафик, защита на въздушния трафик от експлоатационни рискове и защита на трети страни от експлоатационни опасности, произтичащи от въздушния трафик. По мнение на Германия по отношение на защитата на въздушния трафик срещу експлоатационни рискове летищният оператор има задължението да реновира, модернизира и разширява летищната инфраструктура, за да предотвратява експлоатационни опасности. Германия посочи, че третата категория мерки обикновено покрива защитата на трети страни от шума на въздухоплавателни средства и други вредни въздействия върху околната среда.
- (65) Що се отнася до различните въпросни инфраструктурни мерки, Германия твърди, че тези мерки в по-голямата си част представляват компенсация за изпълнението на дейности, попадащи в обхвата на държавната политика, тъй като мерките защитават трети страни от експлоатационни опасности, произтичащи от въздушния трафик.
- (66) По отношение на мерките за намаляване на шума Германия посочи, че в контекста на процедурата за одобрение на планирането е необходимо инсталирането на съоръжения за намаляване на шума в приблизително 10 000 жилищни сгради. Германия твърди, че съгласно разпоредбите на неотдавна изменен закон *Gesetz zum Schutz gegen Fluglärm* (Закон за шума от въздухоплавателни средства, „*FluglärmG*“) мерките за намаляване на шума биха покрили площ от само 78 km², в която се намират около 3 000 жилищни сгради и разходите за които са в размер на [...] млн. евро. При все това според Германия FLH не се е облагодетелствало от това изменение на *FluglärmG*, като то все още покрива зона с по-строга защита. Във връзка с това Германия увери, че летище Лайпциг/Хале трябва да понесе значително по-високи разходи от конкурентите си (в Германия и извън Съюза).
- (67) В допълнение летището е придобило имоти на сериозно засегнати жители и ги е компенсирало за това. Освен това Германия посочи, че летището е извършвало някои дейности по опазване на природата, за да компенсира строителните работи, извършвани на него. Германия твърди, че тези дейности по опазване на природата са имали за цел да предотвратят или намалят въздействието на шума на въздухоплавателни средства и на строителните работи върху трети страни и че следователно това е било функция на държавната политика. По мнение на Германия защитата на трети страни от шум, по-специално от шума от въздухоплавателни средства, е било едно от основните официални задължения и функции на държавата.
- (68) Освен това Германия твърди, че конструкцията за изпитване на шума от двигатели, тоест M2, е представлявала мярка в обхвата на държавната политика. Тя посочи, че граничните стойности на шума, определени в контекста на решението за одобрение на планирането за изграждане на южната писта са могли да бъдат спазени през деня (от 6:00 до 22:00 часа), без конструкцията за изпитване на двигатели да е затворена. При все това според Германия съгласно оперативния лиценз от 31 юли 2007 г. летището е трябвало да провежда изпитвания в затворената конструкция за изпитване, дори и през деня. В допълнение Германия поясни, че изпитванията на двигателите са били необходими в контекста на поддържане на експлоатационната безопасност на въздухоплавателното средство, като граничните стойности на шума биха били надвишени, ако изпитванията се извършват през нощта извън затворената конструкция. Поради това по мнение на Германия изграждането на конструкцията за изпитване на шума под формата на затворено помещение служи за защита на местните жители от всички неприемливи нива на шум от въздухоплавателни средства.

⁽¹⁸⁾ Решение от 12 декември 2000 г. по дело *Aéroports de Paris/Komisia* (T-128/98, Recueil, стр. II-3929).

⁽¹⁹⁾ Съединени дела T-443/08 и T-455/08 *Mitteldeutsche Flughafen AG u Flughafen Leipzig Halle GmbH/Komisia*, (съдебно решение „Leipzig-Halle airport“), [2011] (Сборник, стр. II-1311).

- (69) По отношение на мярка М3 Германия твърди, че изграждането на тези инфраструктурни елементи попада в обхвата на държавната политика, тъй като това е било извършено с цел защита на въздушния трафик от експлоатационни опасности. Независимо от обема на трафика, който се очаква да бъде обслужван в бъдеще, съществуващите връзки с пътеките за рулиране в миналото вече са били недостатъчни, за да се гарантира безопасен и гладък процес на обслужване на въздушния трафик. Освен това Германия посочи, че новата пътека за рулиране представлява аварийен маршрут за достъп за противопожарната служба от източната сграда на противопожарната служба до северната зона на летището. Според Германия дори ако правилата за държавна помощ да са били приложими, трябва да се има предвид, че някои от тези разходи за пътеката за рулиране са били свързани със светлинната сигнализация. Що се отнася до светлинната сигнализация, Германия изтъкна, че Комисията вече е постановила в своето решение по дело „Memmingen“, ⁽²⁰⁾ че светлинната сигнализация представлява елемент от насочването и контрола на въздухоплавателните средства и следователно може да бъде класифицирана като дейност, попадаща в обхвата на държавната политика, която не е предмет на правилата за държавна помощ.
- (70) Според Германия мярка М4 също така е щяла да бъде осъществена в изпълнение на дейностите, попадащи в обхвата на държавната политика, тъй като оперативният капацитет и съображенията за безопасност са изисквали осигуряването за въздухоплавателно средство с голям корпус, което се експлоатира при разрешеното за него MTOW при определени климатични условия, на допълнително разстояние за излитане, включително допълнителна разполагаема дистанция за отрицателно ускорение в случай на прекратено излитане.
- (71) Що се отнася до мярка М5, според Германия своевременното разчистване на площадката за изграждането на пътека за рулиране „Виктор“ е било извършено в изпълнение на дейности, попадащи в обхвата на държавната политика, тъй като пътеката за рулиране „Виктор“ е била необходима, за да се гарантира безопасно осъществяване на въздухоплавателните дейности, както и за да се предотвратят инциденти, рискове за сигурността и неблагоприятни въздействия върху околната среда. По мнение на Германия, противно на становището на Комисията, изграждането на пътеката за рулиране „Виктор“ не е било извършено с цел увеличаване на капацитета и косвено — на оборота. Германия посочи, че тя е била изградена единствено с цел осигуряване на експлоатационната безопасност и поради екологични съображения.
- (72) Освен това според Германия изграждането на двете нови сгради на противопожарната служба е било извършено в изпълнение на дейностите, попадащи в обхвата на държавната политика, тъй като съгласно установената практика на Комисията мерките, свързани с пожарната безопасност, по-специално изграждането и експлоатацията на сгради на противопожарната служба на летището и снабдяването със съответното оборудване, се считат за дейности, които попадат в обхвата на държавната политика. Германия обърна внимание на факта, че изграждането на сгради на противопожарната служба на летищата в Германия обикновено се извършва чрез публично финансиране.
- (73) Освен това по мнение на Германия изграждането на многоцелеви хангар също така е било извършено в изпълнение на дейности, попадащи в обхвата на държавната политика, тъй като хангарът е щял да бъде използван единствено за съхранение на оборудването за зимна поддръжка и като подслон при извънредни ситуации. Германия поясни, че осигуряването на помещения за оборудването за зимна поддръжка представлява официална функция на държавата, тъй като то гарантира безопасната работа на летището по време на зимния период. В допълнение Германия посочи, че тя е дала възможност на летището да изпълни своето законово задължение да функционира по всяко време.
- (74) Германия поясни, че осигуряването на подслона за извънредни ситуации представлява дейност от общ интерес, тъй като той служи за опазване на човешкия живот. Германия цитира разпоредбите на Международна организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО), съгласно които от управляващите летищата органи се изисква да осигурят място за лечение на ранени хора и за съхранение на трупове в случай на извънредна ситуация. Освен това според Германия в многоцелевия хангар могат също така да бъдат настанявани пътници, които не могат да продължат пътуването си поради природни явления (например облакът от вулканична пепел през 2010 г.).
- (75) В допълнение Германия подчерта, че изграждането на новия хангар е било необходимо, тъй като разширяването на многоцелевия хангар на мястото, където той се е намирал по-рано не би било възможно.
- (76) По отношение на мярка М6 Германия се позова на аргументите, изложени във връзка с М5. Освен това Германия посочи, че изграждането на пътеката за рулиране „Виктор“ е било отложено.
- (77) Според Германия разширяването на зоните за обезледяване (М7) също е било извършено в изпълнение на официална функция на държавата, тъй като съоръженията са били необходими за осигуряване на експлоатационна безопасност и поради екологични съображения. Освен това Германия поясни, че допълнителните зони за обезледяване не са били необходими за гарантиране на достатъчно капацитет в случай на увеличаване на трафика, тъй като летище Лайпциг/Хале е можело да обработва нарастващия трафик дори без допълнителни зони за обезледяване. Тя твърди, че необходимостта от разширяване на зоните за обезледяване е възникнала в резултат на събитията при работата на летището през зимата на 2008/2009 г. Според Германия допълнителните съоръжения за

⁽²⁰⁾ Решение на Комисията от 7 март 2007 г. по дело за държавна помощ N 620/06 Germany Memmingen/Allgäu Regional airport (ОВ С 133, 15.6.2007 г., стр.8)

обезледняване служат за гарантиране на гладко протичане на обезледняването на въздухоплателните средства, както и за предотвратяване на закъснения, дължащи се на неадекватна инфраструктура за обезледняване на летището. Във връзка с това Германия заяви, че на свой ред закъсненията са щели да оказат отрицателно въздействие върху околната среда като потребление на керосин, вредни емисии и шум.

- (78) По отношение на мярка М8 Германия твърди, че изграждането на хеликоптерна зона улеснява въздушните спасителни операции на летището и като цяло.
- (79) Що се отнася до мярка М9.1, Германия посочи, че възстановяването на пункт за проверка I е било абсолютно необходимо с оглед на Регламент (ЕО) № 300/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²¹⁾. Германия обърна внимание на факта, че това възстановяване попада в обхвата на държавната политика, както и че финансирането му е било ограничено до направените за него разходи.
- (80) Освен това Германия е на мнение, че изграждането на функционалната сграда за сигурност (М9.2) е попаднало в обхвата на държавната политика, както и че финансирането е било ограничено до размера на направените разходи. Германия посочи, че новата функционална сграда за сигурност също така е спомогнала за това да бъде спасен Регламент (ЕО) № 300/2008 и е била нужна, за да се отговори на нуждите на федералната и регионалната полиция, митниците и германската метеорологична служба.
- (81) По отношение на мярка М 9.3, свързана с доставка на техническо оборудване, а именно доставка на допълнително оборудване за зимна поддръжка, на допълнителна пожарогасителна техника и оборудване, както и с оборудване на оградата по периметъра на летищата със сензори и цифрова техника за видеонаблюдение, Германия твърди, че трите мерки попадат в обхвата на държавната политика.
- (82) По отношение на новото оборудване за зимна поддръжка Германия посочи, че оборудването е дало възможност пистите да бъдат успоредно почиствани, което е гарантирало безопасно функциониране на летището, и следователно дейността е попадала в обхвата на държавната политика.
- (83) Освен това Германия посочи, че съгласно член 8 от германския закон *Luftsicherheitsgesetz* (Закон за сигурността на въздухоплаването, „LuftSiG“), с който се прилага Регламент (ЕО) № 300/2008, летището е трябвало да бъде оградено от ограда по неговия периметър. Германия подчерта, че съгласно установената практика на Комисията инфраструктурата за сигурността на въздухоплаването, каквато е оградата по периметъра на летището, попада в обхвата на държавната политика.
- (84) Що се отнася до мярка М9.4 (а именно изграждането на ново помещение за превозвани животни, включително ветеринарни съоръжения), Германия заяви също така, че построяването на такова помещение попада в обхвата на държавната политика, тъй като с това се цели да се гарантира, че в Германия и Съюза не се пренасят каквито и да било болести по животните или други заболявания.
- (85) По отношение на мярка М12 Германия посочи, че за да се развие допълнително превозът на товари и за да се намали рискът от инциденти на земя, е било необходимо разрешението за планиране.
- (86) Що се отнася до мерки М11 и мерки М13—М16, Германия изтъкна, че в своето уведомление тя не е посочила, че тези мерки са били приложени с цел осъществяване на дейности, попадащи в обхвата на държавната политика. Според Германия тези мерки са включвали развитие на наземните съоръжения в югоизточната зона, разширяване на северната стоянка, разширяване на източната стоянка, приспособяване на инфраструктурата в северната зона и допълнителни инфраструктурни мерки в северната зона.

3.3. ФИНАНСИРАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА ЧРЕЗ ЗАЕМИ ОТ АКЦИОНЕРИТЕ ВЪВ FLN

3.3.1. Условия на финансиране

- (87) Във връзка с финансирането на въпросните инфраструктурни мерки Германия посочи, че мерките са финансирани чрез заеми от акционерите, които са били предоставени при нормални пазарни условия, и следователно те не представляват държавна помощ съгласно член 107, параграф 1 от Договора. Германия изтъкна, че тези заеми все още не са превърнати в собствен капитал и че превръщането на заеми от акционерите е обект на решение на Комисията за одобрение.
- (88) Германия поясни, че заемите са осигурени в съответствие със строителните нужди и че техният общ размер се променя ежемесечно. Според Германия срокът на заема започва да тече на датата, на която заемът е изплатен. Германия поясни в допълнение, че падежът на всеки заем е в края на годината (31 декември), в която той е предоставен. Във връзка с това Германия посочи, че тогава тези заеми се удължават за период от още една година. Според Германия са възможни многобройни удължавания на срока, докато не се получи очакваното разрешение от Комисията за вливанията на капитал.

⁽²¹⁾ Регламент (ЕО) № 300/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. относно общите правила в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2320/2002 (ОВ L 97, 9.4.2008 г., стр. 72).

- (89) Германия посочи в допълнение, че размерът на заема и платимата лихва са дължими на крайната дата (тоест на 31 декември всяка година), но срокът на заема може да бъде удължен с още една допълнителна година. Освен това Германия твърди, че този вариант за удължаване позволява удължаването на срока на заема до датата, на която Комисията вземе своето окончателно решение.
- (90) По отношение на лихвения процент за всеки заем Германия поясни, че той е определен на базата на EURIBOR, приложим към момента на предоставяне на всеки транш, плюс рисков марж. Според Германия, ако заемът е предоставен на 1 юли, неговият срок ще бъде шест месеца и лихвеният процент ще представлява сумата на шестмесечния EURIBOR и рисков марж. Германия поясни също, че ако заемът е предоставен на 1 май (със срок от 8 месеца до края на годината) референтният основен лихвен процент ще бъде изчислен чрез интерполация на ставката на шестмесечния и деветмесечния EURIBOR. Германия поясни в допълнение, че от месец януари, следващ годината, в която заемът е бил удължен, валидният лихвен процент ще бъде дванадесетмесечният EURIBOR плюс рисков марж. Германия представи преглед на натрупаните суми на заемите и условията на заемите, които са обобщени в таблица 3.

Таблица 3

Общ преглед на заемите от акционерите във FLH за периода 13.12.2006—1.1.2012 г.

Дата	Сума в млн. евро (натрупана)	EURIBOR	Рисков марж	Общо лихвен процент (EURIBOR + марж)
13.12.2006 г.	[...]	3,90	[...]	[...]
1.1.2007 г.	[...]	3,90	[...]	[...]
1.1.2008 г.	[...]	4,73	[...]	[...]
1.1.2009 г.	[...]	3,03	[...]	[...]
1.1.2010 г.	[...]	1,25	[...]	[...]
1.1.2011 г.	[...]	1,50	[...]	[...]
1.1.2012 г.	[...]	1,94	[...]	[...]

Източник: Коментари, представени от Германия на 26 април 2012 г., приложение 14.

- (91) По отношение на ставките на рисковия марж, за периода 2006—2008 г. Германия посочи, че е използван рисков марж от [...] базисни пункта. Германия поясни, че тази ставка е била определена посредством сравняване на условията на заема, предвидени в следните споразумения за заем:
- а) споразумение за заем между MFAG и Sachsen LB от 19/22.8.2003 г., в което е определен марж от [...] базисни пункта на година;
 - б) споразумение за заем между MFAG и Sachsen LB/Nord LB от 16.5.2007 г., в което е определен марж от [...] базисни пункта на година;
 - в) споразумение за заем между MFAG и Postbank от 28.6.2007/15.7.2007 г., в което е определен марж от [...] базисни пункта на година;
- (92) Германия посочи, че средният рисков марж за изчисления риск е бил закръглен нагоре спрямо базисните пунктове средно към [...] базисни пункта.
- (93) По отношение на рисковия марж от [...] базисни пункта, определен през 2009 г., Германия поясни, че ставката е определена чрез съпоставяне на условията на две индикативни оферти от Sachsen Bank и Nord LB, съответно от 8 и 9 януари 2009 г., както и споразумението за заем между MFAG и Sachsen LB и Postbank от 19/22 август 2003 г. и 28 юни/15 юли 2007 г. Германия посочи, че от съображения за предпазливост маржът е бил закръглен нагоре от [...] базисни пункта средно към [...] базисни пункта.
- (94) Според Германия през 2010 г. рисковият марж е бил в размер на [...] базисни пункта. В допълнение Германия поясни, че тази стойност е била определена чрез съпоставяне на две индикативни оферти от Sachsen LB⁽²²⁾ и Nord LB,⁽²³⁾ съответно от 11 и 14 януари 2010 г., както и споразумението за заем между MFAG и Sachsen LB от

⁽²²⁾ Оферта за заем от Sachsen LB от 14.1.2010 г., в която се прави предложение за маржове от 55 bps (базисни пункта) на година до 80 базисни пункта на година в зависимост от размера на заема (колкото по-висок е размерът на заема, толкова по-нисък е предложеният марж).

⁽²³⁾ Оферта за заем от Nord LB от 11.1.2010 г., в която се прави предложение за рискови маржове от 22 базисни пункта на година до 238 базисни пункта на година в зависимост от размера на заема.

19/22 август 2003 г. Германия посочи, че от съображения за предпазливост средният марж отново е бил закръглен нагоре от [...] базисни пункта средно към [...] базисни пункта.

- (95) Германия пояснява, че през 2011 г. използваният лихвен марж е възлизал на [...] базисни пункта, и че изчислението е било базирано на съпоставка между две индикативни оферти от Sachsen Bank и Nord LB от 29 юни 2011 г., и на споразуменията за заем между Postbank и MFAG от 28 юни/15 юли 2007 г. и между Sachsen LB и MFAG от 19/22 август 2003 г. Според Германия изчисленият марж отново е бил закръглен нагоре от [...] базисни пункта средно към [...] базисни пункта.

3.3.2. Прилагане на сравнителни данни за пазара с цел установяване на пазарния лихвен процент за FLH

- (96) Германия посочи, че по нейно мнение съответствието с пазара на заемите от акционерите във FLH трябва да бъде изчислявано въз основа на сравнителните данни за пазара, а не въз основа на Съобщението относно референтните лихвени проценти от 2008 г.
- (97) Освен това Германия твърди, че споразумението за заем между MFAG и Sachsen LB от 19/22 август 2003 г. в действителност представлява подходяща база за сравнение за определяне на пазарното равнище на лихвените проценти за заемите от акционерите. Германия отхвърли твърдението, че споразумението за заем между MFAG и Sachsen LB не е представлявало подходяща основа за определяне на база за сравнение, тъй като то е било сключено с различен получател, а именно MFAG вместо FLH. Германия подчерта, че самата Комисия е счела MFAG само като средство за прехвърляне на средства към FLH, а не като самия получател на помощта. Германия поясни, че споразумението за контрол и прехвърляне на печалби и загуби между MFAG и FLH е задължило FLH да прехвърли всички свои печалби на MFAG и с него е било изискано MFAG да покрие всички загуби на FLH, поради което нетната печалба/загуба за FLH винаги е била нула. В резултат на това лихвеният марж, предоставен на дружество от групата винаги е бил равностоен на лихвения марж, предоставен на дружеството майка, и обратно.
- (98) Според Германия, макар че споразумението за заем е било сключено през 2003 г., в него се е съдържала клауза за дългосрочно рефинансиране на заема до 2013 г. с фиксиран лихвен процент за 3 месеца към онзи момент. Във връзка с това Германия посочи, че следователно рисковият марж в размер на [...] базисни пункта е бил приложим в периода 2006—2008 г. и все още би бил приложим към настоящия момент. Освен това Германия изрази несъгласието си с аргумента на Комисията, че само Sachsen LB е могла да предложи лихвения марж в размер на [...] базисни пункта поради намаленото равнище на лихвата, предлагано поради финансиране от ЕИБ, като според нея това също не е правилно. Според Германия финансирането от ЕИБ не е оказало никакво влияние върху определянето на лихвения марж в размер на [...] базисни пункта.
- (99) Освен това Германия отхвърли становището на Комисията, че споразумението за заем между Postbank и MFAG не е могло да се използва като база за сравнение. То е било сключено в полза на FLH, не е било договорено по различно време, а плащането не е било предмет на конкретни условия. Освен това Германия твърди, че обвързващата оферта за финансиране от Sachsen LB и Nord LB от 16 май 2007 г. е представлявала подходяща база за сравнение.
- (100) Освен това във връзка с твърдението на Комисията, че тя се съмнява дали индикативните предложения, изпратени по електронна поща, без да се цели сключване на правно обвързващи споразумения за заем, може да се считат за надеждна пазарна база за сравнение⁽²⁴⁾, Германия посочи, че както Nord LB, така и Sachsen Bank имат дългосрочни бизнес отношения с MFAG и са били редовно информирани за икономическото състояние на FLH и MFAG, от което следва, че индикативните предложения са били основани на обстойна оценка на риска.
- (101) Освен това Германия изтъкна, че дори ако съответствието с пазара на заемите или характерът на помощ на заемите, или и двете, е трябвало да бъдат проверявани съгласно Съобщението от 2008 г. относно референтните лихвени проценти, е нямало да има наличие на държавна помощ. Германия подчерта, че новият метод за изчисляване на референтния лихвен процент се прилага от 1 юли 2008 г. Следователно по отношение на споразумения за заем, сключени преди тази дата трябва, да се прилага предходното съобщение относно референтните лихвени проценти.

3.3.3. Кредитен рейтинг на MFAG/FLH

- (102) Германия потвърждава, че FLH не е подлагано на оценка от публични агенции за кредитен рейтинг. Въпреки това Германия посочи, че са налице някои признаци на неговата кредитоспособност. В допълнение Германия посочи, че основният акционер във FLH е MFAG, което притежава 94 % от акциите във FLH. Според Германия, тъй като е налице споразумение за подялба на печалбата и загубата, сключено между MFAG и FLH на 6 декември 2000 г., по силата на което MFAG се задължава да покрива всички загуби на FLH, рейтингът на FLH трябва да бъде поне същият (или по-висок) като рейтинга на неговото дружество майка MFAG.

⁽²⁴⁾ Съображение 95 от решението за откриване на процедурата.

- (103) Германия посочи, че MFAG не е подлагано на оценка от публични агенции за кредитен рейтинг. Въпреки това Германия предоставя някои вътрешни рейтинги от банки за MFAG. Германия посочи, че през 2006 г. Nord LB е присъдила на MFAG рейтинг от [...] по своята вътрешна рейтингова скала (с вероятност за неизпълнение от [...] %), който съответства на рейтинг от [...] до [...] по рейтинговата скала на Standard & Poor's, [...] на [...] по рейтинговата скала на Moody's и [...] на [...] по рейтинговата скала на Fitch. Освен това Германия посочи, че MFAG е поставено в тази рейтингова категория от 2006 г. насам. Германия поясни в допълнение, че на 2 август 2011 г. и съответно на 20 април 2012 г. тази оценка е била потвърдена от Nord LB. Освен това Германия посочи, че Deutsche Kreditbank AG (DKB) също е предоставила своите рейтингови данни, с които тя потвърждава, че въз основа на финансовите отчети на MFAG за 2006 г. кредитният рейтинг, определен за дружеството, е [...] по вътрешната рейтингова скала на банката, който съответства на рейтинг от [...] по рейтинговата скала на Standard & Poor's и на рейтинг от [...] по рейтинговата скала на Moody's.
- (104) В таблица 4 се съдържа обобщение на рейтингите, определени за MFAG в периода 2006—2012 г. (разглежданият период).

Таблица 4

Рейтинг на MFAG в периода 2006—2012 г.(...) ⁽²⁵⁾**3.3.4. Оценка на загуба в случай на неизпълнение (LGD)**

- (105) По отношение на обезпечеността на заемите и LGD Германия поясни, че заемите са предоставени от акционерите във FLH под формата на мостово финансиране, което означава, че те трябва да бъдат преобразувани в капитал след разрешение от страна на Комисията. Във връзка с това Германия направи допълнително пояснение, че това е причината, поради която заемите не са обезпечени.
- (106) Германия заяви, че липсват каквито и да било конкретни условия на погасяване за заемите от акционерите, тъй като се е предполагало, че заемите ще бъдат преобразувани в собствен капитал и следователно няма да се извършва погасяване. Според Германия, в случай че заемите не бъдат преобразувани в собствен капитал поради факта, че Комисията не одобри финансирането на инфраструктурните мерки, съгласно член 488, параграф 3 от *Deutsches Bürgerliches Gesetzbuch* (Граждански кодекс на Германия) дадено споразумение за заем може да бъде прекратено в срок от 3 месеца. Прекратяването на споразумението води до настъпването на падежа на заема и начисляване на лихва.
- (107) Германия твърди, че макар и заемите да не са обезпечени, LGD на FLH трябва да се счита най-малко за по-ниска от [...] % и дори близо до [...] %, тъй като стойността на активите на FLH (тоест [...] млн. евро през 2010 г.) надвишава стойността на пасивите ([...] млн. евро през 2010 г.). По мнение на Германия в случай на несъстоятелност активите на FLH биха били достатъчни, за да покрият тези вземания.
- (108) Германия посочи, че активите на FLH, състоящи се, наред с другото, от поземлени имоти, сгради, технически съоръжения и машини, не са заложили по какъвто и да било начин в полза на неговите акционери или външни кредитори.

3.3.5. Липса на предимство, получено от вливания на капитал

- (109) Относно вливанията на капитал за изграждането на летището Германия подчерта, че критерият за оператор в условията на пазарна икономика не е било приложим, тъй като изграждането на летището е представлявало обща мярка на икономическата политика, която не е попадала в обхвата на контрола на държавните помощи.

3.4. СЪВМЕСТИМОСТ НА ПОМОЩТА

- (110) Германия твърди, че дори и финансирането на планираните мерки да е представлявало държавна помощ, то е щяло да бъде съвместимо с вътрешния пазар, тъй като е изпълнявало условията на точка 61 от Насоките за въздухоплаването от 2005 г. След влизането в сила на Насоките за въздухоплаването от 2014 г. Германия твърди, че помощта е щяла да бъде съвместима и с общите принципи на раздел 5 от тези насоки.

3.4.1. Ясно определена цел от общ интерес

- (111) Германия посочи, че финансирането на въпросните инвестиции служи за постигането на ясно определена цел от общ интерес.

⁽²⁵⁾ Поверителна търговска информация

- (112) Във връзка с това Германия твърди, че секторът на въздушния превоз на товари, особено на експресните товари, отчита значителен растеж, по-специално на летище Лайпциг/Хале (в периода 2007—2010 г. обемът на товарите се е увеличил от 101 364 тона на 663 059 тона). Германия разви своето твърдение, като поясни, че превозвачите на товари по въздушен път разширяват своите оперативни капацитети. Според Германия трите основни центъра за въздушен превоз на товари — Франкфурт на Майн, Мюнхен и Кьолн/Бон, са с ограничен капацитет за нощни полети. В допълнение Германия уверява, че съгласно решение от 4 април 2012 г. летище Франкфурт/Майн вече няма право да извършва каквито и да било нощни полети. Следователно по мнение на Германия FLN спомага за намаляване на натоварването на други товарни летища в Германия.
- (113) По отношение на приноса на летището за свързаността на региона Германия посочи, че проектът е част от стратегията за развитие на летището, съдържаща се в Рамковия план за трансевропейска транспортна мрежа (хоризонт 2020) от 2004 г. като „свързваща точка на Общността“. Според Германия летището е разположено в региона Средна Германия (близо до пет големи трансевропейски транспортни оси и паневропейски коридори) между осите от Северна към Южна Европа (а именно федерална магистрала А 9) и от Западна към Източна Европа (а именно федерална магистрала А 14) с достъп до железопътна и пътна мрежа. В допълнение Германия поясни, че достъпът до железопътната и пътната мрежа улеснява по-ефективния превоз на товари. Освен това Германия посочи, че проектът съответства на „Развитието на европейската авиотранспортна мрежа“, както е предвидено в точка 12 от Плана за действие относно капацитета, ефективността и безопасността на летищата в Европа, ⁽²⁶⁾ в която се посочва, че „би било желателно да се активизира латентният потенциален капацитет на регионалните летища, като държавата членка спазва законодателните механизми, свързани с държавната помощ“.
- (114) Германия твърди, че изпълнението на проекта ще има положително въздействие върху целия регион и ще повлияе значително върху икономическото и социалното му развитие. Според Германия инвестиционният проект по-специално ще подобри достъпа до региона и ще го направи по-привлекателен за инвеститори и посетители. Във връзка с това Германия твърди, че инвестиционният проект също така ще има положително въздействие върху заетостта. В подкрепа на това твърдение Германия увери, че процентът на безработицата в регион Саксония е 10,3 %, а в Саксония-Анхалт — 11,2 %, което е над средния за Германия процент от 6,9 %.
- (115) По тази причина Германия посочи, че държавната помощ служи за постигането на ясно определена цел от общ интерес.

3.4.2. Необходимост от държавна намеса

- (116) Германия твърди, че нито едно частен инвеститор не би бил заинтересован от финансиране на тези инфраструктурни мерки. Във връзка с това Германия посочи, че на летище Лайпциг/Хале изпитва затруднения поради исторически обусловено изоставане в областта на инвестициите. В допълнение според Германия мерките засягат дългосрочни инфраструктурни инвестиции, които отговарят на нуждите на летището с оглед на бъдещото увеличаване на превоза на товари. Германия твърди, без да предоставя доказателства за това, че мерките не са нито непропорционални по размер, нито пък непропорционално скъпи. По мнение на Германия допълнително намаление на държавното финансиране не е възможно, тъй като инфраструктура от този мащаб не може да бъде финансирана от собствени средства на летищните оператори.
- (117) Освен това Германия изтъкна довода, че приходите от летищните услуги не покриват разходите за изграждане на инфраструктурата, и обосновава този довод с недостиг на финансиране и съпоставителна оценка.
- (118) По тази причина Германия е на мнение, че помощта ще доведе до съществено подобрене за инвестиционния проект, което пазарът сам по себе си не е в състояние да осигури, и че е налице необходимост от държавна намеса.

3.4.3. Целесъобразност на мярката за помощ

- (119) Германия заяви, че помощта би била целесъобразна мярка за помощ. Във връзка с това Германия твърди, че поради местоположението на летището в бившата Германска демократична република, то изпитва затруднения поради изоставане в областта на инвестициите и е нужно да извърши значителни инвестиции в по-кратък срок от други летища.

⁽²⁶⁾ План за действие относно капацитета, ефективността и безопасността на летищата в Европа, COM(2006) 819 окончателен, 24.1.2007 г.

(120) Освен това според Германия инфраструктурните мерки изобщо не биха били осъществени без държавна помощ. В подкрепа на това Германия твърди, че през 2005 г. групата MFAG е реализирала приходи от порядъка на 83,8—118 млн. евро, а FLN — 47—80 млн. евро. Следователно по мнение на Германия обемът на инвестициите в размер на 255,625 млн. евро надвишава с повече от два до три пъти размера на консолидираните приходи на MFAG и с повече от три до пет пъти приходите на FLN в периода, през който се е взимало решение за инвестиционните проекти.

(121) Накрая Германия посочи, че съотношението между приходи и обем на инвестициите показва, че съответните предприятия не биха осъществили тези мерки без публично финансиране.

3.4.4. Стимулиращ ефект

(122) По отношение на стимулиращия ефект Германия подчерта, че размерът и интензитетът на държавната помощ за въпросните инфраструктурни мерки са били обосновани. Германия заяви, че инфраструктурните мерки изобщо не биха били осъществени без държавното финансиране (вж. раздел 3.4.3).

(123) Германия изтъкна, в противовес на становището на Комисията, че фактът, че някои инвестиционни проекти вече са били изгълнени, не е намалил стимулиращия ефект, тъй като ангажиментите за финансиране от акционерите вече са били поети преди инфраструктурните мерки да започнат да се прилагат. Според Германия от твърдението на Комисията, че инфраструктурните проекти са могли да доведат до някаква значителна възвращаемост на капитала, се вижда ясно, че естеството на въпросните мерки се разбира погрешно и че твърдението е в противоречие с предходната практика на Комисията за вземане на решения. По мнение на Германия Комисията вече е потвърдила в редица случаи, че мерките от този вид обикновено не носят никаква значителна възвращаемост на капитала.

3.4.5. Пропорционалност на помощта (ограничена до минимум)

(124) Според Германия заключение за пропорционалността на инфраструктурните мерки може да се направи от факта, че те спомагат за намаляване на пренатовареността на други германски товарни летища.

(125) В допълнение Германия посочи, че размерът и интензитетът на финансирането са били ограничени до абсолютния минимум, необходим за осъществяване на инфраструктурните мерки. Според Германия разходите са били определени предварително чрез осигуряване на оценки за разходите и предварителни планове. Освен това Германия твърди, обратно на твърдението на Комисията, че летището не е могло да повиши своите доходи чрез увеличаване на летищните такси. По мнение на Германия това е така, тъй като по-голямата част от инвестициите са свързани с инфраструктурни мерки, за които не може да бъде наложена отделна такса.

(126) Освен това Германия посочи, че по принцип не е възможно инвестиционните разходи за изграждане на летищната инфраструктура да бъдат покрити чрез увеличаване на таксите за ползвателите на летището. Германия твърди, че тъй като летищните такси са били одобрени от съответния отговарящ за летищата орган на провинцията, в която се намира въпросното летище, инвестиционните разходи за изграждането на летищната инфраструктура не са могли да бъдат прехвърлени върху ползвателите на инфраструктурата по преценка на оператора. Според Германия всяко допълнително увеличаване на летищните такси на летище Лайпциг/Хале не би отговаряло на пазарните условия и не би било приложимо спрямо авиокомпаниите, които използват летището. По мнение на Германия трябва да се има предвид, че таксите на FLN вече са над обичайното пазарно равнище.

(127) Освен това Германия твърди, че планираният интензитет на помощта е бил обоснован. Според Германия делът на публичното финансиране е можел да гарантира, че инвестициите могат да се осъществяват до степента и в рамките на срока, които се изискват. Германия посочи, че невъзможността за частно финансиране на мерките за регионалната летищна инфраструктура от този вид е доказана в достатъчна степен както от практиката на Комисията за вземане на решения, така и от факта, че няма нито един известен случай, в който частни инвеститори да са финансирали тези мерки със собствени средства.

(128) Германия твърди, че Комисията многократно и често е одобрявала интензитети на помощ в размер до 100 %. Според Германия по отношение на инвестиции, подобни на въпросните инвестиции, практиката на Комисията е показала, че за тези инвестиции интензитетът на помощта трябва да бъде поне 75 %, за да бъдат осъществени,

(129) Германия посочи, че FLN е било създадено в обществен интерес на Германия, а инфраструктурните мерки не са се основавали на какъвто и да било бизнес план, изчисление на рентабилността или финансови отчети.

- (130) По искане на Комисията Германия представи изчисления на недостига на финансиране, които са представени обобщено в таблица 5 и таблица 6.

Таблица 5

Изчисляване на недостига на финансиране — сценарий I — Инвестиции, финансирани чрез вливания на капитал, извършени през 2014 г.

Сценарий I — Инвестиции, финансирани чрез вливания на капитал, извършени през 2014 г.	в млн. евро
Скотов процент ⁽¹⁾	[...] %
Нетна настояща стойност (ННС) на Σ паричните потоци на FLH 2006—2055 г.	[...]
ННС на инвестиционните мерки M1—M16.2, за които е изпратено уведомление (включително разходи, попадащи в обхвата на държавната политика)	189,4
ННС на недостига на финансиране	166,9
Интензитет на помощта ⁽²⁾	88,1 %

⁽¹⁾ Скотовият процент беше определен чрез използване на модела за оценка на капиталовите активи: $r_e = r_f + \beta_i$ (ППП)

r_f = Базисен лихвен процент = [...] % на 30.12.2005 г.

β_i = бета фактор = [...] на 1.1.2006 г.

MRP = пазарна рискова премия преди облагане с данъци = [...] % на 1.1.2006 г.

⁽²⁾ ННС на недостига на финансиране/ННС на инвестициите = 166,9 млн. евро/189,4 млн. евро = 88,10 %

Таблица 6

Изчисляване на недостига на финансиране — сценарий II — Инвестиции, финансирани чрез вливания на капитал, извършени едновременно с инвестициите

Сценарий II — Инвестиции, финансирани чрез вливания на капитал, извършени към момента на възникване на необходимостта от финансиране ⁽¹⁾	в млн. евро
Скотов процент	[...] %
ННС на Σ паричните потоци на FLH 2006—2055 г.	[...]
ННС на инвестиционните мерки M1—M16.2, за които е изпратено уведомление, (включително разходи, попадащи в обхвата на държавната политика)	189,4
ННС на недостига на финансиране	142,1
Интензитет на помощта ⁽²⁾	75,00 %

⁽¹⁾ Периодът на инвестициите е идентичен с този на финансирането чрез вливания на капитал.

⁽²⁾ ННС на недостига на финансиране/ННС на инвестициите = 142,1 млн. евро/189,4 млн. евро = 75,00 %

3.4.6. Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията между държавите членки

- (131) По отношение на избягването на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията между държавите членки Германия подчерта, че общият баланс на инфраструктурните мерки на летище Лайпциг/Хале би бил положителен и мерките не биха имали неоправдани ефекти върху конкуренцията и търговията между държавите членки. Във връзка с това Германия твърди, че въпросните инфраструктурни мерки са с неекспанзивен характер и нямат ефект върху обема на търговията. Германия подчерта, че Комисията вече е потвърдила в други решения, че мерки, които са с неекспанзивен характер, не оказват съществено въздействие върху конкуренцията между летищата.
- (132) Германия раздели потенциалните конкуренти на FLH на три основни категории: i) летища в близост до летище Лайпциг/Хале; ii) други германски товарни летища и iii) основни товарни летища в Съюза.

- (133) По отношение на летищата в близост до летище Лайпциг/Хале Германия отбелязва, че нито едно от тези летища не е специализирано във въздушния превоз на товари. В допълнение Германия заяви, че нито едно от следните летища: Алтенбург-Нобиц, Берлин-Бранденбург, Дрезден, Ерфурт, Хоф, Магдебург, Магдебург-Кохщед и Прага, не са се конкурирали действително с летище Лайпциг/Хале. В подкрепа на това Германия посочи, че за някои от тези летища географските разстояния са твърде големи, летищата се намират в различни икономически региони, зоните на обслужване са доста различни или летищата са с много малък размер.
- (134) Що се отнася до другите германски товарни летища Германия посочи, че конкуренцията с летище Лайпциг/Хале е била ограничена, тъй като основните германски центрове за въздушен превоз на товари (Франкфурт на Майн, Мюнхен и Кьолн/Бон), които са се конкурирали с летище Лайпциг/Хале, са имали затруднения, свързани с капацитета или с ограничения по отношение на нощните полети.
- (135) Според Германия също така е липсвало каквото и да било конкурентно припокриване с другите товарни летища в Съюза, главно летище Брюксел и летище Ватри. В тази връзка Германия посочи, че поради централното си местоположение в средата на Европа, летище Лайпциг/Хале е единственото по рода си летище, което е обслужвало Западна и Източна Европа, както и че нито летище Брюксел, нито летище Ватри са били в състояние да гарантират достатъчен достъп до придобиващите все по-голяма важност пазари на Централна и Източна Европа. Що се отнася до летище Ватри, Германия изтъкна, че това е едно много малко летище и че през 2010 г. обемът на доставяните по въздушен път товари на летище Лайпциг/Хале например е бил осемдесет пъти по-голям от този на летище Ватри. Също така според Германия летище Ватри не е така добре свързано с железопътната и пътната мрежа, както е летище Лайпциг/Хале. Що се отнася до летище Брюксел, Германия твърди, че докато през последните години на летище Лайпциг/Хале се наблюдава увеличение на обема на товарите, за същия период на летище Брюксел се наблюдава намаление на този обем. Освен това според Германия на летище Брюксел са били наложени значителни ограничения на нощните полети, от което следва, че конкуренцията е била ограничена.
- (136) В допълнение Германия посочи, в противовес на становището на Комисията, че всички потенциални ползватели са имали равен и недискриминационен достъп до летищната инфраструктура. Според Германия частните ползватели на летището не са получили каквито и да било необосновани отстъпки за обеми. Освен това по мнение на Германия въпросът за равния и недискриминационен достъп до летището вече е бил разгледан от Комисията в нейно предходно решение относно финансирането на летище Лайпциг/Хале. ⁽²⁷⁾
- (137) Поради това Германия е на мнение, че държавната помощ, ако такава е била предоставена, може да бъде счетена за съвместима с вътрешния пазар.

4. МНЕНИЯ НА ТРЕТИ СТРАНИ

4.1. MITTELDEUTSCHE AIRPORT HOLDING (MFAG)

- (138) На 26 октомври 2011 г. MFAG представи заедно с FLN мнения относно решението за откриване на процедурата. Мненията на MFAG в голяма степен съответстват на мненията на Германия.

4.1.1. Понятие за стопанска дейност и обхват на държавната политика

- (139) MFAG посочи също така, че изграждането на инфраструктура на летище Лайпциг/Хале не представлява стопанска дейност. Ето защо според MFAG въпросното финансиране не попада в обхвата на член 107, параграф 1 от Договора. Във връзка с това MFAG посочи, че частен инвеститор не би осъществил въпросните мерки и все още не би ги осъществил. Съответно MFAG заяви, че не налице пазар за летищна инфраструктура. В този контекст MFAG посочи също така, че летищата не могат да финансират самостоятелно своите инвестиции в инфраструктура. MFAG се опасяваше, че прилагането на правилата за държавна помощ по отношение на летищната инфраструктура ще доведе до намаляване на инвестициите в такава.
- (140) MFAG също така посочи, че летище Лайпциг/Хале е било развито в интерес на обществото и че критерият за оператор в условията на пазарна икономика не е приложим към финансирането на летищна инфраструктура. В това отношение MFAG заяви, че в Съюза не е имало нито един случай на частен инвеститор, който да изгради или да развие в значителна степен летище със собствени средства. Следователно според MFAG вместо да използва критерия за оператор в условията на пазарна икономика Комисията трябва да оцени дали инфраструктурата се предлага на всички потребители по открит и недискриминационен начин. MFAG също така посочи, че такъв е случаят и с летище Лайпциг/Хале. Ето защо според MFAG инфраструктурните мерки не са се основавали на бизнес план или дългосрочни перспективи за рентабилност.

⁽²⁷⁾ Решение 2008/948/ЕО

- (141) В допълнение MFAG поясни, че изграждането на летището е спомогнало за постигането на целите на регионалната политика и е подпомогнало регион в неблагоприятно икономическо положение. MFAG подчерта, че това е отговорност, присъща на държавата, която не може да се осъществи от частни инвеститори, и следователно не може да се оценява съгласно правилата за държавна помощ.
- (142) MFAG също така твърди, че дори ако — *quod non* — финансирането на инфраструктурата като цяло представлява икономическа дейност, разглежданите мерки попадат в обхвата на държавната политика и следователно не представляват държавна помощ.
- (143) По отношение на дейностите, попадащи в обхвата на държавната политика, MFAG посочи, че Комисията трябва да направи разграничение между защитата на въздушния транспорт от външни заплахи, защитата на въздушния трафик от експлоатационни заплахи и защитата на трети страни от експлоатационни заплахи, произтичащи от въздушния трафик. В това отношение MFAG посочи, че защитата срещу експлоатационни заплахи и защитата на правата на трети страни трябва да се разглежда като част от държавната политика. MFAG посочи, че в практиката си за вземане на решения Комисията е счела, че мерките в областта на противопожарната защита, въздушната навигация и управлението на въздушното движение, по-специално Deutscher Wetterdienst (германската метеорологична служба) и Deutsche Flugsicherung (германската служба по въздухоплаване) попадат в обхвата на държавната политика.

4.1.2. Съответствие с пазара на заемите от акционерите във FLH

- (144) Според MFAG заемите от акционерите са били предоставени при пазарни условия. MFAG посочи, че трябва да се вземат предвид рейтингите на MFAG, определени от Nord LB и Deutsche Kreditbank AG. В това отношение MFAG разясни, че Nord LB и Deutsche Kreditbank AG са поставили MFAG и FLH в рейтинговата категория [...] със средна вероятност за неизпълнение от [...] %. MFAG също така поясни, че рейтинговата категория [...] е сравнима с външната рейтингова категория на Standard&Poor's от [...] до [...], тази на Moody's от [...] до [...] и на Fitch от [...] до [...].
- (145) MFAG също така посочи, че заемите от акционерите във FLH са обезпечени в много висока степен. Освен това MFAG поясни, че заемите от FLH ще се използват за финансиране на устойчиви инвестиции в инфраструктура. MFAG също така разясни, че активите на FLH не са обременени с ипотеки („Grundpfandrechte“). Ето защо MFAG е на мнение, че предвид много добрия рейтинг и високото ниво на обезпечение, рисковият марж трябва да бъде определен в рамките на максимум [...] базисни пункта.
- (146) Тъй като рисковите премии по заемите от FLH са определени между [...] и [...] базисни пункта, MFAG е на мнение, че заемите отговарят на пазарните условия и не представляват държавна помощ.

4.1.3. Съвместимост на помощта

- (147) MFAG е на мнение, че във всеки случай вливанията на капитал биха били съвместими с вътрешния пазар.
- (148) MFAG посочи, че летище Лайпциг/Хале оказва значително положително въздействие върху заетостта в региона със своите 5 100 служители (включително служители на MFAG, авиокомпаниите, ресторанти, предприятия за кетъринг, публични органи и други предприятия), работещи в самото летище, и приблизително 8 100 служители, работещи непряко за летището.
- (149) Освен това MFAG подчерта, че поради затрудненията, свързани с капацитета, и ограниченията по отношение на нощните полети на други летища (като Франкфурт на Майн, Мюнхен, Берлин, Дюселдорф и Хамбург), летище Лайпциг/Хале има важна роля за намаляване на натоварването на тези други германски летища и следователно допринася за сигурността на доставките в Германия като цяло.
- (150) По отношение на недискриминационния характер на летишните такси MFAG посочи, че тарифата на летишните такси на летище Лайпциг/Хале не е предназначена да облагодетелства само една авиокомпания и че на всички авиокомпаниите са наложени едни и същи такси за кацане. Следователно според MFAG инфраструктурата се използва от всички ползватели по еднакъв и недискриминационен начин.
- (151) Що се отнася до необходимостта от помощ и нейния стимулиращ ефект, MFAG посочи, че мерките е нямало да бъдат осъществени без заемите от акционерите или вливанията на капитал. Според MFAG общият размер на инвестициите от 225,6 млн. евро е два или три пъти повече от средния оборот на MFAG и повече от пет пъти по-висок от средния годишен оборот на FLH в периода, през който се е взимало решение за инвестиционните проекти. Според MFAG фактът, че мерките вече са били частично осъществени, не изключва наличието на стимулиращ ефект, тъй като тези мерки са били осъществени само след получаване на гаранции за финансиране и решения на публичните акционери, които също така са осигурили междинното финансиране чрез заемите от акционерите.

- (152) MFAG посочи, че въпросните мерки не са нарушили конкуренцията. Освен това MFAG счита, че не е оказан какъвто и да било отрицателен ефект върху летище Брюксел и летище Ватри. Според MFAG летище Брюксел изпитва затруднения поради ограничения на нощните полети, което е причината, поради която DHL е решило да се премести дългосрочно на летище Лайпциг/Хале. По отношение на летище Ватри MFAG посочи, че според статии в пресата на това летище се осъществяват ограничени дейности по превоз на товари (само около от 5 до 6 полета на седмица).

4.2. ARBEITSGEMEINSCHAFT DEUTSCHER VERKEHRSFLUGHÄFEN (ADV)

- (153) На 27 октомври 2011 г. ADV представи мненията си по отношение на решението за откриване на процедурата. Неговите мнения съответстват напълно на мненията на MFAG. ADV обърна внимание на факта, че летище Лайпциг/Хале е важно за регионалното развитие.

4.3. DEUTSCHE FLUGSICHERUNG (DFS)

- (154) DFS представи мненията си с писмо от 28 октомври 2011 г.
- (155) DFS посочи, че инфраструктурни проекти M3—M8 и M10 (вж. таблица 2) допринасят за безопасно и гладко управление на въздушния трафик на летище Лайпциг/Хале. Във връзка с това DFS посочи, че мярка M3 е спомогнала за облекчаване на натоварването на пътеките за рулиране и мостовете, M5 е била спешно необходима, за да се гарантира, че не са налице каквито и да било пречки за рулирането в южната част на летището, а M8 е служила като база за въздушни спасителни и аварийни операции. DFS посочи също така, че мярка M10 би подпомогнала работата на DFS съгласно член 29, параграф 2, буква б) от *Luftverkehrsgesetz* (Закон за въздушния транспорт, „LuftVG“) в посока защита на обществото срещу неприемлив шум.

4.4. АКЦИОНЕРИ В MFAG ИЛИ/И FLH

4.4.1. Landkreis Nordsachsen

- (156) Landkreis Nordsachsen представи мненията си с писмо от 27 октомври 2011 г.
- (157) Landkreis Nordsachsen посочи, че летището е представлявало важен стимул за икономическото развитие и заетостта в региона. В допълнение Landkreis Nordsachsen изтъкна, че поради исторически причини за летището е налице голяма нужда от допълнителни инвестиции в сравнение с други германски летища. То посочи, че понятието за дейности, попадащи в обхвата на държавната политика, трябва да бъде тълкувано в по-широк смисъл.
- (158) Landkreis Nordsachsen посочи също така, че летишните такси не са достатъчни за финансиране на необходимите инвестиции. По негово мнение планираните вливания на капитал са имали стимулиращ ефект. В заключение в своите мнения Landkreis Nordsachsen заяви, че без финансирането летището е нямало да бъде в състояние да осъществи инфраструктурния проект.

4.4.2. Stadt Dresden

- (159) Град Дрезден, който е миноритарен акционер в MFAG, представи своите мнения на 28 октомври 2011 г. Мненията на град Дрезден съответстваха на мненията на MFAG и Landkreis Nordsachsen.
- (160) Град Дрезден посочи, че летището е най-големият работодател в региона като в него са заети пряко 5 100 души. Поради това град Дрезден подчерта, че летището представлява важен икономически стимул за региона. В допълнение град Дрезден изтъкна, че поради разрешението за нощни полети летище Лайпциг/Хале има важна роля за намаляване на натоварването на други германски летища.
- (161) Град Дрезден посочи, че разходите за инвестиции в летищна инфраструктура не могат да бъдат напълно финансирани чрез летишни такси, събирани от ползвателите на летището. Освен това той посочи, че в исторически план развитието на летищата обикновено е било извършвано чрез публично финансиране. В допълнение според град Дрезден в Германия летишните такси не се определят свободно от летишните оператори, а трябва да бъдат официално одобрени от публични органи.
- (162) Освен това град Дрезден посочи, че инфраструктурните мерки на летище Лайпциг/Хале не са засегнали неправомерно вътрешния пазар, тъй като всички конкуриращи се германски и чуждестранни летища са функционирали на равнища, близки до пълния капацитет, а летище Ватри почти не е функционирало.

4.4.3. Stadt Leipzig

- (163) На 28 октомври 2011 г. Комисията получи мненията на град Лайпциг, който е акционер в MFAG. Мненията на град Лайпциг съответстваха напълно на мненията на град Дрезден и MFAG.

4.5. ВЪЗДУШНИ СПЕДИТОРИ И ПРЕДПРИЯТИЯ ЗА ДОСТАВКА НА ЕКСПРЕСНИ КОЛЕТНИ ПРАТКИ

4.5.1. European Air Transport Leipzig (EAT)

- (164) На 27 октомври 2011 г. EAT, дружество за въздушен превоз на товари, базирано на летище Лайпциг/Хале, представи своите мнения относно решението за откриване на процедурата. EAT посочи, че то е дъщерно предприятие, изцяло притежавано от Deutsche Post AG, което използва летище Лайпциг/Хале за свой основен летищен център.
- (165) EAT посочи, че доколкото му е известно, всички потенциални ползватели имат равен и недискриминационен достъп до инфраструктурата. EAT поясни в допълнение, че за това спомага по-специално прозрачната система на ценообразуване, която се прилага спрямо всички ползватели.

4.5.2. Lufthansa Cargo

- (166) Lufthansa Cargo представи мненията си на 26 октомври 2011 г. Неговите мнения съответстват напълно на мненията на EAT. Lufthansa Cargo потвърди, че доколкото му е известно, всички потенциални ползватели имат равен и недискриминационен достъп до инфраструктурата.

4.5.3. Emons Spedition

- (167) Emons Spedition представи мненията си на 18 октомври 2011 г. Мненията на Emons съответстват напълно на мненията на EAT. Emons подчерта, че публичното финансиране на подобренията на летищната инфраструктура е от съществено значение за летищата и ползвателите на летищата,

4.5.4. Spero Logistics Europe

- (168) Spero Logistics Europe представи мненията си на 28 октомври 2011 г. Мненията на Spero съответстват напълно на мненията на EAT и Emons Spedition.
- (169) В допълнение Spero посочи, че разрешението за нощни полети е от особено значение за въздушния превоз на товари. Spero поясни, че то е решило да базира дейностите си на летище Лайпциг/Хале поради географското му местоположение (в центъра на Европа, като предлага достъп до най-големия европейски пазар и по-кратко полетно време до Азия).

4.5.5. Deutsch Russische Wirtschaftsallianz e.V. (Германо-руски икономически съюз)

- (170) На 25 октомври 2011 г. Deutsch Russische Wirtschaftsallianz („Wirtschaftsallianz“) заяви, че развитието на летището е от съществено значение за икономическия растеж в региона.
- (171) Wirtschaftsallianz посочи, че летище Лайпциг/Хале е било важно в контекста на проекта SALIS (Strategic Air Lift Interim Solutions), създаден с цел осигуряване на специален транспорт, необходим за операциите на НАТО в Афганистан. Wirtschaftsallianz твърди, че условията за изпълнение на този проект към съответния момент са били налице само в Лайпциг. Wirtschaftsallianz поясни също така, че това е свързано по-специално с изпълнение на изисквания за сигурността съгласно директивите на НАТО, лиценза за денонощна работа на летището, писти с дължина 3 000 метра, достатъчно пространства за съхранение и товарене и капацитет за техническа поддръжка на руското въздухоплавателно средство, използвано в рамките на проекта SALIS.

4.5.6. Други спедитори и сдружения

- (172) Комисията получи мнения също така и от Skyline Air Services, Netzwerk Logistik Leipzig-Halle e.V., Kühne+Nagel, Jet-Speed, Jade Cargo, Baring, Air Cargo Club Deutschland, Aerologic и Volga-Dnepr. Техните мнения съответстваха напълно на мненията на EAT, в които се подчертава значението на летище Лайпциг/Хале за регионалното развитие и достъпността.

4.6. ПЪТНИЧЕСКИ АВИОКОМПАНИИ И ТУРИСТИЧЕСКИ СДРУЖЕНИЯ

4.6.1. Germanwings

- (173) Germanwings, дъщерното дружество на Deutsche Lufthansa AG, представи своите мнения на 26 октомври 2011 г.

- (174) Germanwings посочи, че изграждането и развитието на летишна инфраструктура не е могло да бъде финансирано от летишни такси. Germanwings поясни, че много голяма част от мерките, определени в решението за откриване на процедурата, са били свързани с мерки за безопасност на въздушния транспорт или мерки за прилагане на правила за безопасност. Germanwings посочи също така, че тези мерки не са предмет на правилата за държавна помощ.
- (175) Germanwings подчерта, че Комисията следва да вземе предвид специфичната ситуация на летище Лайпциг/Хале и изоставането в областта на инвестициите в летишна инфраструктура поради обединеното на Германия.
- (176) В допълнение Germanwings посочи, че инфраструктурата на летище Лайпциг/Хале е на разположение за ползване от всички потенциални ползватели без каквато и да било дискриминация или без *de facto* да е налице преференциално третиране на само една авиокомпания.

4.6.2. Други авиокомпания и туристически сдружения

- (177) Освен това Германия получи мнения от Austrian Airlines, Alltours, Bundesverband der Deutsche Luftverkehrswirtschaft, Deutscher Reise Verband и Bundesverband der Deutschen Tourismuswirtschaft. Техните мнения съответстваха напълно на мненията на Germanwings.

4.7. ПРЕДПРИЯТИЯ, НАМИРАЩИ СЕ БЛИЗОСТ ДО ЛЕТИЩЕТО, И СДРУЖЕНИЯ

4.7.1. BMW Werk Leipzig (BMW)

- (178) BMW представи мненията си с писмо от 27 октомври 2011 г.
- (179) BMW посочи, че летище Лайпциг/Хале е важно за местната промишленост и че то оказва положителни външни въздействия върху региона и установените в него предприятия. BMW посочи също така, че Комисията следва да вземе предвид изоставането в областта на инвестициите на летище Лайпциг/Хале преди обединението на Германия. Предвид значението на летището за региона, BMW е на мнение, че публичното финансиране следва да бъде счетено за съвместимо.

4.7.2. EADS Elbe Flugzeugwerke (EADS)

- (180) EADS представи мненията си относно решението за откриване на процедурата с писмо от 27 октомври 2011 г.
- (181) EADS изтъкна, че летище Лайпциг/Хале е много важно за икономиката на региона и е било основен фактор, поради който EADS е решило да установи свое дъщерно дружество в региона.

4.7.3. European Energy Exchange AG (EEX)

- (182) EEX, енергийно търговско дружество със седалище в Лайпциг, представи своите мнения на 27 октомври 2011 г.
- (183) EEX посочи, че летище Лайпциг/Хале е било много важно за региона и за служителите на EEX. EEX освен това посочи, че не вижда възможност за замяна на FLN чрез използване на други европейски летища като алтернатива.

4.7.4. Industrie- und Handelskammer Halle-Dessau [Промислена и търговска камара на Хале-Десау] (ИНК)

- (184) ИНК представи мненията си на 26 октомври 2014 г.
- (185) ИНК посочи, че са налице положителни взаимни зависимости, произтичащи от конкуренцията на пазара на летищата в Съюза. Във връзка с това ИНК посочи, че подобренията на инфраструктурата на едно местонахождение са оказали положително въздействие и върху други летища. В този смисъл ИНК посочи също така, че положителните мрежови ефекти на инфраструктурната програма на летище Лайпциг/Хале са били с преимуществено значение. Според ИНК следва да се вземат предвид структурните слабости на региона и изоставането в областта на инвестициите в Източна Германия. Накрая ИНК посочи, че без първоначално публично финансиране значителните последващи инвестиции от частния сектор са били немислими.

4.7.5. Други сдружения

- (186) Комисията също така получи мнения от Handwerkskammer zu Leipzig, Industrie- und Handelskammer zu Leipzig, Wirtschaftsinitiative Mitteldeutschland и Leipziger Messe. Тези мнения съответстват напълно на мненията на BMW и EADS.

4.8. ГРАЖДАНСКА ИНИЦИАТИВА НА ЖИТЕЛИТЕ НА SCHKEUDITZ ПРОТИВ ШУМА

- (187) Гражданската инициатива представи мненията си на 24 август 2011 г.

- (188) Гражданската инициатива посочи, че членовете ѝ са забелязали, че южната писта се използва почти само от DHL. Според гражданската инициатива DHL е почти единственият ползвател на пистата и югоизточната зона на летището. Инициативата поясни, че с оглед на интензивното използване на тази инфраструктура от DHL не може да се предполага, че инвестициите са свързани с пътническия транспорт.

5. МНЕНИЯ НА ГЕРМАНИЯ ОТНОСНО МНЕНИЯТА НА ТРЕТИ СТРАНИ

- (189) В началото на своето мнение Германия посочи, че мненията на 34 страни са в подкрепа на мерките, за които е изпратено уведомление.
- (190) Германия посочи, че мненията на трети страни са потвърдили нейното становище, че въпросните инфраструктурни мерки попадат в обхвата на държавната политика. Във връзка с това Германия подчерта, че DFS е акцентирало, че мерки от М3 до М8 и мярка М10 са представлявали мерки, които са били осъществени при изпълнение на държавни отговорности. Освен това Германия подчерта, че според различни трети страни правилата за държавна помощ не са били приложими спрямо въпросните мерки.
- (191) Освен това Германия изтъкна, че мненията ясно показват, че публичното финансиране спазва критериите на член 107, параграф 3 от Договора. Германия по-специално посочи, че градовете, местните органи и търговски камари, както и предприятията в региона, са подчертали икономическото и регионалното значение на летището. По тази причина за Германия несъмнено изграждането и експлоатацията на летището служи за изпълнение на ясно определена цел от общ интерес. Освен това Германия изтъкна, че мненията на трети страни също са потвърдили необходимостта и пропорционалността на публичното финансиране.
- (192) По отношение на евентуалното неправомерно отрицателно въздействие върху конкуренцията и търговията Германия изтъкна, че нито летище Ватри, нито летище Брюксел е изпратило мнения относно решението за откриване на процедурата. Според Германия това показва, че нито едно от тези летища не е било засегнато от каквото и да било отрицателно въздействие на въпросните мерки. Германия изтъкна, че това мнение е било подкрепено и от други трети страни като Lufthansa Cargo, Austrian Airlines, Germanwings и Jade Cargo. Германия посочи в допълнение, че Alltours, Deutscher Reise Verband, BARING и Aircargo Club Deutschland също са заявили, че липсва каквото и да било припокриване на зони на обслужване между летище Лайпциг/Хале и летищата Брюксел или Ватри.
- (193) Що се отнася до изискването за равен и недискриминационен достъп до летището, Германия изтъкна, че в мненията на трети страни се потвърждава, че летищните такси са били определени по недискриминационен начин.

6. ОЦЕНКА

- (194) По силата на член 107, параграф 1 от Договора „всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар.“
- (195) Критериите, определени в член 107, параграф 1 от Договора, са кумулативни. Следователно, за да се определи дали въпросните мерки представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора, е необходимо те да изпълняват следните условия:
- а) да са предоставени от държава членка или чрез ресурси на държава членка;
 - б) да поставят в по-благоприятно положение определени предприятия или производството на някои стоки;
 - в) да нарушават или да заплашват да нарушат конкуренцията, и
 - г) да засягат търговията между държавите членки.

6.1. ПОНЯТИЕ ЗА ПРЕДПРИЯТИЕ И СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

6.1.1. Понятие за предприятие

- (196) По отношение на наличието или отсъствието на държавна помощ, най-напред е необходимо да се определи дали получателят осъществява стопанска дейност и, предвид това, той може да бъде счетен за предприятие по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора ⁽²⁸⁾.

⁽²⁸⁾ Вж. решение от 18 юни 1998 г. по дело *Колтисия/Италия* (C-35/96, Recueil, стр. I-3851) и решение от 12 септември 2000 г. по дело *Pavlov и др.* (C/180/98—C/184/98, Recueil, стр. I-6451).

- (197) Във връзка с това Германия заяви, че понятието „предприятие“ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора не се прилага за летищата, най-малкото що се отнася до финансирането на регионална летищна инфраструктура. Германия сче, че изграждането на такава инфраструктура не представлява стопанска дейност, а е по-скоро обща мярка на транспортната, регионалната и икономическата политика. Освен това Германия увери, че изграждането на летищна инфраструктура не представлява стопанска дейност, тъй като частен инвеститор не би извършил такава дейност. Освен това във връзка с това Германия заяви, че летищата имат по-високи от средните постоянни разходи, свързани с инфраструктурата, оборудването и експлоатацията. Освен това тяхната свобода на действие е ограничена поради многото тежести и строгите юридически условия. В допълнение Германия сче, че позоваванията на решението по дело *Aéroports de Paris* и на решението по дело *Leipzig/Halle* нямат отношение към въпросните мерки. Във връзка с решението по дело *Aéroports de Paris* Германия заяви, че в това решение не се разглежда изграждането на летищни инфраструктури, а експлоатацията на летище. В допълнение Германия сче, че в решението по дело *Aéroports de Paris* понятието „предприятие“ не се тълкува по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора, а че то разглежда нарушение на забраната за злоупотреба с господство положение по смисъла на член 102 от Договора. По отношение на решението по дело *Leipzig/Halle* Германия сче, че решението на Общия съд няма каквото и да било действие на прецедент в съдебната практика, тъй като то подлежи на обжалване.
- (198) По отношение на понятието „предприятие“ трябва да се изтъкне, че според постоянната съдебна практика на Съда на Европейския съюз предприятията се определят като субекти, извършващи стопанска дейност, независимо от правния им статут или собствеността върху тях и начина, по който те се финансират ⁽²⁹⁾. Всяка дейност, която се изразява в предлагането на стоки и услуги на даден пазар, е стопанска дейност ⁽³⁰⁾. Стопанското естество на една дейност само по себе си не зависи от това дали дейността носи печалби ⁽³¹⁾.
- (199) В решението по дело *Aéroports de Paris* ⁽³²⁾ Съдът е постановил, че експлоатацията на летище, която се изразява в предоставяне на летищни услуги на авиокомпаниите и на различни доставчици на услуги, също представлява стопанска дейност. В решението си по дело *Leipzig/Halle airport* ⁽³³⁾ Общият съд е изяснил, че експлоатацията на летище представлява стопанска дейност, а изграждането на летищна инфраструктура е неразделна част от нея.
- (200) Комисията припомня, че в решението си по дело *Leipzig/Halle airport* Общият съд е постановил, че считано от 2000 г. прилагането на разпоредбите в областта на държавните помощи към финансирането на летищна инфраструктура вече не трябва да се изключва ⁽³⁴⁾. Вследствие на това, считано от датата на решението по дело *Aéroports de Paris* (12 декември 2000 г.), експлоатацията и изграждането на летищна инфраструктура трябва да се счита за задача, която попада в обхвата на контрола върху държавните помощи.
- (201) В решението си по дело *Leipzig/Halle airport* Общият съд е постановил също така, че не е от значение дали изграждането или разширяването на летищна инфраструктура преследва цели на регионалната, икономическата или транспортната политика. Съгласно установената съдебна практика не е от значение какви цели се преследват от конкретните мерки, а от значение са по-скоро ефектите, които те предизвикват ⁽³⁵⁾.
- (202) Освен това в решението си по дело *Leipzig/Halle airport* Общият съд е потвърдил, че наличието на пазар на летищна инфраструктура е видно от факта, че летище Лайпциг/Хале се е конкурирало с други регионални летища, по-специално с летище Ватри (Франция) и с летище Брюксел (Белгия), за това да стане европейски център за въздушен превоз на товари на DHL.

⁽²⁹⁾ Вж. Съобщение на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес (ОВ С 8, 11.1.2012 г., стр. 4), част 2.1, и свързаната с това съдебна практика, по-специално решението от 12 септември 2000 г. по съединени дела *Pavlov и други*, (C-180/98—C-184/98, Recueil, стр. I-6451), но вж. също решение от 10 януари 2006 г. по дело *Cassa di Risparmio di Firenze and Others* (C-222/04, Recueil, стр. I-289); решение от 11 юли 2006 г. по дело *FENIN/Комисия* (C-205/03 P, Recueil, стр. I-6295) и решение от 1 юли 2008 г. по дело *МОТОЕ* (C-49/07, Recueil, стр. I-4863).

⁽³⁰⁾ Решение от 16 юни 1987 г. по дело *Комисия/Италия*, (118/85, Recueil, стр. 2599, точка 7; решение от 18 юни 1998 г. по дело *Комисия/Италия*, (C-35/96, Recueil, стр. I-3851, точка 36; решение по дело *Pavlov и други*, точка 75).

⁽³¹⁾ Решение от 29 октомври 1980 г. по съединени дела *Van Landewyck*, (209/78—215/78 и 218/78, Recueil, стр. 3125, точка 88; решение от 16 ноември 1995 г. по дело *FFSA и други*, (C-244/94, Recueil, стр. I-4013, точка 21); и решение от 1 юли 2008 г. по дело *МОТОЕ*, (C-49/07, Recueil, стр. I-4863, точки 27 и 28).

⁽³²⁾ Решение от 12 декември 2000 г. по дело *Aéroports de Paris/Комисия*, (T-128/98, Recueil, стр. II-3929), потвърдено с решение от 24 октомври 2002 г. по дело C-82/01, Recueil, стр. I-9297, точки 75—79.

⁽³³⁾ Решение от 24 март 2011 г. по съединени дела *Mitteldeutsche Flughafen AG и Flughafen Leipzig Halle GmbH/Комисия*, (съдебно решение „Leipzig-Halle airport“), (T-443/08 и T-455/08, Recueil, стр. II-1311, по-специално точки 93 и 94); потвърдено с решение от 19 декември 2012 г. по дело *Mitteldeutsche Flughafen and Flughafen Leipzig/Halle/Комисия*, C-288/11 P, все още непубликувано в Сборника.

⁽³⁴⁾ Вж. решение по дело „Leipzig/Halle airport“, точка 106.

⁽³⁵⁾ Решение по дело „Leipzig/Halle airport“, точка 102 и следващите.

- (203) Според съдебната практика трябва също така да се има предвид, че с цел оценяване на стопанския характер на дейностите, осъществявани от управляващия летището орган в контекста на публичното финансиране на мерките за развитие на инфраструктурата, няма причина дейностите по изграждане или разширяване на инфраструктурата да бъдат отделяни от дейностите по последващото използване на същата ⁽³⁶⁾.
- (204) Освен това в решението си по дело *Leipzig/Halle airport* Общият съд е постановил, че: „всъщност пистите за кацане и излитане са основни елементи за стопанската дейност на летищен оператор. Така изграждането на писти за кацане и излитане позволява на летищата да упражняват своята основна стопанска дейност или, когато става въпрос за изграждане на допълнителна писта или за разширяване на съществуваща писта, да развиват тази дейност.“
- (205) В контекста на съдебната практика, посочена в съображения (196) и (204), Комисията отбелязва, че инфраструктурата, предмет на настоящото решение, ще бъде или пряко експлоатирана на търговски принцип от FLN, управляващият летището орган, или непряко ще подпомага и ще създава възможност за търговските дейности на летището като цяло.
- (206) Във връзка с това Комисията отбелязва, че съгласно германското право, по-специално [...], таксите трябва да бъдат определени от летищния оператор и да бъдат представени за одобрение от Федералното министерство на транспорта. Комисията отбелязва, че летищните такси се определят от летищните оператори при спазване на регулаторните ограничения с цел избягване на каквато и да било неоправдана дискриминация между ползвателите на летището и възможни злоупотреби с господстващо положение от страна на управляващия летището орган. Комисията обаче счита, че това не пречи на управляващите летища органи да определят размера на летищните такси с оглед на необходимите инвестиции и разходите, направени от тях. Това по-специално се потвърждава от изискванията на [...] и [...] на [...].
- (207) По-нататък Комисията отбелязва, че изграждането и развитието на инфраструктурата, предмет на настоящото решение, ще позволи на FLN да увеличи своя капацитет и да засили стопанската си дейност на оператор на летище Лайпциг/Хале. FLN, в качеството си на управляващ летището орган, извършва летищни услуги срещу заплащане, което се получава по-специално от летищни такси, но също така и от други приходи, свързани с експлоатацията на инфраструктурата и извършването на спомагателни услуги, като например отдаването под наем на хангари, което трябва да се счита за възнаграждение за извършените услуги.
- (208) Поради това Комисията счита, че инфраструктурата, предмет на настоящото решение, представлява инфраструктура, която може да се използва с търговско предназначение. Следователно FLN представлява предприятие по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

6.1.2. Дейности, попадащи в обхвата на държавната политика

- (209) Не всички дейности обаче, упражнявани от дадено летище, са непременно от стопанско естество ⁽³⁷⁾. Тъй като определянето на даден субект като предприятие винаги е свързано с конкретна дейност, трябва да се прави разграничение между дейностите, упражнявани от дадено летище, и да се установи до каква степен тези дейности са от стопанско естество. Ако дадено летище извършва както стопански, така и нестопански дейности, то трябва да се счита за предприятие само по отношение на стопанските дейности.
- (210) Съдът е постановил, че дейности, които обикновено са отговорност на държавата при упражняването на нейните официални правомощия в качеството ѝ на публичен орган, не са от стопанско естество и по принцип не попадат в приложното поле на правилата за държавна помощ ⁽³⁸⁾. Дейностите, упражнявани на дадено летище, като управление на въздушното движение, полиция, огнеборци, митници и защита на гражданската авиация от неправомерни актове на посегателство, както и инвестициите в инфраструктурата и оборудването, необходими за извършването на тези дейности, по принцип се считат за дейности, които не са от стопанско естество ⁽³⁹⁾.

⁽³⁶⁾ Решение от 11 юли 2006 г. по дело *FENIN/Комисия* (C-205/03 P, Recueil, стр. I-6295, точка 88); и решение по дело *Leipzig/Halle airport*, точка 95.

⁽³⁷⁾ Решение по дело „*Leipzig/Halle airport*“, точка 98.

⁽³⁸⁾ Решение от 16 юни 1987 г. по дело *Комисия/Италия*, (C-118/85, Recueil, стр. 2599, точки 7 и 8) и решение от 4 май 1988 г. по дело *Bodson/Pompes funèbres des régions libérées*, (C-30/87, Recueil, стр. 2479, точка 18).

⁽³⁹⁾ Вж. по-специално решение от 19 януари 1994 г. по дело *SAT/Eurocontrol*, (C-364/92, Recueil, стр. I-43, точка 30) и решение от 26 март 2009 г. по дело *Selex Sistemi Integrati/Комисия*, (C-113/07 P, Recueil, стр. I-2207, точка 71).

- (211) Публичното финансиране на такива нестопански дейности не представлява държавна помощ, но следва да е строго ограничено до възникналите заради тях разходи и не може да се използва за финансиране на други дейности⁽⁴⁰⁾. Всяка евентуална свръхкомпенсация от страна на публичните органи на разходи, понесени във връзка с нестопански дейности, може да представлява държавна помощ. Освен това, ако дадено летище едновременно със своите стопански дейности извършва и нестопански дейности, се изисква отделно осчетоводяване на разходите, за да се избегне прехвърляне на публични средства между нестопанските и стопанските дейности.
- (212) Публичното финансиране на нестопански дейности не трябва да води до неоправдана дискриминация между летища. В действителност съгласно установената съдебна практика предимство е налице, когато публичните органи облекчават предприятия от разходи, присъщи за техните стопански дейности⁽⁴¹⁾. Поради това, макар и съгласно даден правен ред да е нормално гражданските летища да трябва да поемат някои разходи, присъщи на експлоатацията на летища от този вид, докато други граждански летища не трябва да го правят, на последните може да е предоставено предимство независимо от това дали тези разходи са свързани с дейност, чието естество по принцип се счита за нестопанско.
- (213) Поради това, в контекста на съображения (209) и (212), Комисията трябва да анализира естеството на инфраструктурните мерки, предмет на настоящото решение, които се осъществяват на летище Лайпциг/Хале.
- (214) Германия увери, че мерки от M1 до M11, за които е изпратено уведомление, се отнасят до дейности, попадащи в обхвата на държавната политика, и че финансирането на тези дейности е строго ограничено до размера на необходимите за тези мерки разходи. Следователно според Германия тези разходи не са предмет на правилата за държавна помощ. Във връзка с това Германия увери, че мерки от M1 до M11 попадат в някоя от следните категории:
- i) мерки, които защитават гражданското въздухоплаване от неправомерни актове на посегателство⁽⁴²⁾, предмет на германския закон *Luftsicherheitsgesetz* (Закон за сигурността на въздухоплаването, „LuftSiG“), и по-специално член 8 от него;
 - ii) мерки, отнасящи се до експлоатационната безопасност, предмет на член 45 от наредбата *Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung* (Наредба за издаване на лицензи за въздушен трафик, „LuftVZO“); или
 - iii) мерки, свързани със защитата на трети страни срещу експлоатационните рискове при въздушния транспорт (като шумовото замърсяване).
- (215) По отношение на мерките, свързани с експлоатационната безопасност, Комисията счита, че осигуряването на безопасна експлоатация на летището е нормална част от стопанската дейност по експлоатация на дадено летище⁽⁴³⁾. В този контекст следва да се отбележи, че за разходите, свързани с регулаторните изисквания и стандарти, също не може да се счита, че попадат в обхвата на държавната политика. При извършване на по-подробен преглед по отношение на отделните дейности и разходи Комисията установи, че мерките, предназначени да осигурят безопасността на операциите на летището, не представляват дейности, попадащи в обхвата на държавната политика. Всяко предприятие, което желае да осъществява дейност на даден пазар, трябва да гарантира безопасността на съоръженията (по отношение на летищата това са например писти, пътеки за рулиране и стоянки) и също така трябва да осигури спазването на регулаторните стандарти.
- (216) По отношение на пистите, пътеките за рулиране и стоянките Комисията счита, че това са съществени елементи на стопанската дейност, в която участва управляващият летището орган. Следователно изграждането на писти, пътеки за рулиране и стоянки позволява на управляващия летището орган да упражнява основната си стопанска дейност.
- (217) По отношение на мерките съгласно член 8 от *LuftSiG* управлението на въздушния трафик, метеорологичните услуги и противопожарната служба могат по принцип да се считат за дейности, попадащи в обхвата на държавната политика.

⁽⁴⁰⁾ Решение от 18 март 1997 г. по дело *Cali & Figli/Servizi ecologici porto di Genova*, (C-343/95, Recueil, стр. I-1547). Решение N 309/02 на Комисията от 19 март 2003 г., *Авиационна сигурност — компенсация за разходите, възникнали след атаките от 11 септември 2001 г.* (ОВ С 148, 25.6.2003 г., стр. 7). Решение N 438/02 на Комисията от 16 октомври 2002 г., *Помощ в подкрепа на функциите на публичната власт в пристанищния сектор* (ОВ С 284, 21.11.2002, стр. 2).

⁽⁴¹⁾ Вж. по-специално решение от 3 март 2005 г. по дело *Wolfgang Heiser/Finanzamt Innsbruck*, (C-172/03, Recueil, стр. I-01627, точка 36) и цитираната в него съдебна практика.

⁽⁴²⁾ Съгласно Регламент (ЕО) № 2320/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 г. относно създаване на общи правила за сигурността на гражданското въздухоплаване (ОВ L 355, 30.12.2002 г., стр. 1).

⁽⁴³⁾ Решение на Комисията от 20 февруари 2014 г. по дело за държавна помощ SA.35847 (2012/N) — Чешка република — летище Ostrava, все още непубликувано в ОВ, съображение 16.

- (218) Що се отнася до приложимата правна рамка, според Германия за противопожарната служба няма законови правила, строго налагащи тези разходи на летищния оператор. Освен това, Комисията отбелязва, че възстановяването на разходите за противопожарната служба попада в правната компетенция на Länder (провинцията), както и че тези разходи обикновено се покриват от съответните регионални органи. Възстановяването на тези разходи се ограничава до размера, необходим за покриването им.
- (219) Що се отнася до управлението на въздушното движение и метеорологичните услуги, Комисията отбелязва, че в член 27, буква г), и член 27, буква е) от LuftVG е предвидено, че разходите, свързани с член 27, буква в) от LuftVG се покриват от държавата за някои конкретни летища. Летищата имат право разходите им да бъдат покрити като на „признати летища“ съгласно член 27, буква г), и член 27, буква е) от LuftVG, ако Федералното министерство на транспорта е признало необходимостта с оглед на сигурността и интересите, свързани с политиката в областта на транспорта⁽⁴⁴⁾. Летищата в Германия, които не са признати, нямат правото разходите им да бъдат покрити по смисъла на член 27, буква г), и член 27, буква е) от LuftVG, и следователно по принцип трябва да поемат сами разходите за мерките, предвидени в член 27, буква в) от LuftVG. Тези разходи са присъщи за работата на летищата. Тъй като някои летища трябва да поемат тези разходи сами, а други не, последните могат да получат предимство, ако мерките за управление и въздушна безопасност, както и метеорологичните услуги, се считат за нестопански дейности. Летището Лайпциг/Хале е признато за такова летище и поради това има право разходите му да бъдат покрити по смисъла на член 27, буква г), и член 27, буква е) от LuftVG. Другите летища трябва сами да поемат тези разходи. Следователно покриването на тези разходи за летището Лайпциг/Хале, свързани с управлението на полетите и мерките за безопасност, както и метеорологичните услуги, съгласно член 27, буква г), и член 27, буква е) от LuftVG предоставя предимство на летище Лайпциг/Хале.
- (220) По отношение на мерките съгласно член 8 от LuftSiG се оказва, че Германия счита, че всички разходи, свързани с мерките, описани в този член, могат да бъдат поемани от съответните публични органи. Комисията обаче отбелязва, че съгласно член 8, параграф 3 от LuftSiG могат да бъдат възстановявани само разходите, свързани с осигуряването и поддържането на пространства и помещения, необходими за изпълнението на дейностите съгласно член 5 от LuftSiG. Всички други разходи трябва да бъдат поемани от летищния оператор. Следователно, доколкото публичното финансиране, предоставено на FHL, е спестило на това предприятие разходи, които то би трябвало да поеме съгласно член 8, параграф 3 от LuftSiG, това публично финансиране не се освобождава от проверка съгласно правилата на Съюза за държавните помощи. Във всеки случай, независимо от правната квалификация на тези разходи като попадащи в обхвата на държавната политика или извън него, е било доказано, че те трябва да се поемат от летищния оператор съгласно приложимата правна рамка. Следователно, когато държавата следва да заплати тези разходи, летищният оператор ще бъде освободен от заплащането на разходи, които той по правило би следвало да поеме.
- (221) В контекста на изложеното в съображения (215) и (220) Комисията счита за подходящо да направи по-конкретни заключения по отношение на инвестиционните разходи, които се твърди, че попадат в обхвата на държавната политика.
- M1 Придобиване на земя, преместване, напояване на шума и планиране на опазването на околния ландшафт,
M2 Конструкция за изпитване на двигатели и M10 Допълнително напояване на нивото на шума*
- (222) Германия посочи, че мерки M1, M2 и M10 попадат в обхвата на държавната политика, тъй като те имат за цел да защитят трети страни от експлоатационните рискове, произтичащи от въздушния транспорт, чрез защита на собствениците на жилища и околната среда от въздействията на шумовото замърсяване.
- (223) Комисията счита, че разходите, свързани с мерки M1, M2 и M10, представляват обичайни разходи, които едно предприятие трябва да поеме, за да изгради съоръжения, отговарящи на определени регулаторни стандарти. Освен това тези мерки не могат да бъдат отделени от стопанската дейност на летището. Това се илюстрира по-специално от факта, че без тези мерки летището не би имало право да извършва полети през нощта и не би имало право да се съсредоточи върху въздушния превоз на товари във връзка с решението за одобрение на планирането за изграждане на южната писта на летище Лайпциг/Хале и неговата стратегия за разширяване.
- (224) Поради това Комисията счита, че мерки M1, M2 и M10 не могат да бъдат счетени за попадащи в обхвата на държавната политика.

⁽⁴⁴⁾ Член 27, параграф 1, буква г) от LuftVG: „Flugsicherungsdienste und die dazu erforderlichen flugsicherungstechnischen Einrichtungen werden an den Flugplätzen vorgehalten, bei denen das Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung einen Bedarf aus Gründen der Sicherheit und aus verkehrspolitischen Interessen anerkennt“.

М3 (Пътека за рулиране и мост „Е7“), М4 (Разширяване на северната писта (разходи за планиране)), М5 (Разчистване на площадката за изграждането на пътека за рулиране „Виктор“), М6 (Паралелна пътека за рулиране „Виктор“), М12 Процедура за одобрение на планирането за разширяването на южната писта (писта и стоянка), М13 (Разширяване на северната стоянка), М14 (Разширяване на източната стоянка), М15 (Приспособяване на инфраструктурата) и М16 (Допълнителни инфраструктурни мерки като разширяване на хангара в северната зона и изграждане на нов авиационен терминал и на помещения за малки самолети)

- (225) В настоящия случай разширяването на пистата се планира, за да се гарантира, че товарните самолети с високо MTOW могат да излитат без ограничения за полезен товар, докато разширяването на стоянката ще осигури равномерно разпределение на движенията на самолетите. Освен това по отношение на пътеките за рулиране Комисията отбелязва, че на дадено летище пътеките за рулиране свързват пистите с рампи, хангари, терминали и други съоръжения. Тези връзки позволяват на въздухоплавателното средство да освободи пистата, за да позволи на друго средство да кацне или излети. Следователно пътеките за рулиране и мостовете са неразривно свързани с пистите, като за ползването на същите летищният оператор получава такси. Освен, предоставената от Германия информация потвърждава, че тези мерки са от съществено значение с оглед на обема и потоците на трафика. Ако съоръженията не бяха изградени, летището не би се възползвало от очакваното увеличение на транспортните потоци или текущият обем на транспортните потоци е трябвало да бъде намален, за да се гарантира безопасността на полетите. Комисията счита, че това не противоречи на факта, че определен брой писти и мостове могат да се използват безопасно само за ограничен обем трафик.
- (226) В това отношение Комисията припомня, че пистите, пътеките за рулиране и стоянките са съществени елементи на стопанската дейност, в която участва управляващия летището орган. Изграждането на пистите, пътеките за рулиране и стоянките позволява на управляващия летището орган да упражнява своята основна стопанска дейност и не може да бъде отделено от тази стопанска дейност.
- (227) Комисията отбелязва, че мерки М3, М4, М5, М6, М12, М13, М14, М15 и М16 са предприети на търговски принцип от управляващия летището орган. Следователно те представляват инфраструктура, която може да се използва с търговско предназначение и не могат да бъдат счетени за попадащи в обхвата на държавната политика.

М11 Развитие на наземни съоръжения в югоизточната зона фаза I

- (228) Комисията отбелязва, че мярка М 11 включва снабдяването на съществуващи сгради с електричество и вода, оборудването с инсталации за пречистване на отпадъчни води и системи за оттичане на дъждовни води, както и допълнителни мерки за намаляване на шума.
- (229) В контекста на оценките, направени в съображения (215) и (220), тези мерки не се отнасят за дейности, които обикновено попадат в обхвата на отговорността на държавата при осъществяване на нейните официални правомощия като публичен орган. Те по-скоро допринасят за разширяване на инфраструктурата, използвана за търговски цели, т.е. отнасят се за икономически дейности, поради което не могат да се считат за попадащи в обхвата на държавната политика.

М5 (нова сграда на противопожарната служба) и М9 (пожарогасителна техника)

- (230) Що се отнася до сградата на противопожарната служба и пожарогасителната техника, съгласно посоченото в съображение (218) тази дейност може по принцип да се счита за попадаща в обхвата на държавната политика.
- (231) Що се отнася до правната рамка, Германия заяви, че за сградата на противопожарната служба и за пожарогасителната техника няма законови правила, строго налагащи тези разходи на летищния оператор. Освен това Комисията отбелязва, че възстановяването на разходите за новата сграда на противопожарната служба и за пожарогасителната техника попада в правната компетенция на Länder (провинцията), както и че тези разходи обикновено се възстановяват от съответните регионални органи, както е съобщено от Германия. Възстановяването на тези разходи се ограничава до размера, необходим за покриването им.
- (232) Следователно разходите за изграждане на новата сграда на противопожарната служба и разходите за закупуване на пожарогасителна техника могат да се считат за попадащи в обхвата на държавната политика.

М5 (многоцелеви хангар) и М9.3 (оборудване за зимна поддръжка)

- (233) По отношение на многоцелевия хангар Германия увери, че той попада в обхвата на държавната политика, тъй като при спешни случаи се използва като убежище при извънредни ситуации. Според Германия разходите за изграждането на този хангар също попадат в обхвата на държавната политика, тъй като понастоящем той се използва за складиране на оборудване за зимна поддръжка, необходимо за безопасната експлоатация на летището при зимни условия.

- (234) Що се отнася до изграждането на многоцелевия хангар на летище Лайпциг/Хале, Комисията отбелязва, че тази сграда може да се използва за различни цели. Освен това, както вече беше посочено в съображение (215), разходите за оборудване на зимна поддръжка (M9.3), необходимо за безопасното функциониране на летището, са обичайни оперативни разходи и не могат да се считат за попадащи в обхвата на държавната политика. Следователно Комисията счита, че разходите за изграждане на многоцелевия хангар също не попадат в обхвата на държавната политика.
- (235) Въпреки това тази констатация не възпрепятства Германия при извънредни ситуации да възлага на летището специфични задачи, попадащи в обхвата на услугите от общ икономически интерес.

M7 Допълнителни зони за обезледяване

- (236) Германия твърди, че допълнителните зони за обезледяване са необходими с оглед осигуряване на безопасно и навременно обслужване на полетите на летището. Според Германия разширяването на съществуващите зони за обезледяване се налага поради увеличаващия се трафик на летището с цел предотвратяване на закъснения на редовните полети. Освен това Германия подчертава, че приходите от предоставяните от летището услуги по обезледяване не покриват разходите за изграждане на инфраструктурата.
- (237) На първо място, Комисията отбелязва, че дали дадена дейност е рентабилна или не, не е решаващ фактор за определянето ѝ като стопанска дейност⁽⁴⁵⁾. На второ място, Комисията отбелязва, че услугите по обезледяване се предоставят на въздушните превозвачи срещу възнаграждение. Те представляват ключови услуги, които всяко летище предоставя като част от стопанската си дейност. Колко повече такива услуги се предоставят, толкова по-голям може да бъде броят на заминаващите от летището полети, чрез което летището може да увеличи своите приходи.
- (238) Следователно Комисията счита, че услугите по обезледяване са неразривно свързани с икономическата експлоатация на дадено летище и не могат да бъдат разглеждани отделно от тяхната дейност, поради което те трябва да се считат за стопански дейности.

M8 Хеликоптерна зона

- (239) Мяроката обхваща изграждането на зона за паркиране на хеликоптери, която ще бъде използвана единствено за въздушни спасителни операции.
- (240) Комисията счита, че изграждането на хеликоптерна зона улеснява въздушните спасителни операции. Следователно изграждането на хеликоптерна зона за целите на въздушните спасителни операции може да се счита за попадащо в обхвата на държавната политика. Компенсацията трябва да бъде строго обвързана с разходите за тези услуги.

M9 Допълнителни инфраструктурни мерки

- (241) Допълнителните инфраструктурни мерки включват реконструкцията на пункт за проверка I, изграждането на функционална сграда за сигурност за нуждите на федералната и регионалната полиция, митници, ветеринарна зона и оградата по периметъра на летището (включително система за видео наблюдение и сензори за движение). Според Германия тези мерки са необходими за осигуряването на защита на гражданската авиация от неправомерни актове на посегателство, поради което попадат в обхвата на член 8 от LuftSiG.
- (242) По отношение на мерките съгласно член 8 от LuftSiG изглежда, че Германия счита, че всички разходи, свързани с мерките, описани в този член, могат да бъдат поемани от съответните публични органи. Комисията обаче отбелязва, че съгласно член 8, параграф 3 от LuftSiG могат да бъдат възстановявани само разходите, свързани с осигуряването и поддържането на пространства и помещения, необходими за изпълнението на дейностите съгласно член 5 от LuftSiG. Всички други разходи трябва да бъдат поемани от летищния оператор. Следователно доколкото публичното финансиране, предоставено на FHL, спестява на това предприятие разходи, които то би трябвало да поеме съгласно член 8, параграф 3 от LuftSiG, това публично финансиране не се освобождава от проверка съгласно правилата на Съюза за държавните помощи.
- (243) Що се отнася до разходите, свързани с използването на функционалната сграда за сигурност от страна на германската метеорологична служба, Комисията отбелязва, че в член 27, буква е) от LuftVG е предвидено, че разходите, свързани с член 27, буква в) от LuftVG, се покриват от държавата за определен брой конкретни летища. Летищата имат право разходите им да бъдат покрити като на „признати летища“ съгласно член 27, буква е) от LuftVG, ако Федералното министерство на транспорта е признало необходимостта с оглед на сигурността и интересите, свързани с политиката в областта на транспорта. Летищата в Германия, които не са признати, нямат правото разходите им да бъдат покрити по смисъла на член 27, буква е) от LuftVG, и следователно по принцип трябва да поемат сами разходите за мерките, предвидени в член 27, буква в) от LuftVG. Тези разходи са присъщи за

⁽⁴⁵⁾ Решение по дело „Leipzig/Halle“, точка 115.

функционирането на летищата. Тъй като някои летища трябва сами да поемат тези разходи, а други не, последните могат да получат предимство, дори ако услугите на германската метеорологична служба могат да бъдат сметнати за нестопански дейности. Летище Лайпциг/Хале е признато за такова летище и поради това има право разходите му да бъдат покрити по смисъла на член 27, буква е) от LuftVG. Другите летища трябва сами да поемат тези разходи. Следователно покриването на тези разходи за летище Лайпциг/Хале, свързани с метеорологичните услуги, съгласно член 27, буква г), и член 27, буква е) от LuftVG предоставя предимство на летище Лайпциг/Хале.

6.1.3. Заключение

- (244) В контекста на констатациите в раздел 6.1.1 FLH представлява предприятие по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.
- (245) Във връзка с констатациите в раздел 6.1.2 не може да се счита, че в обхвата на държавната политика попада финансирането на следните мерки: M1 Придобиване на земя, преместване, намаляване на шума и планиране на опазването на околния ландшафт, M2 Конструкция за изпитване на двигатели, M3 Пътека за рулиране и мост „Е7“, M4 Разширяване на северната писта (разходи за планиране), M5 Разчистване на площадката в готовност за изграждане на пътека за рулиране „Виктор“, M5 Многоцелеви хангар, M6 Паралелна пътека за рулиране „Виктор“, M7 Допълнителни зони за обезледяване, M9.3 Оборудване за зимна поддръжка, M10 Допълнително намаляване на нивото на шума, M11 Развитие на наземни съоръжения в югоизточната зона фаза I, M12 Процедура за одобрение на планирането за южното разширяване (писта и стоянка), M13 Разширяване на северната стоянка, M14 Разширяване на източната стоянка, M15 Приспособяване на инфраструктурата и M16 Допълнителни инфраструктурни мерки като разширяване на северния хангар и строителство на нов авиационен терминал и на помещения за малки самолети. Финансирането на тези дейности позволява на управляващия летището орган да упражнява своята основна стопанска дейност и не може да бъде отделено от тази дейност.
- (246) По отношение на M5 нова сграда на противопожарната служба, M9 пожарогасителна техника и M8 хеликоптерна зона, Комисията счита, че тези мерки могат да бъдат сметнати за попадащи в обхвата на държавната политика (вж. раздел 6.1.2).
- (247) По отношение на M9 допълнителни инфраструктурни мерки като реконструкцията на пункт за проверка I, изграждането на функционална сграда за сигурност за нуждите на федералната и регионалната полиция, митници, ветеринарна зона и оградата по периметъра на летището (включително система за видео наблюдение и сензори за движение), Комисията счита, че тези дейности могат да попадат в обхвата на държавната политика. При все това доколкото тези мерки попадат в приложното поле на член 8, параграф 3 от LuftSiG, съгласно тази разпоредба на германското право могат да бъдат възстановявани само разходите, свързани с осигуряването и поддържането на пространства и помещения, необходими за осъществяването на дейностите съгласно член 5 от LuftSiG. Всички други разходи трябва да бъдат поемани от летищния оператор. Следователно доколкото публичното финансиране, предоставено на FHL, спестява на това предприятие разходи, които то би трябвало да поеме съгласно член 8, параграф 3 от LuftSiG, това публично финансиране не се освобождава от проверка съгласно правилата на Съюза за държавните помощи.
- (248) Що се отнася до разходите, свързани с използването на функционалната сграда за сигурност от страна на германската метеорологична служба (във връзка с M9), Комисията счита, поради посочените в съображение (243) причини, че покриването на свързаните с метеорологичните услуги разходи за летище Лайпциг/Хале съгласно член 27, параграф е) от LuftVG предоставя предимство на летище Лайпциг/Хале, въпреки че метеорологичните услуги могат да се считат за нестопанска дейност.

6.2. ХАРАКТЕР НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ НА ЗАЕМИТЕ ОТ АКЦИОНЕРИТЕ В ПОЛЗА НА FLH

6.2.1. Връзка между заемите от акционерите и вливанията на капитал

- (249) Преди да се направи оценка дали заемите от акционерите в полза на FLH представляват държавна помощ, е необходимо да се определи дали заемите от акционерите и вливанията на капитал следва да се считат за отделни мерки или за една единствена мярка.
- (250) Данните сочат, че решенията за двете мерки са взети едновременно като част от по-машабен план за финансиране на подобренията на летищната инфраструктура, както и че акционерите във FLH са имали намерение да преобразуват своите заеми в собствен капитал. Германия обаче е заявила, че вливанията на капитал не са били неотменимо предоставени, както и че FLH не се ползва с пряко право на увеличение на капитала.
- (251) При тези обстоятелства Комисията счита, че заемите от акционерите и вливанията на капитал могат да се считат за отделни мерки.

6.2.2. Икономическо предимство

- (252) С цел да провери дали дадено предприятие се е ползвало от икономическо предимство вследствие на отпускането на заем при привилегирани условия, Комисията прилага критерия за „*принципа на кредитор в условията на пазарна икономика*“. Според този принцип капиталът, предоставен на разположение на дадено дружество пряко или непряко при обстоятелства, които съответстват на нормалните пазарни условия, не следва да се определят като държавна помощ ⁽⁴⁶⁾.
- (253) В настоящия случай Комисията трябва да оцени дали условията за отпускане на заемите от акционерите (вж. таблица 3), предоставени на FLH, са довели до икономическо предимство за него, което предприятието получател не би получило при нормални пазарни условия.
- (254) Германия е на мнение, че „*принципът на кредитор в условията на пазарна икономика*“ е спазен в пълна степен, тъй като заемите от акционерите са отпуснати при пазарни условия. С цел да обоснове условията за отпускане на въпросните заеми Германия сравнява условията за отпускане на заемите от акционерите с предлаганите от други банки условия (вж. аргументите, посочени в раздели 3.3.1 и 3.3.2).
- (255) За да оцени дали въпросните средства за финансиране са отпуснати при преференциални условия, при липса на други показатели за сравнение Комисията може да провери съгласно своята практика на вземане на решения дали лихвеният процент за въпросния заем съответства на референтния лихвен процент на Комисията. Референтният лихвен процент на Комисията се определя съгласно метода, установен в Съобщението за референтните лихвени проценти от 2008 г.
- (256) Със Съобщението относно референтните лихвени проценти от 2008 г. се установява методът за определяне на референтните и скотови лихвени проценти, които се използват като приближение на пазарния лихвен процент. При все това, тъй като референтният лихвен процент на Комисията представлява приближение, когато Комисията в конкретен случай разполага с други показатели на лихвения процент, който кредитополучателят може да получи на пазара, тя може да базира своята оценка на тези показатели.

Кредитен рейтинг на FLH

- (257) За да може да оцени условията за отпускане на заемите от акционерите, Комисията трябва най-напред да оцени кредитоспособността на FLH.
- (258) FLH не е подлагано на оценка от агенция за кредитен рейтинг. Германия обаче твърди, че поради споразуменията за прехвърляне на печалбите и загубите, сключени между FLH и MFAG, трябва да се вземе предвид рейтингът на дружествата майки.
- (259) Комисията отбелязва, че съгласно германското право MFAG продължава да носи отговорност за всеки заем, който FLH е получило през периода на действие на споразумението за прехвърляне на печалбите и загубите, дори когато впоследствие договорът е бил прекратен.
- (260) Въз основа на това Комисията изразява становището, че рейтингът на FLH следва да се счита за еквивалентен най-малко на рейтинга на неговото дружество майка — MFAG.
- (261) MFAG също не е подлагано на оценка от агенции за кредитен рейтинг. Въпреки това Германия е предоставила някои вътрешни рейтинги от банки за MFAG, както е обобщено в таблица 4.
- (262) Предвид съображения (257)—(261) Комисията счита, че FLH притежава поне най-ниския рейтинг от групата MFAG, т.е. [...] по рейтинговата скала на Standard & Poor's през 2006 г. и [...] по рейтинговата скала на Standard & Poor's за периода от 2007 до 2012 г.

Загуба в случай на неизпълнение (или ниво на обезпеченост):

- (263) Ако въпросните заеми от акционерите могат да се считат за силно обезпечени, пазарната практика в такива случаи би предложила повишаване на рейтинга на въпросния дългов инструмент („рейтинг на емисията“) с една степен спрямо рейтинга на емитента ⁽⁴⁷⁾. Следователно Комисията трябва да определи загубата в случай на неизпълнение ⁽⁴⁸⁾ („LGD“) за спорните заеми от акционери.

⁽⁴⁶⁾ Съобщение от Комисията до държавите членки: Прилагане на членове 92 и 93 от Договора за ЕО и на член 5 от Директива 80/723/ЕО на Комисията до публичните предприятия в производствения сектор (ОВ С 307, 13.11.1993 г., стр. 3, точка 11). Това съобщение е насочено към производствения сектор, но е приложимо и за други сектори на икономиката. Вж. също решение от 30 април 1998 г. по дело *Cityflyer* (T-16/96, Recueil, стр. II-757, точка 51).

⁽⁴⁷⁾ Вж. например Moody's, *Updated Summary Guidance for Notching Bonds, Preferred Stocks and Hybrid Securities of Corporate Issuers* (февруари 2007 г.).

⁽⁴⁸⁾ Степента на обезпеченията може да се изчисли като загубата в случай на неизпълнение (Loss Given Default — LGD), която представлява очакваната загуба в проценти от излагането на риск на длъжника, имайки предвид размера на възвращаемост от активите, дадени като обезпечения, и от активите при несъстоятелност; вследствие на това LGD е обратно пропорционална на стойността на обезпеченията.

- (264) Тъй като заемите са предвидени като краткосрочен инструмент за мостово финансиране, те не са обезпечени. Въпреки това Германия изтъкна, че LGD трябва да бъде най-малко по-ниска от 30 %, тъй като стойността на активите на FLH в размер на [...] млн. евро през 2010 г.), които не са заложени, надвишава стойността на задълженията в размер на [...] млн. евро през 2010 г.).
- (265) Във връзка с това Комисията отбелязва, че балансовата стойност на активите не е достатъчна за оценка на ликвидационната стойност в случай на несъстоятелност или фалит на летището. В документа, публикуван от Базелския комитет по банков надзор през юни 2006 г., се препоръчва LGD при първостепенни вземания спрямо търговски предприятия, които не са гарантирани с признати обезпечения, да се приема за около 45 % ⁽⁴⁹⁾. Ето защо съгласно Съобщението относно референтните лихвени проценти от 2008 г. въпросните заеми от акционерите имат „нормално“ ниво на обезпеченост с LGD в средната категория (30 % < LGD < 60 %).
- (266) Поради това Комисията счита, че нивото на обезпеченост не е достатъчно, за да позволи повишаването на рейтинга на предприятието с една степен.

Сравнение на условията за отпускане на заемите от акционерите във FLH с пазарните стойности въз основа на спредове по суаповете за кредитно неизпълнение (CDS-спредове):

- (267) За да оцени дали заемите от акционери на FLH са отпуснати при пазарни условия, Комисията извърши сравнение с обичайните пазарни стойности въз основа на спредове по суаповете за кредитно неизпълнение (CDS-спредове).
- (268) В съответствие с методологията, изложена в Съобщението относно референтните лихвени проценти от 2008 г., Комисията счита, че може да се приеме, че лихвените проценти по кредитите отговарят на пазарните условия, когато кредитите са отпуснати при лихвен процент, който съответства поне на един от лихвените проценти за сравнение, изчислени по следната формула:

Референтен лихвен процент = основен лихвен процент + рисков марж + такса

- (269) Основният лихвен процент съответства на разходите на банките за осигуряване на ликвидност (разходи за финансиране). При финансиране при фиксиран лихвен процент (т.е. когато лихвеният процент се определя за цялата продължителност на кредита) основният лихвен процент се определя на основата на суапови лихвени проценти ⁽⁵⁰⁾, които отговарят по своята продължителност и валута на съответните задължения. Рисковият марж представлява възнаграждението на кредитора за рисковете, свързани със съответното финансиране, по-специално за кредитния риск. Рисковият марж може да бъде определен посредством подходяща извадка от CDS-спредове, свързани с референтни активи ⁽⁵¹⁾ (например кредити за предприятия), чийто рейтинг е сравним с рейтинга на кредитите за FLH. И накрая, изглежда подходящо да бъдат добавени 10—20 базисни пункта като приблизителна стойност за банковите такси, които по принцип предприятията трябва да плащат ⁽⁵²⁾.
- (270) Комисията счита, че оценяваните мерки за финансиране не представляват типичен заем. За целите на текущата оценка се приема, че заемите са предоставени под формата на механизъм за револвиращ кредит, който се подновява всяка година при нови лихвени условия. Следователно се приема, че падежът е една година.
- (271) Заемите се отпускат с плаващ основен лихвен процент с едногодишен EURIBOR като референтен лихвен процент. Оценката на рисковия марж може да се направи въз основа на извадка от CDS-спредове за всеки един момент от време. В таблица 7 се обобщава броят на наблюденията (дружества с рейтинг като този на FLH от всички отрасли, с изключение на финансовите институции и правителството), и съответните CDS-спредове.

⁽⁴⁹⁾ Документ за международно сближаване на основните мерки и основните стандарти, публикуван от Базелския комитет по банков надзор през юни 2006 г.

⁽⁵⁰⁾ Суаповият процент е по-дългият падеж, равен на междубанковия лихвен процент (IBOR). Използва се на финансовите пазари като референтен процент за установяване на размера на финансирането.

⁽⁵¹⁾ Суапът за кредитно неизпълнение (CDS) е (гъргуем) договор за кредитен дериват, който се сключва между предоставящия кредитна защита и получателя на кредитна защита и с който кредитният риск на една присъща референтна единица се прехвърля от получателя на кредитна защита към предоставящия защита. До изтичането на договорите за CDS или до настъпването на кредитно събитие, свързано с референтна единица и определено предварително (което от събитията настъпи първо), получателят на кредитна защита заплаща премия на предоставящия защитата през равни периоди от време. Тази премия, изплащана през равни интервали от време от получателя на кредитна защита (изразен в проценти или базисни пунктове от обезпечената сума, „номиналната стойност“), се нарича CDS-спред. CDS-спредовете могат да се използват като адекватна референтна стойност за цената на кредитния риск.

⁽⁵²⁾ Вж. например Oхerа, *Estimating the cost of capital for Dutch water companies*, 2011 г. (стр. 3), или данните на Bloomberg относно таксите за записване при емисии на дълг. В настоящото решение, с оглед да се стигне до консервативна оценка, се приема, че таксата възлиза на 20 базисни пункта.

Таблица 7

Общ преглед на наблюденията на дружества с рейтинг като този на FLN

Дата	Рейтинг	Брой на наблюденията	Квартил 1 (базисни пунктове)	Квартил 2 (базисни пунктове)	Квартил 3 (базисни пунктове)
13.12.2006 г.	[...]	34	4	5	7
1.1.2008 г.	[...]	4	10	12	22
1.1.2009 г.	[...]	15	73	107	141
1.1.2010 г.	[...]	16	16	19	24
1.1.2011 г.	[...]	18	12	17	21
1.1.2012 г.	[...]	21	15	20	39

- (272) Рисковият марж на референтния лихвен процент се определя въз основа на среднопретеглените CDS-спредове за 2-ия квартал (вж. таблица 7).
- (273) В таблица 8 се прави сравнение между действителния лихвен процент, който се начислява за оценяваните заеми от акционерите, и референтния лихвен процент.

Таблица 8

Сравнителен преглед на действителния лихвен процент на FLN и референтния лихвен процент

Дата	Действителен лихвен процент (%)				Референтен лихвен процент (%)			
	Основен лихвен процент	Рисков марж	Такса	Сбор	Основен лихвен процент	Рисков марж	Такса	Сбор
13.12.2006 г.	3,90	[...]	0	[...]	3,90	[...]	[...]	[...]
1.1.2008 г.	4,73	[...]	0	[...]	4,73	[...]	[...]	[...]
1.1.2009 г.	3,03	[...]	0	[...]	3,03	[...]	[...]	[...]
1.1.2010 г.	1,25	[...]	0	[...]	1,25	[...]	[...]	[...]
1.1.2011 г.	1,50	[...]	0	[...]	1,50	[...]	[...]	[...]
1.1.2012 г.	1,94	[...]	0	[...]	1,94	[...]	[...]	[...]

- (274) Съгласно пазарната практика референтният лихвен процент, установен въз основа на CDS-спредовете, трябва да отчита банкова такса в размер на приблизително [...] базисни пункта ⁽⁵³⁾. За да се стигне до консервативна оценка, във въпросния случай се добавя банкова такса в размер на [...] базисни пункта.
- (275) Комисията счита, че представените в таблица 8 резултати показват, че заемите действително са били в съответствие с пазарните условия. В това отношение Комисията отбелязва, че през всички години — с изключение на 2009 г. — действителният лихвен процент на FLN е бил над референтния лихвен процент. По-ниският действителен лихвен процент през 2009 г. обаче е компенсиран от по-високите лихвени проценти през периода 2010—2012 г. върху по-големи обеми заеми от акционерите.
- (276) Освен това Комисията отбелязва, че тези резултати са били потвърдени и от заемите за сравнение, посочени от Германия в раздели 3.3.1 и 3.3.2.

6.2.3. Заключение

- (277) В контекста на изложеното в раздели 6.2.1 и 6.2.2, Комисията счита, че заемите от акционерите във FLN са били предоставени при пазарни условия и следователно не представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

⁽⁵³⁾ Вж. например Oxera, Estimating the cost of capital for Dutch water companies, 2011 г. (стр. 3) или данните на Bloomberg относно таксите за записване при емисии на дълг.

6.3. ХАРАКТЕР НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ НА ВЛИВАНИЯТА НА КАПИТАЛ В ПОЛЗА НА FLH

6.3.1. Държавни ресурси и приписването им на държавата

- (278) За да представляват държавна помощ, въпросните мерки трябва да бъдат финансирани с държавни ресурси, а решението за предоставяне на мярката трябва да може да бъде приписано на държавата,
- (279) Понятието за държавна помощ се прилага за всяко предимство, предоставено чрез държавни ресурси от самата държава или чрез посреднически орган, действащ по силата на предоставени му правомощия⁽⁵⁴⁾. За целите на прилагането на член 107, параграф 1 от Договора ресурсите от местни органи представляват държавни ресурси⁽⁵⁵⁾.
- (280) Освен това Съдът е постановил, че фактът дали мярката е предоставена пряко от държавата или от публични или частни органи, създадени или посочени от нея с цел да администрират мярката, е без значение за това дали тя се счита за държавна помощ⁽⁵⁶⁾.
- (281) В настоящия случай съответните мерки, а именно вливанията на капитал в полза на FLH, ще бъдат предоставени отчасти пряко от бюджета на местните органи (Land Sachsen-Anhalt, Freistaat Sachsen и съответните градове и общини) и отчасти чрез отпуснатото от бюджета на местните органи финансиране, което ще бъде пренасочено чрез MFAG, като междинен орган, към FLH. В този контекст Комисията отбелязва, че пренасочените чрез MFAG средства са били заделени от местните органи, за да бъдат прехвърлени към FLH.
- (282) Следователно във всички съществени моменти държавата е упражнявала пряк или косвен контрол върху разглежданите средства. Поради това Комисията счита, че съответните мерки са финансирани чрез държавни ресурси. Решението за предоставянето на тези държавни ресурси също може да бъде приписано на публичните органи, тъй като публичният акционер във FLH се е съгласил да предостави вливания на капитал.

6.3.2. Икономическо предимство

- (283) По смисъла на член 107, параграф 1 от Договора предимство е всяка икономическа полза, която дадено предприятие не би получило при нормални пазарни условия, т.е. при отсъствието на държавна намеса⁽⁵⁷⁾. Единствено въздействието на мярката върху предприятието е от значение, а не причината за или целта на държавната намеса⁽⁵⁸⁾. Когато финансовото положение на предприятието се е подобрило вследствие на държавната намеса, тогава е налице предимство.
- (284) В допълнение Комисията припомня, че „капитал, предоставен пряко или непряко от държавата на предприятие при обстоятелства, които отговарят на нормалните пазарни условия, не може да бъде разглеждан като държавна помощ“⁽⁵⁹⁾. В настоящия случай, за да определи дали публичното финансиране на летище Лайпциг/Хале предоставя на FLH предимство, което то не би получило при нормални пазарни условия, Комисията трябва да сравни поведението на публичните органи, предоставили преките безвъзмездни средства за инвестиции и вливания на капитал с това на оператор в условията на пазарна икономика, който се ръководи от перспективи за рентабилност в дългосрочен план⁽⁶⁰⁾.
- (285) Оценката не следва да взема под внимание положителните отражения върху икономиката на региона, в който е разположено летището, тъй като Съдът е пояснил, че уместният въпрос при прилагане на критерия за оператор в условията на пазарна икономика е дали „при сходни обстоятелства един частен акционер, като се вземат предвид предвидимата възвращаемост и като се оставят настрана съображения от социален характер и съображенията, свързани с регионалната политика и конкретния отрасъл, би записал този капитал“⁽⁶¹⁾.
- (286) В своето решение по дело Stardust Marine Съдът е заявил, че „[...]за да се провери дали държавата е действала като благоразумен инвеститор, работещ в условията на пазарна икономика, или не, е необходимо да се изходи от контекста на периода, през който са взети мерките за финансово подпомагане, с цел да се прецени икономическата рационалност на поведението на държавата и, следователно, да не се правят каквито и да било оценки въз основа на ситуацията на по-късен етап“⁽⁶²⁾.

⁽⁵⁴⁾ Решение на Съда от 16 май 2002 г. по дело Франция/Комисия („Stardust Marine“) (C-482/99, Recueil, стр. I-4397).

⁽⁵⁵⁾ Решение от 12 май 2011 г. по съединени дела Nord-Pas-de-Calais (T-267/08 и T-279/08), Сборник, 2011 г., стр. II-1999, точка 108.

⁽⁵⁶⁾ Решение от 22 март 1977 г. по дело Steinike & Weinlig/Германия, (78/76, Recueil, стр. 595, точка 21).

⁽⁵⁷⁾ Решение от 11 юли 1996 г. по дело Syndicat français de l'Express international (SFEI) и други/La Poste и други (C-39/94, Recueil, стр. I-3547, точка 60), и решение от 29 април 1999 г. по дело Кралство Испания/Комисия на Европейските общности (C-342/96, Recueil, стр. I-2459, точка 41).

⁽⁵⁸⁾ Решение от 2 юли 1974 г. по дело Италия/Комисия на Европейските общности (173/73, Recueil, стр. 709, точка 13).

⁽⁵⁹⁾ Решение от 16 май 2002 г. по дело Френска република/Комисия на Европейските общности (Stardust Marine) (C-482/99, Recueil, стр. I-4397, точка 69).

⁽⁶⁰⁾ Решение от 21 март 1991 г. по дело Италия/Комисия (Alfa Romeo) (C-305/89, Recueil, стр. I-1603, точка 23); решение от 12 декември 2000 г. по дело Alitalia/Комисия (T-296/97, Recueil, стр. II-03871, точка 84).

⁽⁶¹⁾ Решение от 10 юли 1986 г. по дело Белгия/Комисия (40/85, Recueil, стр. I-2321).

⁽⁶²⁾ Решение по дело Stardust Marine, точка 71.

- (287) Освен това в своето решение по дело EDF Съдът е постановил, че „[...] икономически оценки, направени след предоставяне на посоченото предимство, установяване впоследствие на реалната рентабилност на направената от съответната държава членка инвестиция или по-късни обосновки на избора на действително възприетия способ не са достатъчни, за да се докаже, че тази държава членка е взела в качеството си на акционер такова решение предварително или едновременно с предоставянето на предимството“⁽⁶³⁾.
- (288) За да бъде в състояние да приложи критерия за оператор в условията на пазарна икономика, Комисията трябва да изхожда от контекста на момента, когато е взето всяко решение за предоставяне на публични средства за FLH. Комисията също така трябва да основе оценката си на информацията и предположенията, които са били на разположение на съответните местни органи по времето, когато е било взето решението относно въпросните вливания на капитал.
- (289) Освен това Германия подчерта, че инфраструктурата е необходима за създаване на работни места (5 106 работни места зависят пряко от летището). Комисията обаче отбелязва, че социалните и регионалните съображения не могат да бъдат взети предвид при прилагане на критерия за оператор в условията на пазарна икономика.
- (290) В този конкретен случай, по отношение на инфраструктурата и свързаните с нея инвестиции, Германия изглежда поставя под въпрос приложимостта на критерия за оператор в условията на пазарна икономика.
- (291) Германия твърди, че критерият за оператор в условията на пазарна икономика не може да бъде приложен към транспортната инфраструктура, тъй като липсват съпоставими частни инвеститори. Според Германия частните инвеститори не проявяват интерес към летища, особено когато са необходими големи инвестиции. В този контекст Германия заяви, че това би означавало, че инвестициите, които частните инвеститори не биха направили, автоматично биха попаднали извън приложното поле на правилата за държавна помощ.
- (292) Комисията не може да се съгласи с това мнение на Германия. Критерият за оператор в условията на пазарна икономика не може да се изключи поради факта, че частният сектор не би участвал във финансирането на летищна инфраструктура. Икономически трудна ситуация не би попречила на публичния инвеститор да действа разумно, както частен инвеститор би постъпил в същата ситуация. Във връзка с това Комисията отбелязва, че от съдебната практика на Съда на Европейския съюз е видно, че инвестиции в стопански дейности, които не биха били осъществени от частни инвеститори, извършващи дейност в условията на пазарна икономика, съдържат елементи на държавна помощ⁽⁶⁴⁾.
- (293) Германия не подкрепя мнението, че с решението си да увеличат собствения капитал на летището и да преобразуват заемите от акционерите в собствен капитал акционерите във FLH са действали като оператори в условията на пазарна икономика. Комисията отбелязва, че Германия е посочила, че увеличението на капитала са били извършени без съпътстващ бизнес план и дългосрочни перспективи за рентабилност.
- (294) Въпреки присъщите и значителни несигурности, свързани с проекта, какъвто е дългосрочният характер на инвестиционния проект (около 50 години), не е имало нито предварителен бизнес план, нито пък е бил извършен анализ на чувствителността на каквито и да било основни допускания за рентабилност. Това не е в съответствие с вида анализ, който благоразумен инвеститор би предприел по отношение на проект от такъв мащаб.
- (295) Въз основа на това Комисията счита, че вливанията на капитал от публичните акционери и MFAG във FLH са предоставили на последното икономическо предимство (доколкото безвъзмездните средства за инвестиции не са били свързани единствено с дейности в обхвата на държавната политика, както е заключено в раздел 6.1.2).

6.3.3. Избирателност

- (296) Държавна мярка попада в обхвата на член 107, параграф 1 от Договора, ако поставя в по-благоприятно положение „определени предприятия или производството на някои стоки“. Следователно само мерките, поставящи предприятия в по-благоприятно положение, които предоставят предимство по избирателен начин, попадат в обхвата на понятието за държавна помощ.
- (297) В разглеждания случай от вливанията на капитал се облагодетелства само FLH. Поради това мярката е избирателна по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

6.3.4. Нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията

- (298) Когато предоставена от държава членка помощ укрепва позициите на едно предприятие спрямо други конкурентни предприятия в рамките на вътрешния пазар, се счита, че последните са засегнати от помощта⁽⁶⁵⁾. Икономическото предимство, което ще бъде предоставено чрез вливанията на капитал, укрепва икономическите позиции на летищния оператор, тъй като последният ще може да започне своя стопанска дейност без да поема присъщите инвестиционни разходи.

⁽⁶³⁾ Решение от 5 юни 2012 г. по дело *Европейска комисия/Électricité de France (EDF)* (C-124/10P), все още непубликувано в ECR, точка 85.

⁽⁶⁴⁾ Решение по дело *Leipzig/Halle*, точка 115.

⁽⁶⁵⁾ Решение от 30 април 1998 г. по дело *Het Vlaamse Gewest/Комисия* (T-214/95, Recueil, стр. II-717).

- (299) Както беше посочено в дадената в раздел 6.1.1. оценка, експлоатацията на дадено летище представлява стопанска дейност. Съществува конкуренция, от една страна, между летищата за привличане на авиокомпани и съответния въздушен трафик (пътнически и товарен) и, от друга страна, между управляващите летищата органи, които могат да се конкурират помежду си да им бъде възложено управлението на дадено летище. Освен това Комисията подчертава, че по-специално по отношение на спедитори, авиокомпани, специализирани във въздушен превоз на товари, пътнически авиокомпани и чартърни авиокомпани, летищата, които не се намират в една и съща зона на обслужване и в различни държави членки, могат също да се конкурират помежду си, за да привлекат тези авиокомпани.
- (300) Общите съдилища са потвърдили, че летище Лайпциг/Хале се конкурира с летища в други държави членки, по-специално летище Брюксел (Белгия) и летище Ватри (Франция), по-специално по отношение на полетите за превоз на товари ⁽⁶⁶⁾. Освен това понастоящем летище Лайпциг/Хале обработва приблизително 890 000 тона доставени по въздушен път товари и е второто най-голямо летище за въздушен превоз на товари в Германия.
- (301) Германия заяви, че конкуренцията на летище Лайпциг/Хале с други германски летища за въздушен превоз на товари е била ограничена, тъй като основните германски центрове за въздушен превоз на товари (Франкфурт на Майн, Мюнхен и Кьолн/Бон), които са се конкурирали с летището, са имали затруднения, свързани с капацитета, или ограничения върху нощните полети.
- (302) Според Германия също така е липсвало каквото и да било конкурентно припокриване с другите европейски товарни летища, главно летище Брюксел и летище Ватри. Що се отнася до летище Ватри, Германия изтъкна, че това е едно много малко летище и че през 2010 г. обемът на въздушния превоз на товари на летище Лайпциг/Хале е бил осемдесет пъти по-голям от този на летище Ватри. Що се отнася до летище Брюксел, Германия твърди, че докато през последните години на летище Лайпциг/Хале се наблюдава увеличение на обема на товарите, за същия период на летище Брюксел се наблюдава намаление на този обем. Освен това според Германия на летище Брюксел са били наложени значителни ограничения върху нощните полети, от което следва, че конкуренцията е била ограничена.
- (303) Като се основава на твърденията на трети страни, Комисията отбелязва, че летище Лайпциг/Хале се използва от различни международни превозвачи на товари по въздушен път, като Wirtschaftsallianz за проекта SALIS, Jade Cargo, Volga-Dnepr Group, Baring и др. Освен това летище Лайпциг/Хале е европейският център на DHL. Инфраструктурните мерки, за които е изпратено уведомление, включват допълнително разширяване на летищната инфраструктура, за да може то да бъде използвано от по-големи самолети без каквито и да било ограничения на MTOW. Във връзка с това Комисията отбелязва още, че летището осъществява полети на две писти (южна и северна писта с дължина 3 600 метра).
- (304) Въз основа на изложеното по-горе Комисията счита, че възможното икономическо предимство, което FLN може да получи от вливания на капитал за финансиране на различни инфраструктурни проекти за развитие и разширение на летище Лайпциг/Хале, укрепва позицията му спрямо неговите конкуренти на пазара на доставчиците на летищни услуги в Съюза, по-специално в сектора на товарните превози.
- (305) Следователно Комисията счита, че разглежданото публично финансиране нарушава или заплашва да наруши конкуренцията и засяга търговията между държавите членки.

6.3.5. Заключение

- (306) В контекста изложеното в съображения (278)—(305) Комисията счита, че публичното финансиране, предоставено на FLN под формата на вливания на капитал, представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

6.4. ПРАВОМЕРНОСТ НА ПОМОЩТА

- (307) В съответствие с член 108, параграф 3 от Договора държавите членки са длъжни да уведомяват Комисията за плановете за предоставяне или изменение на дадена помощ и не могат да прилагат предложените мерки, докато уведомителната процедура не приключи с постановяването на окончателно решение.
- (308) Тъй като вливанията на капитал са предмет на решение на Комисията и все още не са предоставени на разположение на FLN, Комисията счита, че Германия е спазила забраната, посочена в член 108, параграф 3 от Договора ⁽⁶⁷⁾.

6.5. СЪВМЕСТИМОСТ НА ПОМОЩТА

6.5.1. Приложима правна рамка

- (309) Тъй като вливанията на капитал във FLN представляват държавна помощ, Комисията трябва да провери дали тази помощ, посочена в съображение (306), може да бъде счетена за съвместима с вътрешния пазар.

⁽⁶⁶⁾ Решение по дело „Leipzig/Halle airport“, точка 93, и Решение 2008/948/ЕО, съображение 8.

⁽⁶⁷⁾ Решение от 14 януари 2004 г. по дело *Fleuren Compost/Комисия* (T-109/01, Recueil, стр. II-127).

- (310) В член 107, параграф 3 от Договора се предвиждат определени освобождавания от общото правило, посочено в член 107, параграф 1 от Договора, че държавната помощ не е съвместима с вътрешния пазар. Въпросната помощ може да бъде оценена въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, който гласи, че: „помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес“, могат да се считат за съвместими с вътрешния пазар.
- (311) В това отношение Насоките от 2014 г. определят рамка за оценяване на това дали помощта за летища може да бъде обявена за съвместима съгласно член 107, параграф 3, буква в).
- (312) Съгласно Насоките за въздухоплаването от 2014 г. Комисията ще прилага заложените в тези насоки принципи по отношение на всички мерки за инвестиционна помощ, за които е изпратено уведомление, във връзка с които тя трябва да вземе решение, считано от 4 април 2014 г., дори когато за проектите е подадено уведомление преди тази дата ⁽⁶⁸⁾.
- (313) Комисията вече заключи в съображение (308), че преките и ежегодни вливания на капитал не представляват неправомерна държавна помощ, предоставена преди 4 април 2014 г.
- (314) При все това в настоящия случай Комисията отбелязва, че с обработваните от него над 800 000 тона летище Лайпциг/Хале представлява летище, специализирано в превоз на товари. Освен това Комисията отбелязва, че въпросните мерки са свързани със стратегията за разширяване на летището с цел навлизане на пазара на товарните превози.
- (315) Съгласно точка 29 от Насоките за въздухоплаването от 2014 г. Комисията все още не разполага с достатъчен опит при оценяването на съвместимостта на помощите за летища и авиокомпаниите, специализирани в товарния превоз, за да обобщи своята практика под формата на конкретни критерии за съвместимост. Поради това за тези категории предприятия Комисията ще прилага общите принципи за съвместимост, изложени в раздел 5 от Насоките за въздухоплаването от 2014 г., чрез анализ на всеки конкретен случай.

6.5.2. Оценка на съвместимостта

- (316) За да оцени дали дадена мярка за помощ, за която е изпратено уведомление, може да се разглежда като съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3 от Договора, Комисията по принцип анализира дали замисълът на мярката за помощ гарантира, че положителните ѝ ефекти за постигането на цел от общ интерес надвишават нейните потенциални отрицателни ефекти върху търговията и конкуренцията.
- (317) В Съобщението относно модернизирането на държавната помощ ⁽⁶⁹⁾ беше отправен призив да бъдат набелязани и определени общи принципи, приложими за извършваната от Комисията оценка на съвместимостта на всички мерки за помощ. Мярка за помощ се счита за съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора, при условие че са спазени следните кумулативни условия:
- а) принос за ясно определена цел от общ интерес;
 - б) необходимост от държавна намеса;
 - в) целесъобразност на мярката за помощ;
 - г) стимулиращ ефект;
 - д) пропорционалност на помощта (ограничена до минимум);
 - е) избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията между държавите членки;
 - ж) прозрачност на помощта: държавите членки, Комисията, икономическите оператори и обществеността трябва да имат лесен достъп до всички съответни актове и до информацията, отнасяща се до отпуснатата помощ, както е посочено в раздел 8.2 на Насоките за въздухоплаването от 2014 г.

6.5.2.1. Принос за ясно определена цел от общ интерес

- (318) Дадена мярка за държавна помощ трябва да е предназначена за постигането на цел от общ интерес в съответствие с член 107, параграф 3 от Договора. Инвестиционна помощ, предоставяна на летища, обикновено се счита за помощ, която допринася за постигането на цел от общ интерес, ако тя: i) или увеличава мобилността и свързаността на регионите чрез създаване на точки за достъп за полети в рамките на Съюза; или ii) допринася за борбата с претовареността на въздушния трафик в големите възлови летища в Съюза; или iii) улеснява регионалното развитие.

⁽⁶⁸⁾ Точка 173 от Насоките за въздухоплаването от 2014 г.

⁽⁶⁹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Модернизиране на държавната помощ на ЕС, COM(2012) 209 окончателен.

- (319) Вливанията на капитал, предмет на настоящото решение, имат за цел да финансират инфраструктурните мерки на летище Лайпциг/Хале — летище, специализирано в товарния въздушен превоз. Както заявява Германия, секторът на товарния въздушен превоз отчита значителен растеж. Германия посочи още, че трите основни центъра за въздушен превоз на товари — Франкфурт на Майн, Мюнхен и Кьолн/Бон, са с ограничен капацитет за нощни полети. Във връзка с това Германия твърди, че съгласно решение на германския Федерален административен съд от 4 април 2012 г. летище Франкфурт/Майн вече няма право да обслужва каквито и да било нощни полети. В резултат на това Германия посочи, че FLN спомага за това да не се появи сериозен недостиг на капацитет за въздушен превоз на товари в Германия.
- (320) Германия посочи още, че предвиденият проект е част от стратегията за развитие на летището, съдържаща се в Рамковия план за трансевропейска транспортна мрежа („Хоризонт 2020“) от 2004 г., като *свързваща точка на Общността*. Летище Лайпциг/Хале е разположено в региона Средна Германия (близо до пет големи трансевропейски транспортни оси и паневропейски коридори) между осите от Северна към Южна Европа (а именно федерална магистрала А 9) и от Западна към Източна Европа (а именно федерална магистрала А 14) с достъп до отлична железопътна и пътна мрежа.
- (321) Освен това според Германия поради разположението си в центъра на Европа и заобикалящия го пазар от около 7 милиона души в радиус от 100 km от летището и местоположението си в близост до отлична пътна и железопътна инфраструктура летището притежава голям потенциал за растеж. Както беше посочено в съображение (319), секторът на товарния въздушен превоз бележи значителен растеж (а именно среден растеж от приблизително 5,0 % за международния пътнически превоз в периода 2007—2011 г. и от 4,3 % за товарния превоз) ⁽⁷⁰⁾. Настоящият летищен капацитет обаче е заплашен от налагането на ограничения върху нощните полети (вж. съображение (319)).
- (322) Както беше посочено в съображение (319), очаква се постепенно, но значително увеличение на товарния трафик на летището. По отношение на обема на товарите Германия посочи, че в сравнение с други летища Лайпциг/Хале регистрира постоянни темпове на растеж (като се има предвид, че 101 364 тона товари са обработени през 2007 г. и тази цифра нараства до 442 453 тона през 2008 г., 524 084 тона през 2009 г. и 663 059 тона през 2010 г.). За да допълни своята позиция, Германия посочи, че обемът на въздушните товари е нараснал с 18,5 % през 2009 г. и 26,5 % през 2010 г. Според Германия се очаква по-нататъшно увеличение на обема на товарите. Във връзка с това Германия поясни, че се очаква до 2020 г. да бъдат обработени около 820 000 тона доставени по въздушен път товари ⁽⁷¹⁾. Германия обаче твърди, че тази прогноза ще се осъществи още до 2015 г. ⁽⁷²⁾ В бъдеще се очаква още по-голямо увеличение на товарния трафик, по-специално вследствие на въвеждането на допълнителни ограничения върху нощните полети на други германски летища (напр. Frankfurt Main и др.).
- (323) Комисията отбелязва, че осъществяването на проекта ще има положително въздействие върху целия регион и ще повлияе значително върху неговото икономическо и социално развитие. Германия твърди, че понастоящем на летището са представени 133 дружества, в които през 2010 г. работят общо 5 106 души (увеличение с 14,4 % в сравнение с 2009 г.). Освен това Германия посочи, че инвестиционният проект по-специално ще подобри достъпа до региона и ще го направи по-привлекателен за инвеститори и посетители. Комисията отбелязва, че това е било подкрепено и от становищата на трети страни (вж. раздел 4). В допълнение това ще окаже положително въздействие и върху заетостта, като се има предвид, че безработицата е значително по-висока в региона Лайпциг/Хале (безработицата в региона Саксония е 10,3 %, а в Саксония/Анхалт — 11,2 %) спрямо средната стойност на безработицата в национален мащаб (6,9 %).
- (324) Следователно Комисията може да заключи, че изграждането и експлоатацията на инфраструктурата изпълнява ясно определена цел от общ интерес, каквато е развитието на летище с широка застъпеност на товарния въздушен превоз в съответствие с политиката на Съюза в тази област, като се имат предвид регионалните аспекти, и че този критерий за съвместимост в настоящия случай е изпълнен.

6.5.2.2. Необходимост от държавна намеса

- (325) Дадена мярка за държавна помощ трябва да бъде насочена към ситуации, в които помощта може да доведе до съществено подобрение, което пазарът не е в състояние да постигне сам по себе си, например чрез отстраняването на неефективност на пазара или справяне с проблеми на равенството или сближаването.

⁽⁷⁰⁾ IATA, Прогнози за пътническия и товарния превоз за периода от 2007 г. до 2011 г., октомври 2007 г.

⁽⁷¹⁾ Въз основа на прогнози преди 2011 г.

⁽⁷²⁾ Въз основа на прогнози от 2011 г.

- (326) Германия заяви, че летище Лайпциг/Хале изпитва затруднения поради исторически обусловено изоставане в областта на инвестициите. Германия сче, че финансирането е ограничено до необходимия и предвиден по закон минимум както с оглед на размера на помощта, така и с оглед на нейния интензитет. Освен това според Германия мерките засягат дългосрочни инфраструктурни инвестиции, които отговарят на нуждите на летището с оглед на бъдещото увеличаване на обема на товарните и пътническите превози. Германия твърди, че мерките не са нито непропорционални по размер, нито пък са непропорционално скъпи. Германия посочи, че разходите са сведени до минимум след извършване на задълбочено предварително планиране и оценки на разходите. По мнение на Германия допълнително намаление на държавното финансиране не е възможно, тъй като инфраструктура от този мащаб не може да бъде финансирана със собствени средства на летищните оператори.
- (327) Освен това Германия изтъкна довода, че приходите от услугите не покриват разходите за изграждане на инфраструктурата и обоснова този довод с недостиг на финансиране и съпоставителна оценка.
- (328) Комисията достига до заключението, че помощта ще доведе до съществено подобрение на инвестиционния проект, което пазарът не е в състояние да постигне сам по себе си, както и че е налице необходимост от държавна намеса.

6.5.2.3. Целесъобразност на мярката за помощ

- (329) Мярката за помощ трябва да бъде подходящ инструмент на политиката за постигането на целта от общ интерес.
- (330) Както беше разяснено в раздел 6.5.2.2, Германия е доказала, че финансирането на проекта чрез вливания на капитал е подходящ инструмент за подобряване на състоянието на инфраструктурата на летище Лайпциг/Хале. Нито една по-малко нарушаваща форма на помощ не би гарантирала финансирането на необходимите инфраструктурни строителни работи.
- (331) Комисията стига до заключението, че въпросната мярка за помощ е подходящ инструмент на политиката.

6.5.2.4. Стимулиращ ефект

- (332) Помощта трябва да промени поведението на съответните предприятия по такъв начин, че те да започнат допълнителна дейност, която не биха предприели без помощта или биха я предприели, но по ограничен или различен начин или на различно място.
- (333) На първо място, строителните работи по индивидуална инвестиция могат да започнат само след подаване на формуляр за кандидатстване за помощ до предоставящия орган. Ако строителните работи започнат преди формулярът за кандидатстване да е подаден до предоставящия орган, помощта, отпусната за тази индивидуална инвестиция, няма да се счита за съвместима с вътрешния пазар.
- (334) Германия заяви, че строителните работи не са били започнали преди подаването на заявление за помощ до предоставящия помощта орган. Следователно Комисията не може да заключи, че този критерий е изпълнен.
- (335) На второ място, един инвестиционен проект на дадено летище може сам по себе си да бъде привлекателен от икономическа гледна точка. Поради това следва да се провери дали и без държавна помощ инвестицията не би могла да се осъществи или пък не би могла да се осъществи в същата степен. Ако това се потвърди, Комисията ще приеме, че мярката за помощ има стимулиращ ефект.
- (336) Стимулиращият ефект се определя чрез съпоставителен анализ, при който се сравняват показателите на планираната дейност при наличието на помощ и без помощ.
- (337) Когато конкретният съпоставителен сценарий не е известен, стимулиращият ефект може да се предположи при наличието на недостиг на финансиране на капиталови разходи, т.е. когато въз основа на *предварителен* бизнес план може да се докаже, че има разлика между положителни и отрицателни парични потоци (включително инвестиционни разходи в дълготрайни капиталови активи) през жизнения цикъл на инвестицията, изразена като нетна настояща стойност ⁽⁷³⁾.
- (338) В настоящия случай Германия е представила изчисление на недостига на финансиране, което показва недостиг на финансиране от най-малко 142,1 млн. евро (вж. таблица 5 и таблица 6). Освен това оценката на съпоставителния сценарий показва, че ако инвестициите в инфраструктура биха били финансирани изцяло чрез заеми, летището не би било в състояние да осигури необходимото финансиране.
- (339) Следователно Комисията може да заключи, че инвестиционната помощ има стимулиращ ефект.

⁽⁷³⁾ Това не пречи да се предвиди, че бъдещите печалби могат да компенсират първоначалните загуби.

6.5.2.5. Пропорционалност на помощта (ограничена до минимум)

- (340) Размерът на помощта трябва да бъде ограничен до необходимия минимум, за да доведе до допълнителните инвестиции или дейности в съответния район.
- (341) За да бъде пропорционална, инвестиционната помощ за летищата трябва да е ограничена до допълнителните разходи (след приспадане на допълнителните приходи), които възникват в резултат на това, че получателят е предприел подпомагания проект/дейност вместо алтернативен проект/дейност, който/която той би предприел при съпоставителния сценарий, т.е., ако не беше получил помощ. Когато конкретният съпоставителен сценарий не е известен, за да е пропорционален, размерът на помощта не трябва да надвишава недостига на финансиране на инвестиционния проект (така нареченият „недостиг на финансиране на капиталовите разходи“), който се определя въз основа на предварителен бизнес план като нетната настояща стойност на разликата между положителните и отрицателните парични потоци (включително инвестиционните разходи) през жизнения цикъл на инвестицията. За инвестиционна помощ бизнес планът следва да обхваща периода на икономическото оползотворяване на този актив.
- (342) Във всеки случай интензитетът на помощта не трябва да надхвърля фактическия недостиг на финансиране на инвестиционния проект.
- (343) Както беше посочено в раздели 6.5.2.2 и 6.5.2.3, Германия е представила допълнително изчисление на недостига на финансиране за проекта, за който е подадено уведомление, в размер на 142,1 млн. евро, обосноваващо интензитет на помощта от 75 % (вж. таблица 6), при условие че капиталовите инжекции биха били осъществени едновременно с осъществените инвестиции. Тъй като обаче капиталовите инжекции ще бъдат осъществени едва след одобрение от Комисията през 2014 г., недостигът на финансиране, определен от Германия, възлиза на 166,9 млн. евро, обосноваващ интензитет на помощта от 88,1 % (вж. таблица 5).
- (344) При липсата на праг за максимално допустимите интензитети на помощта на товарни летища интензитетът на помощта е ограничен до недостига на финансиране на инвестиционния проект. Следователно Комисията може да заключи, че размерът на помощта е пропорционален и ограничен до необходимия минимум.

6.5.2.6. Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и върху търговията между държавите членки

- (345) Отрицателните ефекти на помощта трябва да бъдат ограничени в достатъчна степен, така че общият баланс на мярката да бъде положителен.
- (346) За да се ограничат в още по-голяма степен нарушенията на конкуренцията, летището, включително инвестициите, за които се предоставя помощ, трябва е отворено за всички потенциални ползватели и да не е запазено за един конкретен ползвател. Ако капацитетът е физически ограничен, помощта следва да бъде разпределена въз основа на подходящи, обективни, прозрачни и недискриминационни критерии.
- (347) Германия заяви, че общият баланс на въздействието на мерките върху конкуренцията и търговията между държавите членки е положителен. Във връзка с това Германия на първо място потвърди, че всички потенциални ползватели (авиокомпани и превозвачи на товари по въздушен път) ще имат достъп до новата инфраструктура на равна и недискриминационна основа.
- (348) На второ място, Германия заяви, че въпросните инфраструктурни мерки са с неекспанзивен характер. По отношение на какъвто и да било потенциален ефект върху конкурентите от летище Лайпциг/Хале Германия посочи, че летищата в района на Лайпциг/Хале не са специализирани във въздушния превоз на товари. Освен това по отношение на летищата Алтенбург-Нобиц, Берлин-Бранденбург, Дрезден, Ерфурт, Хоф, Магдебург, Магдебург-Кохшед и Прага Германия посочи, че за някои от тези летища географските разстояния са твърде големи, летищата се намират в различни икономически региони, зоните на обслужване са доста различни или летищата са с много малък размер.
- (349) Що се отнася до другите германски товарни летища, Германия посочи, че конкуренцията с летище Лайпциг/Хале е била ограничена, тъй като основните германски центрове за въздушен превоз на товари (Франкфурт на Майн, Мюнхен и Кьолн/Бон), които са се конкурирали с летище Лайпциг/Хале, са имали затруднения, свързани с капацитета или ограничения върху нощните полети.
- (350) Според Германия също така е липсвало каквото и да било конкурентно припокриване с другите европейски товарни летища, главно летище Брюксел и летище Ватри. Що се отнася до летище Ватри, Германия изтъкна, че това е много малко летище и че през 2010 г. обемът на доставяните по въздушен път товари на летище Лайпциг/Хале е бил осемдесет пъти по-голям от този на летище Ватри. Що се отнася до летище Брюксел, Германия твърди, че докато през последните години на летище Лайпциг/Хале се наблюдава увеличение на обема на товарите, за същия период на летище Брюксел се наблюдава намаление на този обем. Освен това според Германия на летище Брюксел са били наложени значителни ограничения върху нощните полети, от което следва, че конкуренцията е била ограничена.

- (351) Поради това Комисията може да заключи, че отрицателните ефекти на помощта са ограничени в достатъчна степен. Следователно Комисията може да заключи, че критерият за съвместимост е изпълнен.

6.5.2.7. Прозрачност на помощта

- (352) На Германия се припомнят задълженията за прозрачност по отношение на публикуването на подробна информация относно отпуснатата помощ, както е посочено в раздел 8.2 от Насоките за въздухоплаването от 2014 г.

6.5.3. Заключение

- (353) Поради това Комисията счита, че в настоящия случай всички общи условия за съвместимост съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора са изпълнени.
- (354) С оглед на направената оценка Комисията заключава, че мярката е съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, доколкото тя е ограничена до финансирането на недостига от финансиране на инвестиционния проект.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

- (355) В контекста на констатацията в раздел 6.1.1 FLN представлява предприятие по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. Съгласно оценката в раздел 6.1.2 Комисията счита, че финансирането на мерки М5 нова сграда на противопожарната служба, М9 пожарогасителна техника и М8 хеликоптерна зона могат да бъдат сметени за попадащи в обхвата на държавната политика. Съгласно оценката в раздел 6.1.2 финансирането на всички други мерки не може да бъде освободено от проверка съгласно правилата на Съюза за държавните помощи.
- (356) В контекста на изложеното в раздел 6.2.1 Комисията счита, че заемите от акционерите на FLN са били предоставени при пазарни условия и следователно не представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.
- (357) В контекста на съображенията в раздел 6.3 Комисията счита, че публичното финансиране, предоставено на FLN под формата на вливания на капитал, представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. Тъй като вливанията на капитал са предмет на решение на Комисията и те все още не са предоставени на разположение на FLN, Комисията счита, че Германия е спазила забраната, посочена в член 108, параграф 3 от Договора.
- (358) Съгласно оценката в раздел 6.5 Комисията счита, че общите условия за съвместимост съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора в настоящия случай са изпълнени. Поради това Комисията достига до заключението, че тези мерки са съвместими с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в), доколкото те са ограничени до финансирането на недостига на финансиране на инвестиционния проект.
- (359) Комисията отбелязва, че на 17 юни 2014 г. Германия информира Комисията, че по изключение приема настоящото решение да бъде прието на английски език,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Заемите от акционерите, предоставени на Flughafen Leipzig/Halle GmbH, не представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 2

1. Доколкото вливанията на капитал във Flughafen Leipzig/Halle GmbH покриват разходите, попадащи в обхвата на държавната политика, които летищният оператор има право да му бъдат възстановени съгласно член 8, параграф 3 от LuftSiG, както и разходите за хеликоптерната зона, те не представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

2. Доколкото вливанията на капитал във Flughafen Leipzig/Halle GmbH са ограничени до недостига на финансиране на инвестиционния проект и не покриват разходи, свързани с обхвата на държавната политика, посочени в параграф 1, те представляват държавна помощ, която е съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора за функционирането на Европейския съюз.

3. Доколкото размерът на вливанията на капитал превишава стойностите, обявени за съвместими с вътрешния пазар в параграфи 1 и 2, те представляват държавна помощ, която е несъвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Федерална република Германия.

Съставено в Брюксел на 23 юли 2014 година.

За Комисията
Joaquín ALMUNIA
Заместник-председател

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2015/1470 НА КОМИСИЯТА**от 30 март 2015 година****относно държавна помощ SA.38517 (2014/C) (ex 2014/NN), приведена в действие от Румъния —
Изпълнение на арбитражно решение по дело Micula срещу Румъния от 11 декември 2013 година**

(нотифицирано под номер C(2015) 2112)

(само текстът на румънски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него ⁽¹⁾,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като прикани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с горепосочените разпоредби ⁽²⁾ и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

- (1) С Решението от 11 декември 2013 г. по делото *Micula a.o. срещу Румъния* ⁽³⁾ (наричано по-нататък „Решението“) Арбитражен съд (наричан по-нататък „Арбитражният съд“), създаден под егидата на Международния център за уреждане на инвестиционни спорове (наричан по-нататък „ICSID“), присъди обезщетение в полза на петимата жалбоподатели (братята Viorel и Ioan Micula и предприятията S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L. и S.C. Multipack, всички притежавани от братята Micula, наричани колективно „жалбоподателите“) за сметка на Румъния в размер на 376 433 229 RON (около 82 млн. евро ⁽⁴⁾) поради това, че Румъния не е успяла да осигури справедливо и равнопоставено третиране на инвестициите на жалбоподателите, като по този начин е нарушила член 2, параграф 3 от Споразумението между правителството на Кралство Швеция и правителството на Румъния за насърчване и взаимна защита на инвестициите (наричано по-нататък „ВІТ“) ⁽⁵⁾. Освен това Арбитражният съд реши върху тази сума да се начислява лихва до пълното прилагане на Решението от страна на Румъния. По този начин до 11 декември 2013 г. общата сума, която Румъния дължи на жалбоподателите, достигна 791 882 452 RON (около 178 млн. евро ⁽⁶⁾).
- (2) С писмо от 31 януари 2014 г. службите на Комисията информираха румънските органи, че изпълнението или принудителното изпълнение на това Решение би представлявало нова помощ, за която до Комисията трябва да бъде изпратено уведомление.
- (3) На 20 февруари 2014 г. румънските органи информираха службите на Комисията, че са изпълнили частично Решението чрез прихващане на дял от обезщетенията, присъдени в полза на жалбоподателите от Арбитражния съд, срещу данъци, дължими от едно от дружествата жалбоподатели, а именно S.C. European Food S.A., на румънските органи. Прихванатите по този начин данъчни задължения са в размер на 337 492 864 RON (ок. 76 млн. евро ⁽⁷⁾). Освен това Румъния поиска разяснение от службите на Комисията относно възможността непогасената сума да бъде изплатена на физическо лице (братята Viorel и Ioan Micula или всяко друго физическо лице, на което може да бъде прехвърлено вземането).
- (4) На 12 март 2014 г. службите на Комисията поискаха допълнителна информация от Румъния във връзка с предвиденото по-нататъшно изпълнение или принудително изпълнение на Решението, която Румъния предостави с писмо от 26 март 2014 г.

⁽¹⁾ Считано от 1 декември 2009 г. членове 87 и 88 от Договора за ЕО стават съответно членове 107 и 108 от Договора. Двете двойки разпоредби по същество са идентични. За целите на настоящото решение, когато е уместно, позоваванията на членове 107 и 108 от Договора следва да се разбират като позовавания на членове 87 и 88 от Договора за ЕО. С Договора бяха въведени също така някои терминологични промени, като замяната на „Общност“ със „Съюз“ и на „общ пазар“ с „вътрешен пазар“. В настоящото решение ще бъде използвана терминологията на Договора.

⁽²⁾ ОВ С 393, 7.11.2014 г., стр. 27.

⁽³⁾ Решение на ICSID по дело № ARB/05/20, *Ioan Micula, Viorel Micula, SC European Food SA, SC Starmill SRI, SC Multipack SRL срещу Румъния*, окончателно решение от 11 декември 2013 г.

⁽⁴⁾ Референтен обменен курс на Европейската централна банка към 11 декември 2013 г.: 1 EUR = 4,45 RON.

⁽⁵⁾ ВІТ влиза в сила на 1 април 2003 г.

⁽⁶⁾ Вж. бележка под линия 4.

⁽⁷⁾ Референтен обменен курс на Европейската централна банка към 15 януари 2014 г.: 1 EUR = 4,52 RON.

- (5) На 1 април 2014 г. службите на Комисията предупредиха органите на Румъния относно възможността за издаване на разпореждане за преустановяване, за да се гарантира, че няма да бъде изплатена допълнителна несъвместима държавна помощ, и поискаха мнения на Румъния по този въпрос. С писмо от 7 април 2014 г. Румъния заяви, че не желае да коментира възможността Комисията да издаде разпореждане за преустановяване.
- (6) С писмо от 26 май 2014 г. Комисията информира Румъния за своето решение да издаде разпореждане за преустановяване (наричано по-нататък „разпореждането за преустановяване“) в съответствие с член 11, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета⁽⁸⁾, като наложи на Румъния да прекрати всяко действие, което може да доведе до изпълнението или принудителното изпълнение на онази част от Решението, която все още не е била платена, тъй като това би представлявало плащане на неправомерна държавна помощ, докато Комисията не вземе окончателно решение относно съвместимостта на държавната помощ с вътрешния пазар.
- (7) С писмо от 1 октомври 2014 г. Комисията информира Румъния, че е взела решение да открие процедурата, установена в член 108, параграф 2 от Договора (наричано по-нататък „решението за откриване на процедурата“) по отношение на частичното изпълнение на Решението от страна на Румъния, което се е състояло в началото на 2014 г.⁽⁹⁾, както и по отношение на всяко по-нататъшно изпълнение или принудително изпълнение на Решението.
- (8) Решението на Комисията за откриване на процедурата беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз*⁽¹⁰⁾ на 7 ноември 2014 г. С това решение Комисията прикани заинтересованите страни да представят своите мнения.
- (9) Румъния представи мненията си относно решението за откриване на процедурата на 26 ноември 2014 г. Жалбоподателите представиха своите мнения като заинтересована страна на 8 декември 2014 г., след като Комисията отхвърли тяхното искане да разполагат с по-дълъг период от време за представяне на мнения. Мненията на жалбоподателите бяха изпратени на Румъния, на която беше предоставена възможност да отговори; становището на Румъния относно мненията на жалбоподателите беше получено на 27 януари 2015 г.
- (10) Жалбоподателите също така поискаха достъп до цялата писмена кореспонденция между Комисията и Румъния, съдържаща се в преписката по делото. Искането беше отхвърлено на 19 декември 2014 г. и отказът беше потвърден на 2 март 2015 г.
- (11) С писма от 9 и 11 март 2015 г. румънските органи информираха Комисията, че в периода между 5 и 25 февруари 2015 г. назначеният от съда съдебен изпълнител е иззел допълнителна сума в размер на 9 197 482 RON от Министерството на финансите и то също така е извършило доброволно плащане на остатъка (т.е. 466 760 066 RON)⁽¹¹⁾ в блокирана сметка, открита на името на петимата жалбоподатели.

2. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Приложимото право в областта на държавната помощ в Румъния преди нейното присъединяване към Съюза

- (12) На 1 февруари 1995 г. влиза в сила Европейското споразумение за асоцииране (наричано по-нататък „ЕА“) между Европейската общност („Общността“) и нейните държави членки, от една страна, и Румъния, от друга страна⁽¹²⁾. Целта на ЕА е Румъния да бъде подготвена за присъединяване към Съюза. В съответствие с член 64, параграф 1, подточка iii) от ЕА за несъвместима с правилното функциониране на ЕА е обявена всяка държавна помощ, която нарушава или създава опасност от нарушаване на конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производство на определени стоки, доколкото тя може да засяга търговията между Съюза и Румъния. В съответствие с член 64, параграф 2 от ЕА всички действия, противоречащи на този член, ще бъдат преценявани „на базата на критериите, произтичащи от приложението на разпоредбите на членове 85, 86 и 92 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност“ (понастоящем членове 101, 102 и 107 от Договора). Динамичното позоваване на „критериите, произтичащи от приложението на разпоредбите“, се отнася до всички разпоредби на Съюза в областта на държавната помощ, включително онези, които уреждат отпускането на регионална държавна помощ⁽¹³⁾. В допълнение към материалното задължение да се спазва правото на Съюза в

⁽⁸⁾ Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора (ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ Вж. съображение 3.

⁽¹⁰⁾ Вж. бележка под линия 2.

⁽¹¹⁾ Допълнителни 6 028 608 RON са били прехвърлени в блокираната сметка като обезщетение за разходите за изпълнение.

⁽¹²⁾ ОВ L 357, 31.12.1994 г., стр. 2.

⁽¹³⁾ Вж. също член 2 от Правилата за прилагане на Решение № 4/2000 на Съвета за асоцииране между Румъния и ЕС от 10 април 2001 г. за приемане на правилата за прилагане по отношение на изпълнението на разпоредбите относно държавните помощи, посочени в член 64, параграф 1, подточка iii) и параграф 2 в съответствие с член 64, параграф 3 от Европейското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Румъния, от друга страна, както и в член 9, параграф 1, подточка iii) и параграф 2 от Протокол 2 относно продуктите на Европейската общност за въглища и стомана (ЕОВС) към това споразумение (ОВ L 138, 22.5.2001 г., стр. 16).

областта на държавната помощ членове 69 и 71 от ЕА задължават Румъния да хармонизира своето национално законодателство с постиженията на правото на ЕС, изрично упоменати в конкурентното право на Съюза, и отгук — правото на Съюза в областта на държавната помощ, което е част от него. Следователно ЕА задължава Румъния и Румъния се ангажира да спазва цялата съвкупност на правото на ЕС в областта на държавната помощ. Освен това ЕА става част от националната нормативна уредба след ратифицирането му със Закон № 20/1993 от националния парламент и обнародването му в Държавен вестник на 12 април 1993 г. ⁽¹⁴⁾.

- (13) С оглед спазване на нейното задължение за хармонизиране съгласно ЕА, през 1999 г. Румъния прие Закон № 143/1999 относно държавната помощ (наричан по-нататък „Закон за държавната помощ“), който влезе в сила на 1 януари 2000 г. Този закон включва същото определение за държавна помощ, което е предвидено в член 64 от ЕА и в законодателството на Съюза. Освен това със закона Съветът за защита на конкуренцията на Румъния ⁽¹⁵⁾ и Службата за защита на конкуренцията на Румъния ⁽¹⁶⁾ са определени като националните органи по надзор на държавната помощ, компетентни да оценяват съвместимостта на държавната помощ, предоставяна от Румъния на предприятията ⁽¹⁷⁾, и се установява процедурата, която да бъде следвана, за уведомяване и разрешаване на държавна помощ, която е изготвена въз основа на модела, предвиден в член 108 от Договора.

Схемата за стимулиране на инвестициите

- (14) На 2 октомври 1998 г. в Румъния влезе в сила Извънредна наредба на правителството № 24/1998 (по-нататък наричана „ЕГО 24“), с която на някои инвеститори в регионите в неравностойно положение се предоставят редица стимули, в това число:

- член 6, параграф 1, буква а): освобождаване от плащане на мита и данък добавена стойност върху машини, инструменти, инсталации, оборудване, транспортни средства, други стоки, които подлежат на амортизация, които са внесени или произведени в страната, с цел извършване на инвестиции в този регион („механизъмът за съоръжения“),
- член 6, параграф 1, буква б): възстановяване на митата върху суровините, резервните части и/или компонентите, необходими за постигане на собствено производство на инвеститора в този регион („механизъмът за суровини“),
- член 6, параграф 1, буква в): освобождаване от плащане на данък върху печалбата по време на периода, за който съответната зона е определена като регион в неравностойно положение („механизъмът за данък върху печалбата“).

- (15) Румънското правителство определи кои региони следва да бъдат определени като региони в неравностойно положение и за колко време, до максимален период от 10 години. С решение от 25 март 1999 г. правителството обявява миннодобивния район Stei-Nucet, окръг Bihor, за регион в неравностойно положение за период от 10 години, който започва да тече от 1 април 1999 година.
- (16) На 15 май 2000 г. Съветът за защита на конкуренцията на Румъния прие Решение № 244/2000, в което установява, че няколко от предлаганите съгласно ЕГО 24 стимули нарушават конкуренцията. Той приема, че „[о]свобождаването от мита върху суровините се счита за държавна помощ за оперативни цели ... която води до нарушаване на конкуренцията“ и постановява, че „възстановяването на митата върху вноса на суровини, резервни части и/или компоненти, необходими за целите на собственото производство в рамките на даден район, ... се заличава“. Това решение е прието в резултат на подаването, в съответствие със Закон № 143/1999, на уведомление от националната агенция за регионално развитие (която предоставя помощта в обхвата на ЕГО 24) до Съвета за защита на конкуренцията за предвижданите изменения на ЕГО 24, включени в Извънредна наредба на правителството № 75/2000 (по-нататък наричана „ЕГО 75“). Наред с другите изменения, за които е подадено уведомление, румънският законодател предвижда възстановяването на мита по силата на член 6, параграф 1, буква б) от ЕГО 24 (механизъмът за суровини) да бъде заменено с освобождаване от мита върху вноса на суровини, резервни части и/или компоненти, необходими за целите на собственото производство. В Решение № 244/2000 Съветът за защита на конкуренцията дава условно разрешение за изготвяне на ЕГО 75, при условие че са спазени следните изисквания: i) механизмите по член 6, параграф 1, буква б) от ЕГО 24 да бъдат отменени и предвижданото изменение за замяна на възстановяването на мита с освобождаване от мита да бъде оттеглено; и ii) предвижданите изменения на член 6, параграф 1, буква в) от ЕГО 24 (механизъмът за данък върху печалбата) да бъдат ограничени само до печалбата, която се реинвестира.

⁽¹⁴⁾ Monitorul Oficial, първа част, № 73 от 12 април 1993 г.

⁽¹⁵⁾ Съветът за защита на конкуренцията е бил и е автономен административен орган в сферата на конкурентното право и правото в областта на държавната помощ с регулаторни и разследващи правомощия, подобни на предоставените на Европейската комисия в сферата на конкурентното право и правото в областта на държавната помощ.

⁽¹⁶⁾ Службата за защита на конкуренцията е била специализиран орган, подчинен на правителството. Основните отговорности на службата са били: i) да провежда разследвания и да следи за ефективното прилагане на законовите разпоредби и решенията на Съвета за защита на конкуренцията; ii) да упражнява контрол върху определянето на цените от страна на публичните субекти и публичните дружества; и iii) да осигурява прозрачността на държавните помощи, както и да следи и докладва разходите за държавна помощ.

⁽¹⁷⁾ С член 1 от правилата за прилагане на Решение № 4/2000 на Съвета за асоцииране между Румъния и ЕС Съветът за защита на конкуренцията и Службата за защита на конкуренцията са определени като румънските организации, които отговарят за наблюдението и оценката на съвместимостта на държавната помощ с Европейското споразумение за асоцииране от 1995 г.

- (17) На 1 юли 2000 г. EGO 75 влезе в сила. Приетият EGO 75 обаче не е съобразен с условията на Съвета за защита на конкуренцията за отмяна на механизма за суровини и за оттегляне на предвижданото изменение в него. Вместо това той изменя член 6, параграф 1, буква б) от EGO 24, като заменя възстановяването на мита в рамките на механизма за суровини с освобождаване от мита върху вноса на суровини, в пряко нарушение на Решение № 244/2000.
- (18) Съветът за защита на конкуренцията обжалва изпълнението на своето решение пред Апелативния съд на Букурещ, който обаче отхвърля жалбата като недопустима на 26 януари 2001 г. ⁽¹⁸⁾. Недопустимостта е обоснована с факта, че EGO 75 се счита за законодателна, а не за административна мярка, чиято законосъобразност Съветът за защита на конкуренцията не може да оспори въз основа на Закон № 143/1999, както и с факта, че конфликтите между правните норми трябва да бъдат разрешени от правителството и парламента, без намеса от страна на съдилищата. Върховният касационен съд на Румъния отхвърля жалбата на Съвета за защита на конкуренцията срещу решението на Апелативния съд като недопустима на други основания на 19 февруари 2002 г. ⁽¹⁹⁾
- (19) През месец февруари 2000 г. Румъния започна преговорите за присъединяване към Съюза. Политиката в областта на конкуренцията, включително съответствието с правилата за държавна помощ на Съюза, бяха част от тези преговори. В контекста на тези преговори в общата позиция на Съюза от 21 ноември 2001 г. е отбелязано, че „съществуват редица схеми за съществуваща, както и за нова несъвместима помощ, които не са били приведени в съответствие с достиженията на правото“, включително „механизмите, предоставени съгласно [EGO 24 и EGO 75]“ ⁽²⁰⁾.
- (20) На 31 август 2004 г. Румъния отмени всички стимули, предоставяни по силата на EGO 24, изменен с EGO 75, с изключение на механизма за данък върху печалбата. Отмяната на стимулите съгласно EGO 24 влезе в сила на 22 февруари 2005 г. В доклада, придружаващ акта за отмяна на EGO 24, изменен с EGO 75, е обяснено: „За да бъдат изпълнени критериите в правилата на Общността относно държавните помощи и също така да бъдат завършени преговорите по преговорна глава № 6 — Политика в областта на конкуренцията, е необходимо да се премахнат всички форми на държавна помощ в националното законодателство, несъвместими с достиженията на правото в тази област, и във връзка с това се предлага да бъдат отменени [...] разпоредбите на член 6, параграф 1, букви б), г) и д) от Извънредна наредба на правителството № 24/1998 относно необлаготелстваните райони [...]“ ⁽²¹⁾.

Инвестициите на жалбоподателите и процедурата по арбитраж на ICSID

- (21) Жалбоподателите са направили някои инвестиции в района на Ștei-Nucet, окръг Bihor, Румъния, в първите години от 2000 г. нататък. На 1 юни 2000 г. S.C. European Food S.A. е получило постоянен инвеститорски сертификат, докато S.C. Starmill S.R.L. и S.C. Multipack са получили техните постоянни инвеститорски сертификати (наричани по-нататък „сертификатите“) на 17 май 2002 г., като по този начин тези предприятия са придобили правото да се възползват от схемата, създадена от EGO 24 и изменена с EGO 75, за инвестициите, направени от тях след тези дати в района на Ștei-Nucet, окръг Bihor, Румъния.
- (22) През 2003 г. Румъния и Швеция сключиха Споразумението за насърчване и взаимна защита на инвестициите (BIT), с което на инвеститорите на всяка държава (включително за инвестиции, сключени преди влизането в сила на BIT ⁽²²⁾) се предоставя определена закрила, когато инвестират в другата държава. BIT гарантира на обхванатите инвестиции, наред с останалото, справедливо и равноправно третиране в приемащата държава, което според тълкуването включва и защита на оправданите правни очаквания на инвеститорите. То позволява на инвеститорите също така да заведат дело пред международен арбитражен съд, в случай че те считат, че правата им по силата на BIT са нарушени от приемащата държава. Тъй като братята Micula имат шведско гражданство, те твърдят, че инвестициите им в Румъния попадат в приложното поле на BIT.
- (23) На 28 юли 2005 г., в отговор на отмяната на инвестиционните стимули съгласно EGO 24, жалбоподателите поискаха свикването на арбитражен съд в съответствие с разпоредбите за уреждане на спорове на BIT. С решение от 24 септември 2008 г. Арбитражният съд установи, че исквете на жалбоподателите са допустими. Жалбоподателите първоначално са поискали възстановяване на инвестиционните стимули съгласно EGO 24, които са били отменени считано от 22 февруари 2005 г. В хода на производството обаче жалбоподателите частично са оттеглили иска си през 2009 г. и вместо това са поискали обезщетение за вредите, причинени от отмяната на

⁽¹⁸⁾ Решение № 26 по гражданско дело; вж. Решението, параграф 219.

⁽¹⁹⁾ Вж. Решението, параграф 224.

⁽²⁰⁾ Обща позиция на Европейския съюз от 21 ноември 2001 г., CONF-RO 43/01, стр. 4. По време на процеса на присъединяване на дадена държава, подава молба за членство, Комисията редовно предлага и Съветът приема така наречените общи позиции, в които се оценяват напредъкът на държавата, подава молба за членство, по изпълнението на критериите за присъединяване.

⁽²¹⁾ Доклад с обосновка, придружаващ EGO 94/2004, 26 август 2004 г., стр. 12—13.

⁽²²⁾ Член 9, параграф 1 от BIT.

стимулите съгласно ЕГО 24. Жалбоподателите твърдят, че с отмяната на стимулите Румъния е нарушила техните оправдани правни очаквания, че тези стимули ще бъдат на разположение фактически до 1 април 2009 г. Поради това според жалбоподателите Румъния е нарушила задължението си за справедливо и равноправно третиране, което им се дължи в качеството им на шведски инвеститори съгласно член 2, алинея 3 от ВПТ.

- (24) В хода на процедурата по арбитраж Комисията встъпи като *amicus curiae*. В своето становище, подадено на 20 юли 2009 г., Комисията обяснява, че стимулите съгласно ЕГО 24 са: „несъвместими с правилата на Общността относно регионалната помощ. По-специално стимулите не са съобразени с изискванията на правото на Общността по отношение на допустимите разходи и интензитетите на помощта. Нещо повече, механизмите представляват оперативна помощ, която е забранена по силата на правилата за регионална помощ“.
- (25) Комисията отбелязва също така, че „[в]сяко решение за възстановяване на привилегиите, премахнати от Румъния, или за компенсиране на жалбоподателите за загубата на тези привилегии ще доведе до отпускането на нова помощ, която не би била съвместима с Договора за ЕО“. Тя също така осведоми Арбитражния съд, че „изпълнението на [всяко решение, което изисква Румъния да възстанови инвестиционни схеми, за които по време на преговорите за присъединяване е било установено, че са несъвместими с вътрешния пазар,] не може да се осъществи, ако това ще противоречи на правилата на политиката на ЕС в областта на държавните помощи“.
- (26) В Решението от 11 декември 2013 г. Арбитражният съд приема, че с отмяната на стимулите съгласно ЕГО 24 Румъния „е нарушила оправданите правни очаквания на жалбоподателите по отношение на наличието на стимулите съгласно ЕГО 24“ до 1 април 2009 г. ⁽²³⁾ Арбитражният съд освен това заключава, че, с изключение на запазването на задълженията на инвеститорите, предвидени в ЕГО 24, след отмяната на съответните стимули, „отмяната на стимулите от страна на Румъния е разумно действие за постигане на рационална политика“. ⁽²⁴⁾ Арбитражният съд обаче по-нататък посочва ⁽²⁵⁾: „[Т]ова заключение не обезсилва решението на Арбитражния съд [...] по-горе, че Румъния е накарнала оправданите правни очаквания на жалбоподателите по отношение на постоянната наличност на стимулите до 1 април 2009 г. Като резултат действията на Румъния, макар и в по-голямата си част да са разработени по подходящ и прецизен начин за постигането на рационална политика, са несправедливи или неравноправни спрямо жалбоподателите.“

Арбитражният съд завършва своя анализ, като посочва, че ⁽²⁶⁾: „[С] отмяната на стимулите, предоставяни от ЕГО 24 преди 1 април 2009 г., Румъния не е действала необосновано или недобросъвестно (с изключение на това, че [Румъния] действа необосновано, като запазва задълженията на инвеститорите след прекратяването на стимулите). Въпреки това Арбитражният съд заключава с мнозинство, че Румъния е нарушила оправданите правни очаквания на жалбоподателите, че тези стимули ще бъдат на разположение, по същество в същия вид, до 1 април 2009 г. Румъния също така не е действала прозрачно, като не е информирала жалбоподателите своевременно, че режимът ще бъде прекратен преди заявения краен срок на валидност. В резултат на това Арбитражният съд намира, че Румъния не е успяла да „осигури справедливо и равноправно третиране на инвестициите“ на жалбоподателите по смисъла на член 2, параграф 3 от ВПТ.“

- (27) Арбитражният съд по-нататък постановява, че Румъния трябва да заплати обезщетения на жалбоподателите ⁽²⁷⁾. Арбитражният съд присъжда на жалбоподателите обща сума в размер на 376 433 229 RON плюс лихви. Обезщетенията се състоят от следното: Арбитражният съд установява, че Румъния трябва да плати на жалбоподателите обезщетения на стойност 85,1 млн. RON ⁽²⁸⁾ за увеличените разходи за захар (за вноса на която жалбоподателите трябва да плащат мито след отмяната на механизма за суровини), обезщетения на стойност 17,5 млн. RON ⁽²⁹⁾ за увеличените разходи за суровини, различни от захар и PET ⁽³⁰⁾, обезщетения на стойност 18,1 млн. RON ⁽³¹⁾ за загубата на способността за запазване със захар на ниски цени и обезщетения на стойност 255,7 млн. RON ⁽³²⁾ за пропуснати ползи, произтичащи от нереализирани продажби на готова продукция. Освен това Арбитражният съд

⁽²³⁾ Решението, параграф 725.

⁽²⁴⁾ Решението, параграф 827.

⁽²⁵⁾ Вж. бележка под линия 24.

⁽²⁶⁾ Решението, параграф 872.

⁽²⁷⁾ Решението, параграф 875 *et seq.*

⁽²⁸⁾ Тази сума се изчислява по отношение на вноса, направен през периода от 22 февруари 2005 г. и 31 март 2009 г.

⁽²⁹⁾ Вж. бележка под линия 28.

⁽³⁰⁾ Жалбоподателите са поискали обезщетение за увеличените разходи за PET. Административният трибунал обаче отхвърля това искане въз основа на това, че жалбоподателите в действителност никога не са се възползвали от механизма за суровини по отношение на вноса на PET.

⁽³¹⁾ Тази сума се изчислява въз основа на митата, начислени върху вноса на захар, които биха били избегнати, ако жалбоподателят имаше възможност да се запаси със захар преди предвиденото изтичане на периода на действие на ЕГО (т.е. 1 април 2009 г.). Референтният показател се основава на запасите през периода 2004—2005 г.

⁽³²⁾ Пропуснатите ползи се изчисляват за периода 2004—2008 г. по отношение на загубата на пазарни дялове от безалкохолни напитки и други продукти, съдържащи захар. Твърди се, че след отмяната на стимулите съгласно ЕГО разходите са се увеличили, което е довело до по-високи цени, а оттам и до по-ниски пазарните дялове.

разпорежда на Румъния да плаща лихви (ROBOR плюс 5 %), които се изчисляват от 1 март 2007 г. във връзка с увеличените разходи за захар и други суровини, от 1 ноември 2009 г. във връзка със загубата на способността за запасяване със захар и от 1 май 2008 г. във връзка с пропуснатите ползи. Към датата на Решението главницата и лихвите, дължими на жалбоподателите, възлизат на 791 882 452 RON, както е илюстрирано на таблицата.

Обезщетения и лихви, предоставени на жалбоподателите с Решението

Предоставени обезщетения	Размер (RON)	Начислена лихва от
Увеличени разходи за захар	85 100 000	1 март 2007 г.
Увеличени разходи за суровини, различни от захар или PET	17 500 000	1 март 2007 г.
Пропусната възможност за запасяване със захар	18 133 229	1 ноември 2009 г.
Пропуснати ползи от продажба на готова продукция	255 700 000	1 май 2008 г.
ОБЩО	376 433 229	Общо, в т.ч. лихви, към 11 декември 2013 г. 791 882 452 RON

Жалбата за отмяна пред ICSID

- (28) На 18 април 2014 г. Румъния подава жалба за отмяна на Решението въз основа на член 52 от Конвенцията за уреждане на инвестиционни спорове между държави и граждани на други държави от 18 март 1965 г. (наричана по-нататък „Конвенцията ICSID“) пред временна комисия. Поради процесуалните правила, приложими към това производство, Румъния не е предоставила своята жалба на Комисията. Въпреки това е станало ясно, че в жалбата си Румъния също така е поискала от временната комисия да постанови спиране на изпълнението на Решението, докато тя не се произнесе по жалбата за отмяна. С писмо от 18 август 2014 г. Румъния уведомява Комисията, че с определение от 7 август 2014 г. временната комисия одобрява спиране на изпълнението на Решението, при условие че Румъния представи в рамките на един месец следните уверения: „Румъния се ангажира, без това да зависи от никакви условия (включително такива, свързани с правото или решенията [на ЕС]), да осъществи пълното изплащане на своето парично задължение, наложено с Решението по Дело № ARB/05/20 на ICSID — и дължимо на жалбоподателите — доколкото Решението не е отменено — след уведомяването за решението за отмяна.“
- (29) По искане на Румъния Комисията обяснява на Румъния, че тя не би могла да поеме безусловен ангажимент, че ще плати обезщетението, присъдено съгласно Решението, на жалбоподателите, дори ако това е довело до нарушение на нейните задължения съгласно правото на Съюза и независимо от всяко решение на Комисията. Румъния отговаря в този смисъл на временната комисия, която оттегля спирането на изпълнението на Решението считано от 7 септември 2014 г.
- (30) На 15 октомври 2014 г. Комисията депозира заявление до временната комисия за разрешение за встъпване като трета страна в производството по отмяна. Разрешението за встъпване беше дадено от временната комисия на 4 декември 2014 г. и на 9 януари 2015 г. Комисията внесе своето кратко изявление *amicus curiae* в производството.

Дела на жалбоподателите за признаване и изпълнение на Решението в съдилища в Румъния и САЩ

- (31) Румънските органи изпратиха допълнителна информация на службите на Комисията относно националните производства, образувани от жалбоподателите за изпълнение на Решението. През февруари 2014 г. Viorel Micula пръв подава иск в съда, за да получи признаване на Решението въз основа на новия Граждански процесуален кодекс (членове 1124—1132) ⁽³³⁾. На 7 май 2014 г. Комисията встъпи в това производство в съответствие с член 23а, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 659/1999. Viorel Micula обаче оттегли иска си на 28 май 2014 г. и поради това не е постановено съдебно решение. Отделно от това, на 18 март 2014 г. останалите четирима жалбоподатели (S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L., S.C. Multipack и г-н Ion Micula) образуваха съдебно производство в Румъния с оглед изпълнение на Решението в съответствие с член 54 от Конвенцията ICSID с искане за изплащане на 80 % от непогасената сума (т.е. 301 146 583 RON) и съответната лихва.

⁽³³⁾ Дело № 3456/3/2014, Трибунал на Букурещ.

- (32) На 24 март 2014 г. Трибуналет на Букурещ разреши изпълнението на Решението, поискано от четиримата жалбоподатели, като взе предвид, че въз основа на член 54 от Конвенцията ICSID, която е ратифицирана от Румъния и е част от вътрешния правен ред, Решението е пряко изпълним акт и трябва да се третира като окончателно решение на национален съд, което води до избягване на процедурата за признаване на Решението въз основа на новия Граждански процесуален кодекс (членове 1123—1132) ⁽³⁴⁾. На 30 март 2014 г. съдебен изпълнител започна процедурата по изпълнение, като определи на Министерството на финансите на Румъния срок от 6 месеца, в който да заплати на четиримата жалбоподатели 80 % от Решението плюс лихвите и други разходи.
- (33) Румъния оспори изпълнението на Решението пред Трибунала на Букурещ и поиска временни мерки, а именно временно спиране на изпълнението, докато делото бъде решено по същество ⁽³⁵⁾. На 14 май 2014 г. съдът в Букурещ временно спря изпълнението на Решението, докато бъде произнесено решение по същество по жалбата на Румъния и искането за спиране на изпълнението. На 26 май 2014 г. Комисията встъпи в това производство в съответствие с член 23а, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 659/1999. Комисията прикани Трибунала на Букурещ да спре и да отмени принудителното изпълнение на Решението. Като алтернативен вариант Комисията прикани Трибунала на Букурещ да отнесе преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съда на ЕС“).
- (34) На 23 септември 2014 г., по иска за временната мярка, Трибуналет на Букурещ оттегли спирането и отхвърли искането на Румъния за спиране на изпълнението на Решението. Основният довод за отказа е оттеглянето на спирането на изпълнението на Решението от страна на временната комисия на ICSID на 7 септември 2014 г. (вж. съображение 29). На 30 септември 2014 г. Румъния реши да обжалва решението на Трибунала на Букурещ от 23 септември 2014 г. ⁽³⁶⁾ На 13 октомври 2014 г. Трибуналет на Букурещ отхвърли искането за изпращане на преюдициални запитвания до Съда на ЕС въз основа на член 267 от Договора. На 17 октомври 2014 г., на фона на решението на Комисията от 1 октомври 2014 г. за откриване на официална процедура по разследване в контекста на дело № 15755/3/2014 пред Трибунала на Букурещ, Румъния отново поиска временни мерки под формата на спиране на принудителното изпълнение на Решението.
- (35) Въпреки задължението на всички румънски органи, включително съдебната система, да се съобразят с решенията на Комисията от 26 май 2014 г. и 1 октомври 2014 г., съдебният изпълнител, определен от Трибунала на Букурещ, издава нареждания на 31 октомври 2014 г. да бъдат иззети сметките на румънското Министерство на финансите и да се пристъпи към изпълнението на 80 % от Решението. В резултат на писмата за налагане на заповед, издадени от съдебния изпълнител, някои звена от държавната хазна и част от банковите сметки на Министерството на финансите в момента са замразени.
- (36) На 24 ноември 2014 г. Трибуналет на Букурещ отхвърли също основния иск на Румъния срещу определения за принудително изпълнение от 24 март 2014 г., включително искането за временни мерки от 17 октомври 2014 г. На 14 януари 2015 г. Румъния обжалва решението на Трибунала на Букурещ ⁽³⁷⁾. На 24 февруари 2015 г. Апелативният съд на Букурещ отмени решението на Трибунала на Букурещ от 23 септември 2014 г. и спря принудителното изпълнение до произнасяне по жалбата срещу решението на Трибунала на Букурещ от 24 ноември 2014 г. Комисията реши да поиска разрешение за встъпване в това апелативно производство въз основа на член 23а, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 659/1999.
- (37) На 5 януари 2015 г. съдебният изпълнител, определен от съда, иззе 36 484 232 RON (около 8,1 млн. евро ⁽³⁸⁾) от румънското Министерство на финансите. От тази сума съдебният изпълнител впоследствие прехвърли 34 004 232 RON (ок. 7,56 млн. евро), в равни части, на трима от петимата жалбоподатели и задържа остатъка като компенсация за разходите за изпълнение. Между 5 и 25 февруари 2015 г. определеният от съда съдебен изпълнител иззе допълнително 9 197 482 RON (ок. 2 млн. евро) ⁽³⁹⁾ от Министерството на финансите. На 9 март 2015 г. Министерството на финансите доброволно прехвърли останалата сума от 472 788 675 RON (ок. 106,5 млн. евро ⁽⁴⁰⁾) (включително разходите за съдебен изпълнител в размер на 6 028 608 RON) в блокирана сметка на името на петимата жалбоподатели с цел изпълнение на Решението. Петимата жалбоподатели обаче могат да теглят паричните средства само ако Комисията реши, че държавната помощ, предоставена въз основа на Решението, е съвместима с вътрешния пазар.

⁽³⁴⁾ Определение, издадено от Трибунала на Букурещ по дело № 9261/3/2014, отделение IV, гражданско.

⁽³⁵⁾ Дело № 15755/3/2014, Трибунал на Букурещ, отделение III, гражданско.

⁽³⁶⁾ Дело № 15755/3/2014/a1, Апелативен съд на Букурещ, отделение IV, гражданско.

⁽³⁷⁾ Вж. бележка под линия 36.

⁽³⁸⁾ Референтен обменен курс на Европейската централна банка към 5 януари 2015 г.: 1 EUR = 4,49 RON.

⁽³⁹⁾ Вж. бележка под линия 38.

⁽⁴⁰⁾ Референтен обменен курс на Европейската централна банка към 9 март 2015 г.: 1 EUR = 4,44 RON.

- (38) Освен това Комисията е установила, че г-н Viorel Micula е завел също така иск за принудително изпълнение срещу Румъния пред окръжния съд на САЩ за окръг Колумбия ⁽⁴¹⁾. Делото все още се разглежда. Комисията възнамерява да поиска разрешение за представяне на кратко изявление *amicus curiae* в този процес. Г-н Viorel Micula е завел и друго изпълнително производство срещу Румъния пред румънските съдилища на 3 октомври 2014 г., но този иск е отхвърлен от Трибунала на Букурещ на 3 ноември 2014 г.

3. ОПИСАНИЕ НА МЯРКАТА И ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

Описание на мярката

- (39) Мярката, предмет на оценка, е плащането на обезщетението, присъдено на жалбоподателите от Арбитражния съд по силата на Решението, независимо дали чрез изпълнение, или принудително изпълнение на това Решение, плюс лихвата, която се е натрупала от датата на издаването му.
- (40) Както е отбелязано в съображение 3, Румъния вече частично е изплатила това обезщетение в началото на 2014 г. чрез прихващане на данъчните задължения, дължими от един от жалбоподателите, S.C. European Food S.A., на румънската държава. Прихванатите по този начин данъчни задължения са в размер на 337 492 864 RON (ок. 76 млн. евро ⁽⁴²⁾).
- (41) Както е отбелязано в съображение 37, съдебният изпълнител, определен от съда, е иззел 45 681 714 RON (ок. 10,17 млн. евро ⁽⁴³⁾) от румънското Министерство на финансите с цел изпълнение на Решението. В допълнение към това румънските органи са прехвърлили останалата сума от 472 788 675 RON (ок. 106,5 млн. евро ⁽⁴⁴⁾) (включително разходите за съдебен изпълнител в размер на 6 028 608 RON) в блокирана сметка на името на петимата жалбоподатели.
- (42) Според румънските органи арбитражното решение е изпълнено в неговата цялост.

Основания за откриване на официалната процедура по разследване

- (43) В решението за откриване Комисията стигна до предварителното заключение, че изплащането на обезщетението, присъдено на жалбоподателите от Арбитражния съд, чрез изпълнението или принудителното изпълнение на Решението представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. Това предварително заключение се основава на предварителните констатации, според които:
- петимата жалбоподатели представляват една икономическа единица, която трябва да се разглежда като предприятие,
 - с изплащането на присъденото обезщетение на жалбоподателите ще бъде предоставено икономическо предимство, което в останалите случаи не е достъпно на пазара,
 - наличието на предимство не се изключва от факта, че обезщетението, присъдено от Арбитражния съд, е определено като обезщетение за вреди, тъй като Решението не попада в обхвата на съдебната практика по делото „*Asteris*“, в която се прави разграничение между обезщетения за вреди и държавна помощ,
 - предоставеното предимство е избирателно, тъй като само жалбоподателите ще се възползват от мярката,
 - предимството е предоставено с държавни ресурси, тъй като съответните плащания ще бъдат направени от държавния бюджет, и решението за предоставяне на предимството може да бъде приписано на Румъния, независимо от това дали Румъния е изпълнила Решението доброволно, или по разпореждане на съда,
 - плащането на присъденото обезщетение на жалбоподателите нарушава конкуренцията и засяга търговията между държавите членки.
- (44) След това Комисията определи, че прилагането на правилата за държавна помощ в този случай не засяга правата и задълженията, защитени от член 351 от Договора. Комисията също така установи, че плащането на присъденото обезщетение на жалбоподателите ще представлява нова помощ, тъй като изпълнението или принудителното изпълнение на Решението ще се извърши след присъединяването на Румъния към Европейския съюз, както и че няма да бъде от значение фактът, че някои от разходите, които мярката де факто ще възстанови, са били направени от жалбоподателите преди присъединяването. Накрая Комисията достигна до предварителното заключение, че изплащането на обезщетението, присъдено на жалбоподателите от Арбитражния съд, чрез изпълнението или принудителното изпълнение на Решението не би било съвместимо с вътрешния пазар, тъй като не отговаря на приложимите условия за съвместимост на регионалната помощ.

⁽⁴¹⁾ Дело № 1-14-cv-600 Viorel Micula срещу правителството на Румъния в окръжния съд на САЩ за окръг Колумбия — Петиция за потвърждение на арбитражно решение на ICSID и вписване на съдебното решение.

⁽⁴²⁾ Вж. бележка под линия 7.

⁽⁴³⁾ Вж. бележка под линия 38.

⁽⁴⁴⁾ Вж. бележка под линия 40.

4. МНЕНИЯ ОТ РУМЪНИЯ

- (45) Румъния изтъква, първо, че по силата на член 54, параграф 1 от Конвенцията ICSID, по която Румъния става страна през 1975 г., всяка договаряща държава „признава като задължително всяко решение, издадено по силата на тази конвенция, и изпълнява в рамките на своята територия паричните задължения, наложени от това решение, по същия начин като окончателно съдебно решение на съд в тази държава“. Румъния твърди, че последиците от тази клауза са, че всяка договаряща държава има задължение да признава и изпълнява всяко арбитражно решение на ICSID, чието изпълнение не е било спряно в съответствие с правилата, предвидени от Конвенцията ICSID, тъй като няма възможност за обжалване на такова решение пред националните съдилища.
- (46) На второ място Румъния подчертава, че румънското правителство е длъжно да спазва румънската конституция, която му забранява да оказва неправомерно влияние върху националните съдии по отношение на въпроса, дали да бъде изпълнено Решението. Тя подчертава, че националният съд е решил независимо, че различните актове, издадени от Комисията през 2014 г., не могат да спрат изпълнението на Решението съгласно румънското законодателство. Румъния твърди освен това, че въпреки че според румънската конституция законодателството на Съюза като цяло има предимство пред (обикновеното) румънско национално законодателство, то не може да има предимство пред самата румънска конституция.
- (47) На трето място Румъния твърди, че обезщетението, присъдено на жалбоподателите от Арбитражния съд, не следва да се третира като нова несъвместима помощ, а като обезщетение за вреди по смисъла на съдебната практика по делото „Asteris“. Румъния възражава по-специално на прилагането на съдебната практика по делото „Lucchini“ към настоящото дело, като твърди, че фактите по настоящото дело го отличават от фактите по гледаното от Съдът на ЕС дело „Lucchini“⁽⁴⁵⁾.
- (48) На последно място Румъния многократно подчертава конфликта в настоящия случай между нейните задължения съгласно Конвенцията ICSID и онези съгласно правото на Съюза. Тя твърди, че докато не бъде определено на равнището на ICSID дали предимство следва да има Конвенцията ICSID или правото на Съюза, изпълнението или принудителното изпълнение на Решението на ICSID не следва да се разглежда като неправомерна държавна помощ.

5. МНЕНИЯ ОТ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

- (49) Единствената заинтересована страна, която представи становища по решението за откриване, бяха жалбоподателите в арбитражното производство, завършило с произнасяне на Решението. Жалбоподателите оспорват предварителните констатации, съдържащи се в решението за откриване. По-специално те правят наблюдения, свързани с i) общата информация по делото и ii) предполагаемото неправилно описание на мярката; те твърдят, че iii) не е налице конфликт между правилата за държавна помощ на Съюза и двустранните инвестиционни споразумения (по-нататък наричани „BITS“) в рамките на ЕС; те твърдят, че iv) изпълнението или принудителното изпълнение на Решението не представлява държавна помощ или v) поне не нова помощ; те твърдят, че ако бъде охарактеризирано като помощ, vi) изпълнението или принудителното изпълнение на Решението ще бъде съвместима помощ; те твърдят, че vii) защитата на оправданите правни очаквания не допуска Комисията да приеме отрицателно решение; и накрая те твърдят, че viii) Комисията трябва да предприеме стъпки за правилно включване на жалбоподателите в процедурата по разследване.

Във връзка с общата информация по делото

- (50) Жалбоподателите обясняват, че след падането на комунистическия режим през 1989 г. Румъния се намира в бедствено икономическо положение. Ситуацията е такава, че когато Румъния започва процеса на присъединяване към Европейския съюз през 1995 г., тя е далеч от изпълнението на критериите за присъединяване на Съюза. За да се ускори икономическото развитие и да се намали неравенството между регионите, румънското правителство създава рамка за регионално развитие и скоро след това приема EGO 24 за стимулиране на инвестициите в частния сектор в регионите в неравностойно положение. Стимулите, предвидени в EGO 24, са насочени единствено към инвеститори, създаващи работни места в най-неблагоприятните региони в една от най-бедните страни в Европа. В този контекст жалбоподателите подчертават по-специално, че EGO 24 не само предоставя предимства за инвеститорите, но също така налага задължения, като например задължението за разкриване на работни места и наемане на безработните лица, разработване и производство на нови материали в регион в неравностойно положение, поддържане на седалището на новоучредените дружества в региона в неравностойно положение, както и задължението за кандидатстване и получаване на постоянен инвеститорски сертификат.
- (51) Жалбоподателите допълнително обясняват, че техните предприятия са получили сертификати в периода между 2000 и 2002 г. за инвестиции в окръг Bihor. Съгласно условията на тези сертификати, които са валидни до 1 април 2009 г., жалбоподателите поемат ангажимент да поддържат своите инвестиции за „период, равен на двукратния период от време, през който [жалбоподателите] ще се ползват от предимствата“, въведени от EGO 24. Жалбоподателите твърдят, че чрез своите инвестиции са създали около 9 000 нови работни места, 7 000 от които продължават да съществуват и до днес. Жалбоподателите освен това твърдят, че техните инвестиции са довели

⁽⁴⁵⁾ Вж. решението за откриване, съображение 39.

до значително разпространение на ефекта в региона. Заключение, което жалбоподателите правят от тези наблюдения, е, че чрез своите инвестиции те са допринесли за облекчаване на трудностите, предизвикани от бедственото икономическо положение в региона на окръг Bihor и са подобрили качеството на живот в този регион.

- (52) По отношение на законодателството в областта на държавната помощ, което е съществувало в Румъния преди присъединяването на Румъния към Европейския съюз, жалбоподателите твърдят, че тъй като EGO 24 е приет преди влизането в сила на Закон № 143/1999, EGO 24 представлява съществуваща помощ по смисъла на този закон и не се е изисквало да бъде разрешен от Съвета за защита на конкуренцията. Жалбоподателите също така припомнят, че въпреки че Съветът за защита на конкуренцията е направил опит да оспори EGO 75 в съдилищата в Румъния, той не е оспорил съвместимостта на EGO 24 със Закон № 143/1999. Жалбоподателите освен това припомнят, че с изключение на Общата позиция на ЕС от 21 ноември 2001 г. в никое от издадените изявления на Съюза в хода на процеса на присъединяване EGO 24 не е конкретно посочен като проблематичен от гледна точка на държавната помощ.
- (53) На последно място жалбоподателите твърдят, че неизпълнението на Решението в неговата цялост или на възстановяването на частта, която вече е била изпълнена, посредством прихващане на данъчните задължения на жалбоподателя от дължимото обезщетение би било катастрофално за жалбоподателите и региона, би застрашило хиляди работни места и би довело до обрат в икономическото развитие, което е настъпило в региона.

Във връзка с описанието на мярката

- (54) Жалбоподателите твърдят, че решението за откриване не е последователно по отношение на определянето на съответната мярка. Позовавайки се на съображения 25 и 26 от решението за откриване, жалбоподателите подчертават, че макар Комисията да твърди, че се разследва само изпълнението или принудителното изпълнение на решението, в действителност тя оспорва режима, предвиден в EGO 24. Жалбоподателите също така твърдят, че във всеки случай никога не е било надлежно установено, че EGO 24 представлява несъвместима държавна помощ.
- (55) Като твърдят допълнително, че в решението за откриване Решението е характеризирано неправилно, жалбоподателите посочват, че Решението предоставя обезщетение изключително за вреди, произтичащи от нарушаването на ВПТ от страна на Румъния, и не възпроизвежда обезщетенията съгласно EGO 24. В действителност според жалбоподателите Арбитражният съд не е предоставил обезщетение за преждевременната отмяна на самите стимули съгласно EGO 24, а по-скоро мерките, за които се констатира, че са в нарушение на ВПТ, се състоят в това, че Румъния е действала необосновано, i) като е запазила изцяло задължението на инвеститора съгласно EGO 24, въпреки че на практика е отменила всички предвидени в този закон привилегии, ii) като е подкопала оправданите правни очаквания на жалбоподателите по отношение на продължаващото наличие на стимулите съгласно EGO 24 и iii) като е била недостатъчно прозрачна спрямо жалбоподателите.
- (56) Жалбоподателите освен това изтъкват, че решението за откриване се основава на презумпцията, че EGO 24 представлява несъвместима помощ, и че тази презумпция е погрешна, тъй като съвместимостта на EGO 24 като регионална помощ никога не е била надлежно оценена.

Във връзка с липсата на конфликт между правилата за държавна помощ на Съюза и ВПТ в рамките на ЕС

- (57) Като се позовават на съображения 51—55 от решението за откриване, жалбоподателите твърдят, че разпоредбите на правото на Съюза, свързани със задълженията на държавите членки по силата на международното право, не са от значение в този случай, тъй като не е налице конфликт между правото на Съюза в областта на държавната помощ и ВПТ. Като основен довод жалбоподателите твърдят, че всеки конфликт се изключва от факта, че въпросното арбитражно производство е започнало преди присъединяването на Румъния към Европейския съюз. Твърди се, че задължението на Румъния да изпълни Решението възниква от момента във времето, когато е настъпило твърдяното нарушение на ВПТ, тоест преди присъединяването на Румъния към Европейския съюз, и следователно не се влияе от правото на Съюза.

Във връзка с характеризирането на изпълнението/принудителното изпълнение на Решението като държавна помощ

- (58) Жалбоподателите твърдят, че изпълнението или принудителното изпълнение на Решението от страна на Румъния не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.
- (59) На първо място, въпреки че жалбоподателите не оспорват квалифицирането на S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L. и S.C. Multipack като предприятия, те изтъкват, че не може да се счита, че самите Ioan и Viorel Micula извършват стопанска дейност. Твърди се по-конкретно, че фактът, че братята Micula притежават акции в различни предприятия, е недостатъчен, за да бъдат разглеждани като предприятия. Жалбоподателите също така твърдят, че трите гореспоменати предприятия и братята Micula не могат да бъдат разглеждани като отделна икономическа единица, тъй като интересите на братята не са идентични с тези на предприятията.
- (60) На второ място жалбоподателите подчертават, че изпълнението на Решението не им предоставя предимство. Те твърдят, че мерките, които служат за изпълнение на правни задължения, като изплащането на обезщетение за вреди, не представляват преференциално третиране на предприятията. В този контекст жалбоподателите твърдят, че Комисията не може да се позове на становището на генералния адвокат Colomer по делото „Atzeni“, тъй като въпросното дело се отнася до вреди, платени на получателя като обезщетение за възстановяване на несъвместима помощ, която вече е била изплатена. Жалбоподателите поддържат, че в конкретния случай, напротив, на тях не е

платена държавна помощ — а още по-малко неправомерна държавна помощ — което го отличава от делото „Atzeni“. По същия начин жалбоподателите твърдят, че настоящият случай не може да бъде приравняван на случаите, посочени в решението за откриване, при които самите договорни клаузи за обезщетяване на получателите за възстановяване на несъвместима държавна помощ са определени като държавна помощ.

- (61) Жалбоподателите освен това твърдят, че изпълнението или принудителното изпълнение на Решението категорично попада в обхвата на съдебната практика по делото „Asteris“. Те твърдят, че мотивите на съдебната практика по делото „Asteris“, както и по дела като „Denkavit“⁽⁴⁶⁾ и „ThyssenKrupp“⁽⁴⁷⁾, се състоят в това, че плащането на обезщетение за вреди не е по преценка на държавите членки, така че то не може да се счита за държавна помощ. Твърди се също така, че ангажиментите, поети от Румъния в рамките на BIT, са израз на общи правила за отговорност, за които се прилага съдебната практика по делото „Asteris“. Що се отнася до довода на Комисията, че „Asteris“ не се прилага за обезщетения, присъдени въз основа на двустранни инвестиционни споразумения в рамките на ЕС, които се считат за несъвместими с правото на Съюза, жалбоподателите твърдят, че такава несъвместимост не би довела до недействителност на Решението, предоставено въз основа на такива BITS. Освен това изпълнението или принудителното изпълнение на Решението не може да се разглежда като предоставяне на държавна помощ „през задната врата“, тъй като с Решението не се възстановява отмененият режим по EGO 24; вместо това се счита, че с Решението се отпускат обезщетения за автономното решение на Румъния, наред с другото, да поддържа прекомерна тежест, наложена на жалбоподателите.
- (62) Жалбоподателите твърдят също, че доводите на Комисията относно несъвместимостта на BIT с правото на Съюза не са от значение, тъй като спорът, довел до арбитражното производство и в крайна сметка до Решението, е възникнал преди присъединяването на Румъния към Европейския съюз. Като твърдят, че аргументацията на Комисията в решението за откриване се основава на погрешно свързване на изпълнението/принудителното изпълнение на Решението с несъвместимостта на режима по EGO 24, жалбоподателите заявяват отново, че във всички случаи с Решението не е предоставено обезщетение въз основа на решението на Румъния да се съобрази с правилата за държавна помощ на Съюза.
- (63) Жалбоподателите оспорват също, че решението на Съда на ЕС по делото „Lucchini“, на което Комисията се е позовала в решението за откриване, има някакво значение за настоящото дело. По тяхно мнение в делото „Lucchini“ се определя само, че разпоредбите на националното законодателство не могат да попречат на възстановяването на несъвместима помощ и не оказват влияние върху процеса на изпълнение/принудително изпълнение на арбитражно решение за присъждане на обезщетение за вреди в случай на нарушаване на BIT.
- (64) На трето място, що се отнася до възможността изпълнението/принудителното изпълнение на Решението да се припише на Румъния, жалбоподателите твърдят, че оценката на Комисията не може да се основава на приписване на отговорността за самия EGO 24. Те твърдят още, че изпълнението/принудителното изпълнение на Решението на ICSID е автоматично и неволно последствие от задълженията на Румъния съгласно Конвенцията ICSID. Според жалбоподателите всеки акт, който не е доброволен, не може да бъде приписан на държавата и не може да представлява държавна помощ. Те подчертават още, че решенията на ICSID не подлежат на преразглеждане от страна на националните съдилища и тяхното изпълнение не може да бъде блокирано по съображения, свързани с националния *ordre public* или несъвместимост с правото на Съюза.
- (65) Жалбоподателите твърдят още, че задълженията на Румъния по Конвенцията ICSID не са били засегнати от последващото членство на Румъния в Европейския съюз. Те обясняват, че тъй като твърдяното нарушение на BIT и откриването на производство са настъпили, преди Румъния да се присъедини към Съюза, правото на ЕС не е приложимо към настоящия случай.
- (66) Четвърто, по отношение на избирателността жалбоподателите твърдят, че изпълнението/принудителното изпълнение на Решението не е избирателно, тъй като BITS и Конвенцията ICSID установяват система за обща отговорност, която е еднакво приложима за всеки инвеститор. Съответно обезщетенията, отпуснати по тази система, не са избирателни. В този контекст жалбоподателите цитират също така предполагаемо изявление на Комисията, че „BITS, въпреки че предоставят предимство, като осигуряват права на собственост в чужбина, технически не могат да бъдат квалифицирани като [държавна помощ, забранена съгласно член 107, параграф 1 [от Договора], тъй като предимството не поставя в по-благоприятно положение определени предприятия или производството на някои стоки, а се предоставя на общо основание на всички инвеститори, независимо от сектора, в който те извършват дейност.“
- (67) На последно място жалбоподателите отричат, че изпълнението на Решението може да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки. Те твърдят, че мотивите, съдържащи се в решението за откриване, не могат да бъдат приложени по отношение на братята Micula, за които се твърди, че не се занимават с каквато и да е икономическа дейност, вследствие на което всички плащания към тях не могат да доведат до нарушаване на конкуренцията или да засегнат търговията между държавите членки. Жалбоподателите твърдят в по-широк смисъл, че изпълнението на Решението не им предоставя предимство, така че всяко въздействие върху конкуренцията или търговията може да бъде изключено.

⁽⁴⁶⁾ Дело № 61/79 *Amministrazione delle finanze dello Stato v Denkavit italiana* EU:C:1980:100.

⁽⁴⁷⁾ Решение 2008/408/ЕО на Комисията от 20 ноември 2007 г. относно държавна помощ С 36/A/06 (ex NN 38/06), приведена в действие от Италия в полза на ThyssenKrupp, Cementir и Nuova Terni Industrie Chimiche (ОВ L 144, 4.6.2008 г., стр. 37).

Във връзка с характеризирането на изпълнението/принудителното изпълнение на Решението като нова помощ

- (68) Освен това жалбоподателите оспорват характеризирането на изпълнението/принудителното изпълнение на Решението като нова помощ. Те отбелязват, че единствените събития, които са се състояли след присъединяването на Румъния, са приемането на самото Решение и неговото изпълнение. Твърди се по-специално, че изпълнението от страна на Румъния е просто автоматична последица от Решението, а не е резултат на отделно решение. Според жалбоподателите моментите във времето, които са от значение, са влизането в сила на EGO 24, издаването на сертификатите на жалбоподателите или, най-късно, сключването на БИТ. Жалбоподателите също се позовават на съдебната практика и практиката на Комисията относно държавните гаранции (според която моментът във времето, който е от значение, е моментът на даване на гаранцията, а не моментът на прибягване към нея или на пускане на плащанията), за да обосноват твърдението, че когато обезщетение се плаща въз основа на ангажимент, съдържащ се в международно споразумение, за решаваща следва да се счита датата на сключване на това споразумение.

Във връзка със съвместимостта на изпълнението/принудителното изпълнение на Решението

- (69) Жалбоподателите твърдят, че, първо, когато Комисията разследва помощ, за която не е получила уведомление, и съответната държава членка не успее да представи никакъв довод за съвместимост, Комисията е длъжна да оцени дали помощта може да бъде съвместима съгласно всички приложими правила или насоки, ако е необходимо, като поиска допълнителна информация от държавата членка или получателя.
- (70) По отношение на предварителния анализ на съвместимостта, съдържащ се в решението за откриване, жалбоподателите твърдят, че той е концептуално погрешен, тъй като прилага настоящите Насоки за регионална помощ (НРП) към изпълнението/принудителното изпълнение на Решението, въпреки че е безспорно очевидно, че изпълнението/принудителното изпълнение на Решението не е мотивирано от цели за регионално развитие. По мнение на жалбоподателите, и като отново се подчертава, че в решението за откриване неправилно се приема, че изпълнението на Решението ще доведе до възстановяване на EGO 24 със задна дата, единствената помощ, която може да е била предоставена, са обезщетенията в рамките на режима по EGO 24. След това би следвало EGO 24 да се оцени съгласно НРП от 1998 г., по силата на които би следвало той да се счете за съвместим.
- (71) Жалбоподателите твърдят, че никога не е имало надлежно официално решение, с което се установява, че EGO 24 представлява несъвместима държавна помощ. Според жалбоподателите решението на румънския Съвет за защита на конкуренцията (Решение № 244), с което EGO 24 е обявен за невалиден, е погрешно, тъй като в него не е оценена съвместимостта и не са предоставени мотиви за неговите констатации. В допълнение жалбоподателите твърдят, че приемането от страна на румънското правителство на EGO 75, с който отново се потвърди EGO 24, е с предимство пред решението на Съвета за защита на конкуренцията. Освен това те твърдят, че отхвърлянето на оспорването на EGO 75 на Съвета за защита на конкуренцията пред румънските съдилища е още едно доказателство, че EGO 24 и EGO 75 са с предимство пред решението на Съвета за защита на конкуренцията.
- (72) Жалбоподателите допълнително твърдят, че Комисията не е била и не е компетентна да прави преглед на EGO 24, дори и по изключение. Съответните части на EGO 24 са отменени преди присъединяването на Румъния към Европейския съюз. Доколкото Решението се разглежда като възстановяване на помощи, отпуснати съгласно EGO 24, жалбоподателите съответно твърдят, че Комисията не разполага с компетенции за преглед. В този контекст те се позовават и на Решение на Комисията по дело относно държавна помощ № 380/2004, където Комисията установява, че изпълнението на арбитражно решение след присъединяването, което е било постановено преди присъединяването и е свързано изцяло с периоди преди присъединяването, не представлява нова помощ.

- (73) На последно място жалбоподателите твърдят, че EGO 24 и индивидуалните стимули съгласно EGO 24 са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на приложимите НРП от 1998 г., при условие че са изпълнени всички изисквания за съвместимост. В този контекст те твърдят, от една страна, че всъщност EGO 24 може да се разглежда като съвместима инвестиционна помощ, а не като оперативна помощ, а от друга страна, че дори и да се възприема като оперативна помощ, EGO 24 все пак е съвместим.

Във връзка с оправданите правни очаквания

- (74) Жалбоподателите твърдят, че решение на Комисията, с което се установява, че изпълнението или принудителното изпълнение на Решението противоречи на правилата за държавна помощ, ще наруши оправданите правни очаквания на жалбоподателите. Те твърдят, че Съюзът изрично насърчава Румъния да сключи БИТ с държавите членки преди присъединяването ѝ; че Комисията продължава да подкрепя сключването на БИТ; че жалбоподателите са разчитали на своите очаквания, че арбитражното производство ще им позволи да получат обезщетение за вредите, причинени от решението на Румъния да се поддържат всички задължения на инвеститорите, предвидени в EGO 24; и че отмяната на оправданите правни очаквания на жалбоподателите не е обоснована от по-висш обществен интерес.

Във връзка с процесуалните права на жалбоподателите

- (75) И накрая, жалбоподателите твърдят, че в съответствие със съдебната практика заинтересованите страни „разполагат с правото да участват в административното производство по подходящ начин, като се отчитат конкретните обстоятелства по случая“⁽⁴⁸⁾. Като твърдят, че Румъния не е успяла да включи жалбоподателите в процедурата за държавна помощ по подходящ начин, поради което се предполага, че те са били поставени в неблагоприятно положение, жалбоподателите предупреждават, че пропускат на Комисията да даде възможност на жалбоподателите да защитят надлежно своите интереси, като им позволи да участват по-пълноценно в процедурата, може да опорочи окончателното решение на Комисията. Жалбоподателите заключават, като отбелязват, че практиката на Комисията по делата за държавна помощ в общия случай не гарантира в достатъчна степен процесуалните права на предполагаемите получатели и тъй като не осигурява ефективни правни средства за защита, е в противоречие с член 6, параграф 1 от Европейската конвенция за правата на човека и член 47 от Хартата на основните права на ЕС.

6. МНЕНИЯ ОТ РУМЪНИЯ ОТНОСНО МНЕНИЯТА НА ТРЕТИ СТРАНИ

- (76) В своя отговор на мненията, представени от жалбоподателите, Румъния първо отхвърля твърдението, че Ioan и Viorel Micula сами по себе си не могат да се считат за предприятия за целите на прилагането на правото на ЕС в областта на държавната помощ. Румъния твърди, че петимата жалбоподатели по-скоро следва да се разглеждат като една икономическа единица, тъй като братята Micula упражняват пряк или косвен контрол върху корпоративните жалбоподатели. В подкрепа на това твърдение Румъния обяснява, наред с останалото, че по време на преговорите между Румъния и жалбоподателите, които са се провели след произнасянето на Решението, братята Micula са взели официално решение от името на тримата корпоративни жалбоподатели.
- (77) Второ, Румъния отхвърля опита на жалбоподателите да отрекат връзката между отмяната на стимулите съгласно EGO 24 и отпускането на обезщетение по силата на Решението. Тя твърди, че от Решението става ясно, че стойността на обезщетението е определена от Арбитражния съд на базата на икономическите предимства, които жалбоподателите биха получили, ако стимулите бяха запазени.
- (78) На трето място, що се отнася до твърдението на жалбоподателите, че те не са участвали и не участват в достатъчна степен в разследването на държавната помощ, Румъния отрича, че тя не е изпратила незабавно решението за откриване на процедурата на жалбоподателите. Освен това Румъния твърди, че тя няма правно задължение да включи жалбоподателите в по-пълна степен, отколкото това е направено и се прави в конкретния случай.

7. ОЦЕНКА**7.1. Наличие на държавна помощ**

- (79) Член 107, параграф 1 от Договора предвижда, че „всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар“. Съответно една мярка представлява държавна помощ, ако са изпълнени следните четири кумулативни условия:

- мярката трябва да предоставя избирателно икономическо предимство на дадено предприятие,
- мярката трябва да може да бъде приписана на държавата и да е финансирана чрез държавни ресурси,
- мярката трябва да нарушава или да заплашва да наруши конкуренцията,
- мярката трябва да е в състояние да засегне търговията между държавите членки.

- (80) Комисията подчертава, че концепцията за държавна помощ е обективно и правно понятие, определено пряко от Договора. Установяването на това дали определена мярка представлява държавна помощ не зависи от намеренията или мотивите на държавите членки, когато я предоставят, а от въздействието на въпросната мярка⁽⁴⁹⁾.

Предприятия

- (81) Съдът на ЕС последователно е определял предприятията като субекти, извършващи икономическа дейност, независимо от правния им статут и начина им на финансиране⁽⁵⁰⁾. Следователно класифицирането на определен субект зависи изцяло от характера на неговата дейност.

⁽⁴⁸⁾ Позоваване на Решение от 12 септември 2007 г. по дело *Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Комисия* (Т-68/03, ЕУ:Т:2007:253, стр. II-253, точка 42).

⁽⁴⁹⁾ Решение от 22 декември 2008 г. по дело *British Aggregates Association/Комисия* (С-487/06 Р, ЕУ:С:2008:757, точки 85 и 89), както и цитираната съдебна практика, както и Решение от 8 септември 2011 г. по дело *Комисия/Кралство Нидерландия, Федерална република Германия* (С-279/08 Р, ЕУ:С:2011:551, точка 51).

⁽⁵⁰⁾ Решение от 12 септември 2000 г. по дело *Pavel Pavlov и други/Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten*, (съединени дела С-180/98 до С-184/98, ЕУ:С:2000:428, точка 74.)

- (82) За целите на прилагането на правилата за държавна помощ може да се счита, че отделните правни субекти формират една икономическа единица. След това тази икономическа единица се разглежда като съответното предприятие. Както съдът на ЕС е постановявал по-рано, „[п]онятието за предприятие в конкурентното право трябва да се разбира като обозначаващо икономическа единица [...], макар и от правна гледна точка тази икономическа единица да е съставена от няколко физически или юридически лица“⁽⁵¹⁾. За да определи дали няколко субекта формират една икономическа единица, Съдът на ЕС проверява за наличието на контролен дял или функционални, икономически или органични връзки⁽⁵²⁾.
- (83) Жалбоподателите в арбитражното производство, завършило с произнасяне на Решението, са братята Ioan Micula и Viorel Micula и три предприятия, притежавани от тях (S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L. и S.C. Multipack). Ясно е, че трите предприятия извършват икономическа дейност, тъй като те са специализирани в промишленото производство съответно на хранителни продукти, продукти на мелничарството и пластмасови опаковки. Следователно трите дружества представляват предприятия. Това характеризиране не се оспорва от жалбоподателите.
- (84) Жалбоподателите твърдят обаче, че братята Micula сами по себе си не могат, като физически лица, да бъдат разглеждани като предприятия за целите на член 107, параграф 1 от Договора и че съответно средствата, които са им изплатени в изпълнение или принудително изпълнение на Решението, не представляват държавна помощ. По специално се твърди, че интересите на братята Micula не съпадат с онези на тримата корпоративни жалбоподатели.
- (85) Комисията обаче счита, че трите предприятия и братята Micula заедно съставляват обособена икономическа единица за целите на прилагането на правилата за държавна помощ. Следователно тази икономическа единица се разглежда като съответното предприятие.
- (86) Тази констатация се основава, на първо място, на факта, че братята Micula на практика държат пряко или косвено собствеността върху тримата корпоративни жалбоподатели, с което се доказва контролното дялово участие в тези предприятия.
- (87) На второ място тази констатация взема предвид факта, че корпоративните жалбоподатели съставляват част от по-голяма група предприятия, Европейската група за храни и напитки (European Food and Drinks Group, наричана по-нататък „EFDG“). В хода на арбитражното производство братята Micula са поискали обезщетения също и за други предприятия, които са част от EFDG, за които се твърди, че са претърпели загуби в резултат на действията на Румъния, довели до образуване на производството. Всъщност вместо да претендират за отделни загуби за всеки корпоративен жалбоподател и двамата жалбоподатели физически лица и да ги обосновават, жалбоподателите са основали своя иск за обезщетение на предполагаемите загуби, понесени от EFDG като цяло. След като анализира структурата на собствеността на EFDG и установява, че братята Micula, пряко или косвено, притежават най-малко 99,96 % от всички предприятия в рамките на EFDG, за които те претендират за обезщетение (това са European Drinks S.A., Rieni Drinks S.A., Scandic Distilleries S.A., Transilvania General Import-Export S.R.L., West Leasing S.R.L.), Арбитражният съд приема този подход и позволява на жалбоподателите да търсят обезщетение за загубите на EFDG като цяло⁽⁵³⁾. Това поведение на жалбоподателите по време на арбитражното производство и съответните решения на Арбитражния съд показват, че братята Micula и тримата корпоративни жалбоподатели, както и гореспоменатите предприятия, които са част от EFDG, съставляват обособена икономическа единица с един икономически интерес.
- (88) Трето, характеризирането на братята Micula и техните предприятия като една икономическа единица се потвърждава допълнително от начина, по който Решението им предоставя обезщетение в крайна сметка. Вместо да определи обезщетение отделно на всеки от петимата жалбоподатели, Решението им предоставя обезщетението „колективно“ въз основа на „общо право“. Фактът, че петимата жалбоподатели заедно (т.е. включително корпоративните жалбоподатели) са поискали от Арбитражния съд да предостави цялото обезщетение само на братята Micula, показва, че корпоративните жалбоподатели не са независими спрямо братята Micula. Арбитражният съд в крайна сметка разрешава възстановяване на пълния размер на предоставеното обезщетение на всеки жалбоподател, след което обезщетението да бъде разпределено между жалбоподателите така, както те сметнат за целесъобразно, независимо от действителните вреди, претърпени от всеки жалбоподател.
- (89) Предходното заключение не е засегнато от довода на жалбоподателите, че настоящият случай трябва да се разграничава от решението по делото „Hydrotherm“, тъй като физическото лице в този случай е било съдружник, който отговаря лично за финансовите задължения на различните предприятия, с които се счита, че той съставлява обособена икономическа единица, докато братята Micula не са лично отговорни в такава степен. В отговор Комисията припомня, че в съответните точки от своето решение по делото „Hydrotherm“ Съдът на ЕС изобщо не е упоменал личната отговорност на въпросното физическо лице; вместо това Съдът на ЕС се е ограничил да посочи,

⁽⁵¹⁾ Решение от 12 юли 1984 г. по дело *Hydrotherm Gerätebau GmbH/Firma Compact del Dott. Ing. Mario Andreoli & C. Sas.* (C-170/83, EU:C:1984:271, точка 11). Вж. също Решение от 14 октомври 2004 г. по дело *Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG/Комисия* (T-137/02, EU:T:2004:304, точка 50).

⁽⁵²⁾ Решение от 16 декември 2010 г. по дело *AceaElectrabel Produzione SpA/Комисия* (C-480/09 P, EU:C:2010:787, точки 47—55); Решение от 10 януари 2006 г. по дело *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato u Cassa di Risparmio di San Miniato SpA* (C-222/04, EU:C:2006:8, точка 112).

⁽⁵³⁾ Вж. Решението, параграфи 935, 936 и 943.

че въпросното физическо лице „има пълен контрол“ над въпросните предприятия ⁽⁵⁴⁾. Както вече беше споменато, по силата на това, че имат права на собственост, братята Micula по същия начин имат пълен контрол върху корпоративните жалбоподатели и на практика върху другите съответни предприятия от EFDG.

- (90) Комисията също така смята, противно на твърденията на жалбоподателите, че логиката в основата на решението по делото „Cassa di Risparmio di Firenze“ е еднакво приложима в този случай. В това решение Съдът на ЕС признава, че икономическа дейност може да се упражнява от един субект пряко или косвено, чрез контролиране на оператора като част от икономическа единица, която те образуват заедно. Въпреки че Съдът на ЕС признава, че самият факт на притежаване на акции, дори и на контролни дялове, не е недостатъчен, за да се характеризира дейността на субекта, който държи тези акции, като икономическа, когато те пораждат само правата, присъщи на статута на акционер или съдружник, както и получаването на дивиденди, които са просто резултат от собствеността върху актива, е ясно, че настоящата ситуация е различна. Според Съда на ЕС „субектът, който притежава контролно участие в определено дружество и упражнява действително този контрол, като се намесва пряко или непряко в управлението на същото, трябва да се разглежда като участник в икономическата дейност, извършвана от контролираното дружество“ ⁽⁵⁵⁾. Съдът на ЕС също не пропуска да посочи, че „простото разделяне на предприятието на два отделни субекта“ не може да бъде достатъчно за избягване на правилата за държавна помощ ⁽⁵⁶⁾. Тази логика се прилага и когато един от двата заинтересовани субекта е физическо лице. В противен случай предоставянето на помощ на физическо лице, което е акционер с контролиращо участие в предприятието, не би се считало за държавна помощ, въпреки че физическото лице може да използва тази помощ в полза на предприятията, които то контролира. Действително в настоящия случай не може да се прави разлика за целите на прилагането на правилата за държавна помощ дали обезщетението, колективно присъдено на всички петима жалбоподатели от Арбитражния съд, се изплаща на братята Micula, или на притежаваните от тях предприятия.
- (91) В заключение Комисията установява, че братята Micula и тримата корпоративни жалбоподатели заедно образуват обособена икономическа единица, която представлява предприятие за целите на прилагането на член 107, параграф 1 от Договора. Останалите предприятия в EFDG, за чиито загуби на братята Micula е отпуснато обезщетение по силата на Решението (European Drinks S.A., Rieni Drinks S.A., Scandic Distilleries S.A., Transilvania General Import-Export S.R.L., West Leasing S.R.L) ⁽⁵⁷⁾, също са част от тази обособена икономическа единица. Крайният получател на мярката за помощ е тази обособена икономическа единица, съставена от петимата жалбоподатели и въпросните предприятия от EFDG.

Икономическо предимство (1)

- (92) Според изискванията на член 107, параграф 1 от Договора предимство е всяка икономическа полза, която едно предприятие не би получило в нормални пазарни условия, т.е. при отсъствието на държавна намеса ⁽⁵⁸⁾. Конкретната форма на мярката не е от значение, за да се установи дали тя предоставя икономическо предимство на предприятието. Понятието за предимство включва например всички ситуации, когато предприятията се освобождават от присъщите разходи за тяхната стопанска дейност.
- (93) С Решението Арбитражният съд е предоставил на жалбоподателите обезщетение в размер на 376 433 229 RON плюс лихви за сметка на Румъния. За да бъде разбрано в пълнота защо изпълнението или принудителното изпълнение на Решението предоставя на жалбоподателите икономическо предимство, е полезно първо да се разгледа на какви основания Арбитражният съд е определил в Решението, че това обезщетение следва да бъде изплатено на жалбоподателите.
- (94) След като решава, че Румъния е нарушила ВТ, Арбитражният съд обяснява, че обезщетенията следва да бъдат предоставени въз основа на принципа, че „жалбоподателят трябва да се постави обратно в положението, в което „по всяка вероятност“ той би бил в отсъствието на нарушението на международното право“ ⁽⁵⁹⁾. Освен това той обяснява, че само загубите, които са в причинно-следствена връзка с деянието, представляващо нарушение на международното право, могат да бъдат компенсирани чрез обезщетения, както и че „всички нарушения на ВТ, твърдени от жалбоподателите, произтичат от един и същ факт: преждевременната отмяна на стимулите съгласно [ЕГО 24], или са в пряка връзка с преждевременната отмяна“ ⁽⁶⁰⁾. При оценяване на точния размер на обезщетението, дължимо на жалбоподателите, Арбитражният съд взема предвид дали загубите са били понесени в действителност и дали те са били пряко свързани с отмяната на режима на стимули. Така например по отношение на

⁽⁵⁴⁾ Решение от 12 юли 1984 г. по дело *Hydrotherm Gerätebau GmbH/Firma Compact del Dott. Ing. Mario Andreoli & C. Sas.* (C-170/83, EU:C:1984:271, точка 10).

⁽⁵⁵⁾ Решение от 10 януари 2006 г. по дело *Cassa di Risparmio di Firenze* и др. (C-222/04, EU:C:2006:8, точка 112.)

⁽⁵⁶⁾ Решение от 10 януари 2006 г. по дело *Cassa di Risparmio di Firenze* и др. (C-222/04, EU:C:2006:8, точка 114.)

⁽⁵⁷⁾ Срв. съображения 87 и 88 от преамбула.

⁽⁵⁸⁾ Решение от 11 юли 1996 г. по дело *Syndicat français de l'Express international (SFEI)* и др./*La Poste* и др. (C-39/94, EU:C:1996:285, точка 60); Решение от 29 април 1999 г. по дело *Кралство Испания/Комисията* (C-342/96, EU:C:1999:210, точка 41).

⁽⁵⁹⁾ Решението, параграф 917.

⁽⁶⁰⁾ Решението, параграф 928.

присъдените обезщетения за увеличената цена на захарта Арбитражният съд постановява: ⁽⁶¹⁾ „Както наличието на вредата, така и причинно-следствената връзка между отмяната на стимулите и претърпяната вреда са били адекватно доказани. Не се оспорва, че като резултат от отмяната на стимула за суровини на жалбоподателите се е наложило да плащат по-голяма сума за захарта, която са купували след месец февруари 2005 г.“

- (95) С оглед на тези съображения е ясно, че чрез изпълнението или принудителното изпълнение на Решението Румъния предоставя на жалбоподателите сума, съответстваща точно на предимствата, предвидени съгласно отменения режим на EGO 24, от момента на неговата отмяна (22 февруари 2005 г.) до предвидената дата на изтичане на неговата валидност (1 април 2009 г.). По-конкретно с изпълнението или принудителното изпълнение на Решението фактически се възстановяват митата, начислени върху вноса на захар и други суровини в периода между 22 февруари 2005 г. и 31 март 2009 г., както и митата, начислени върху вноса на захар, които жалбоподателите биха избегнали, ако биха имали възможност да се запасят със захар преди срока на изтичането на механизмите по EGO 24 на 31 март 2009 г. В допълнение, за да се гарантира, че жалбоподателите ще се възползват от цялата сума, съответстваща на сумата по отменения режим, и че те са „поставени обратно в положението, в което „по всяка вероятност“ биха били“, Арбитражният съд присъжда и лихви и обезщетение за предполагаемите пропуснати възможности и ползи ⁽⁶²⁾. В действителност с изпълнението или принудителното изпълнение на Решението се възстановява положението, в което жалбоподателите по всяка вероятност биха се намирали, ако режимът по EGO 24 не е бил отменен.
- (96) Съответно изпълнението или принудителното изпълнение на Решението предоставя на жалбоподателите икономическо предимство, което в останалите случаи не е достъпно на пазара. На първо място разходите за суровини, като входящи материали за крайните продукти, представляват обичайни оперативни разходи на предприятията и освобождаването им от част от техните обичайни оперативни разходи им осигурява предимство. На второ място предоставянето на жалбоподателите на обезщетение за пропуснати ползи, защото е трябвало да поемат своите оперативни разходи, също представлява икономическо предимство, което не е на разположение при нормални пазарни условия и в отсъствието на Решението; при нормални пазарни условия предприятието би трябвало само да поема разходите, свързани с неговата икономическа дейност, и следователно не би генерирало тези печалби. На трето място отделно и допълнително предимство се предоставя с плащането на жалбоподателите на лихви върху предполагаеми плащания, дължими в миналото, които обаче сами по себе си трябва да бъдат определени като предоставящи предимство. Оново, при нормални пазарни условия и в отсъствието на Решението предприятието би трябвало да понесе своите обичайни оперативни разходи, не би генерирало предполагаемите пропуснати ползи и следователно не би могло да получи лихви върху този капитал. В действителност чрез отмяната на режима по EGO 24 Румъния е възстановила нормалните условия на конкуренция на пазара, на който извършват дейност жалбоподателите, и всеки опит за обезщетяване на жалбоподателите за последиците от отмяната на стимулите съгласно EGO 24 предоставя предимство, което не е на разположение при тези нормални пазарни условия.
- (97) Опитите на жалбоподателите да отделят присъждането на обезщетението от отмяната на стимулите съгласно EGO 24 са неубедителни. Жалбоподателите твърдят: „[B] настоящия случай Арбитражният съд на ICSID заключи, че решението за спазване на правилата за държавна помощ на ЕС е в съответствие със задълженията на Румъния съгласно ВТ и не присъжда обезщетение на жалбоподателите на тази основа. Вместо това Арбитражният съд на ICSID присъжда обезщетение за неправомерни действия на румънската държава, състоящи се в поддържането на задължения, наложени във връзка с EGO 24, след отмяната на режима, и в непрозрачно поведение към инвеститорите.“
- (98) Това описание на Решението е неточно и във всеки случай не се вземат предвид последиците от изпълнението/принудителното изпълнение на Решението. Вече беше посочено, че Арбитражният съд е приел, че всички предполагаеми нарушения на ВТ произтичат от „преждевременната отмяна на стимулите или са в пряка връзка с преждевременната отмяна“ ⁽⁶³⁾ и от присъденото обезщетение за загубите, произтичащи пряко от отмяната на режима на стимулите. Вече беше цитирано, че Арбитражният съд е посочил, че ⁽⁶⁴⁾: „[C] отмяната на стимулите, предоставяни от EGO 24 преди 1 април 2009 г., Румъния не е действала необосновано или недобросъвестно (с изключение на това, че [Румъния] действа необосновано, като запазва задълженията на инвеститорите след прекратяването на стимулите). Въпреки това Арбитражният съд заключава с мнозинство, че Румъния е нарушила оправданите правни очаквания на жалбоподателите, че тези стимули ще бъдат на разположение, по същество в същия вид, до 1 април 2009 г. Румъния също така не е действала прозрачно, като не е информирала жалбоподателите своевременно, че режимът ще бъде прекратен преди заявения краен срок на валидност. В резултат на това Арбитражният съд намира, че Румъния не е успяла да „осигури справедливо и равноправно третиране на инвестициите“ на жалбоподателите по смисъла на член 2, параграф 3 от ВТ.“

⁽⁶¹⁾ Решението, параграф 953.

⁽⁶²⁾ Вж. съображение 27 за описание на сумите, дължими съгласно арбитражното решение.

⁽⁶³⁾ Решението, параграф 928.

⁽⁶⁴⁾ Решението, параграф 872.

- (99) В светлината на това заключение не може да се твърди, като е посочено от жалбоподателите, че Арбитражният съд е приел, че решението на Румъния да се съобрази с правилата за държавна помощ на Съюза, като отмени ЕГО 24, не е било в нарушение на ВІТ, или че обезщетенията не са присъдени на тази основа ⁽⁶⁵⁾. Комисията отбелязва, че като обосновава решението си да присъди обезщетение за увеличените цени и загубата на способността за запасяване, както и за пропуснати ползи, Арбитражният съд се позовава само на вреди, претърпени от жалбоподателите в резултат на отмяната на стимулите съгласно ЕГО 24 ⁽⁶⁶⁾. По-специално Арбитражният съд не се позовава и не присъжда допълнителни обезщетения на основата на констатацията си, че Румъния е действала необосновано, като е поддържала задълженията на инвеститорите съгласно ЕГО 24 и не е действала по прозрачен начин.

Икономическо предимство (2): обезщетения и държавна помощ

- (100) Противно на твърденията на жалбоподателите, наличието на предимство освен това не се изключва поради факта, че плащането на присъденото обезщетение на жалбоподателите от страна на Арбитражния съд чрез изпълнението или принудителното изпълнение на Решението е свързано с плащане на обезщетение за вреди. Основният въпрос в тази връзка е дали принципите, определени в решението на Съда на ЕС по делото „Asteris“ ⁽⁶⁷⁾, са приложими към разглеждания случай. В своето решение по делото „Asteris“ Съдът на ЕС е посочил, че държавната помощ „има съвсем различно правно естество от обезщетенията за вреди, които националните органи евентуално могат да бъдат осъдени да заплатят на частноправни субекти, за да се поправи вредата, която са им причинили“. ⁽⁶⁸⁾ Жалбоподателите твърдят, че настоящият случай се вписва идеално в обхвата на тази съдебна практика и че всеки опит от страна на Комисията за разграничаване на делото „Asteris“ от разглеждания случай е неубедителен. Комисията не е съгласна с тази позиция.
- (101) Комисията отбелязва, първо, че делото „Asteris“ произтича от контекст, много различен от контекста на настоящия случай. По делото „Asteris“ Съдът на ЕС е постановил съдебно решение в отговор на преюдициално запитване, отправено от гръцки съд, с което Съдът на ЕС е бил помолен да се произнесе относно компетентността на съдилищата на държавите членки да гледат искове за обезщетение, предявени от физически лица срещу националните органи във връзка с неплащането на помощ в рамките на общата селскостопанска политика на Съюза. Неплащането на помощта не е било в резултат на нарушено обещание от страна на гръцките органи да предоставят тази помощ, а по-скоро следствие от включването на технически грешки от страна на Комисията в регламент. Засегнатите предприятия вече са завели иск за обезщетение срещу Комисията пред Съда на ЕС, който го е отхвърлил като неоснователен. В отговор на преюдициалното запитване Съдът на ЕС е посочил в решението си, че тъй като по-рано той е отхвърлил иска за обезщетение срещу Комисията, всеки иск за обезщетение срещу гръцката държава ще трябва да се базира на основания, различни от онези, на които почива отхвърлената жалба срещу Комисията, тоест на неправомерно действие на самите гръцки органи. По-специално Съдът на ЕС не е постановил, че присъждането на обезщетение за вреди, равно на сумата на обещаната, но неизплатена неправомерна държавна помощ, само по себе си не представлява държавна помощ. Следователно от решението по делото „Asteris“ не следва, че всяко присъждане на обезщетение автоматично попада извън приложното поле на правото на Съюза в областта на държавната помощ, както изглежда твърдят жалбоподателите. По-скоро, в случаи на отговорност въз основа на неправомерното поведение на националните органи, на предприятието не е предоставено предимство, ако тази отговорност гарантира единствено, че на увреденото лице е дадено това, на което то има право, точно както всяко друго предприятие в тази ситуация, в съответствие с общите правила за гражданска отговорност в държавата членка. Обезщетението, предоставено по силата на тези общи правила за гражданска отговорност, се различава от държавна помощ, доколкото то не може да доведе до подобряване на положението на увреденото лице след получаването на обезщетението.
- (102) На второ място, за да попада извън обхвата на правилата за държавна помощ на Съюза съгласно съдебната практика по делото „Asteris“, обезщетението трябва да се основава на общ принцип на компенсация ⁽⁶⁹⁾. В настоящия случай обезщетението е присъдено на жалбоподателите въз основа на ВІТ в рамките на ЕС, което Комисията счита за недействително от датата на присъединяването на Румъния към Европейския съюз. Комисията последователно е изразявала позицията, че ВІТ в рамките на ЕС, например ВІТ, на което основават своята претенция ⁽⁷⁰⁾ жалбоподателите, са в противоречие с

⁽⁶⁵⁾ Арбитражният съд е заключил, че отмяната на стимулите съгласно ЕГО 24 нарушава оправданите правни очаквания на жалбоподателите, още преди да разгледа основателността или прозрачността на действията на Румъния (Решението, параграфи 725, 726; основателността и прозрачността се разглеждат съответно само в параграфи 727 и сл. и 837 и сл.). Поради това е напълно неоснователно да се твърди, както отбелязват жалбоподателите, че констатацията на Арбитражния съд относно нарушение на ВІТ е обусловена от необосноваността на запазването на задълженията на инвеститорите съгласно ЕГО 24 или на недостатъчната прозрачност на действията на Румъния.

⁽⁶⁶⁾ Решението, параграфи 953, 961, 971, 984, 1 016, 1 020, 1 136.

⁽⁶⁷⁾ Решение от 27 септември 1988 г. по делото *Asteris AE и др./Република Гърция и Европейска икономическа общност* (Съединени дела 106 до 120/87, EU:C:1988:457).

⁽⁶⁸⁾ Решение от 27 септември 1988 г. по делото *Asteris AE и др./Република Гърция и Европейска икономическа общност* (Съединени дела 106 до 120/87, EU:C:1988:457, точка 23).

⁽⁶⁹⁾ Вж. решението на Комисията от 16 юни 2004 г. относно нидерландска помощ в полза на Akzo Nobel за свеждане до минимум на транспортирането на хлор (дело N 304/03), обобщено уведомление в ОВ С 81, 2.4.2005 г., стр. 4; вж. също решението на Комисията от 20 декември 2006 г. относно нидерландска помощ за преместване на дружеството Steenberg за демонтаж на автомобили (дело N 575/05), обобщено уведомление в ОВ С 80, 13.4.2007 г., стр. 1.

⁽⁷⁰⁾ По същата причина Комисията ще счита за недействителни и ВІТ в рамките на ЕС въз основа на арбитражното производство, описано в бележка под линия 53 от жалбата.

правото на Съюза, тъй като те са несъвместими с разпоредбите на Договорите за ЕС и поради това следва да се считат за нищожни ⁽⁷¹⁾. Комисията многократно е съобщавала тази позиция на държавите членки, включително и на въпросната държава членка.

- (103) На трето място, Комисията отбелязва, че целта на Решението е жалбоподателите да бъдат обезщетени за стимулите, които Румъния им е обещала по силата на EGO 24 (изменен от EGO 75), но чието премахване се изисква от Съюза, за да завърши процесът на преговорите за присъединяване към Съюза. Следователно, за разлика от делото „Asteris“, в този случай жалбоподателите претендират за обезщетение, защото са им отказани стимулите, които Румъния е обещала да им предостави в нарушение на задълженията си по член 64 от Европейското споразумение за асоцииране и Закон № 143/1999, както е разтълкуван в Решение № 244/2000 на румънския Съвет за защита на конкуренцията, да не предоставя неправомерна държавна помощ. Въпреки това, както е обяснено от генералния адвокат Ruiz-Jarabo Colomer ⁽⁷²⁾, присъждането на обезщетение, равно на общия размер на помощта, която се е предвиждало да бъде отпусната, представлява непряко предоставяне на държавна помощ, която се счита за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар. Следвайки тази логика, Общият съд е определил, че клаузите за обезщетяване за възстановяване на държавна помощ представляват държавна помощ ⁽⁷³⁾. Освен това в решението по делото „Lucchini“ Съдът на ЕС е приел, че националният съд е възпрепятстван да прилага националното законодателство, когато прилагането на посоченото законодателство би довело до „възпрепятстване приложението на общностното право, доколкото би направило невъзможно възстановяването на държавна помощ, отпусната в нарушение на това право“ ⁽⁷⁴⁾.
- (104) Опитите на жалбоподателите да разграничат тези дела от настоящото дело са неубедителни. Важното е не това, че точните факти по тези дела се различават от фактите в настоящия случай, а принципът, изведен от тези дела, а именно че националното законодателство, включително мерките за отговорност съгласно националното законодателство, не може да се прилага, когато това би възпрепятствало приложението на правото на Съюза в областта на държавната помощ и така в крайна сметка би довело до предоставяне на неправомерна държавна помощ. В този контекст делото „Asteris“ не освобождава обезщетенията, присъдени като обезщетение за възстановяване на неправомерна държавна помощ, или неуспешното получаване на неправомерна държавна помощ. Комисията счита, че същият принцип се прилага, когато отговорността произтича от договор съгласно международното право, сключен между две държави членки (например ВТ в рамките на ЕС), чието прилагане води до отпускане на държавна помощ. Когато изпълнението от страна на държава членка на договор в рамките на ЕС би възпрепятствало приложението на правото на Съюза, тази държава членка трябва да спазва правото на Съюза, тъй като първичното право на Съюза, например членове 107 и 108 от Договора, има предимство пред международните задължения на съответната държава членка.
- (105) Твърдението на жалбоподателите, че никога не е имало надлежно официално решение, с което се установява, че EGO 24 представлява неправомерна държавна помощ или че тези стимули са несъвместими с вътрешния пазар, е без значение в това отношение, тъй като обжалваната мярка, която стои в основата на настоящото решение, не са инвестиционните стимули, обещани съгласно EGO 24, а изпълнението/принудителното изпълнение на Решението. Всъщност, като се има предвид, че EGO 24 е отменен на 22 февруари 2005 г. и след тази дата не е изплащана помощ съгласно този закон, нито румънският Съвет за защита на конкуренцията, нито Комисията биха могла да заключат в официално решение, че EGO 24 е довел до несъвместима държавна помощ между 22 февруари 2005 г. и 1 април 2009 г., т.е. периода, за който Решението предоставя обезщетение на жалбоподателите.
- (106) Именно по тази причина не е необходимо Комисията да приема официално решение за установяване на наличието на държавна помощ в случаите, когато национален съд или арбитражен съд присъжда обезщетение срещу държава членка за оттеглянето на мярка за помощ. В член 107, параграф 1 от Договора е предвидена обща забрана за предоставянето на държавна помощ „под каквато и да било форма“. Следователно конкретната форма на мярката не е от значение, за да се установи дали тя предоставя икономическо предимство на предприятието ⁽⁷⁵⁾. Оттук следва, че ако държавната помощ се предоставя чрез изпълнението или принудителното изпълнение на съдебно или

⁽⁷¹⁾ Вж. отговора на комисар De Gucht на парламентарен въпрос, изискващ устен отговор O-000043/2013/rev.1, където той посочва „Комисията е съгласна, че двустранните и инвестиционни споразумения (BITS) между държавите — членки на ЕС, не са в съответствие с правото на ЕС“, разискване на пленарното заседание на 22 май 2013 г. Вж. още Работен документ на службите на комисията от 3 февруари 2012 г. относно движението на капитали и инвестициите в ЕС — документ на службите на Комисията относно наблюдение на пазара, SWD(2012)6 final, стр. 13. Вж. също Работен документ на службите на комисията от 15 април 2013 г. относно свободното движение на капитали в ЕС, SWD(2013)146 final, стр. 11 и 14; Работен документ на службите на комисията от 18 март 2014 г. относно свободното движение на капитали в ЕС, SWD(2014)115 final, стр. 12; и European Commission, Monitoring activities and analysis, Bilateral Investment Treaties between EU Member States (intra-EU BITs) 2012; на разположение на: http://ec.europa.eu/internal_market/capital/analysis/monitoring_activities_and_analysis/index_en.htm.

⁽⁷²⁾ Заключение от 28 април 2005 г. по дело Atzori (съединени дела C-346/03 и C-529/03, ECLI:EU:C:2005:256, точка 198).

⁽⁷³⁾ Решение 10 ноември 2011 г. по дело Elliniki Naftigokataskevastiki и др./Комисия (T-384/08, EU:T:2011:650), и Решение от 11 септември 2012 г. по дело Corsica Ferries France SAS/Комисията (T-565/08, EU:T:2012:415, точки 23, 114 и 120 до 131). Вж. също по аналогия Решение от 4 декември 2013 г. по дело Европейска комисия/Съвет на Европейския съюз (C-111/10, EU:C:2013:785, точка 44).

⁽⁷⁴⁾ Решение от 18 юли 2007 г. по дело Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato/Lucchini SpA. (C-119/05, EU:C:2007:434, точка 59).

⁽⁷⁵⁾ Решение от 24 юли 2003 г. по дело Altmark Trans GmbH и Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (C-280/00, EU:C:2003:415, точка 84).

арбитражно решение, какъвто според Комисията е случаят с Решението, Комисията трябва да покаже именно по отношение на това изпълнение или принудително изпълнение, че кумулативните условия на член 107, параграф 1 от Договора са изпълнени и че тази помощ е несъвместима с вътрешния пазар.

- (107) Във всеки случай Комисията припомня общото заключение на румънския Съвет за защита на конкуренцията и няколко общи позиции на Съюза и правителството на Румъния след отмяната на ЕГО 24, че ЕГО 24 е довел до неправомерна държавна помощ съгласно Европейското споразумение за асоцииране, Решение № 4/2000 на Съвета за асоцииране между Румъния и ЕС, Закон № 143/1999 и достиженията на правото. Освен това Решение № 244/2000 на румънския Съвет за защита на конкуренцията никога не е било оспорвано, нито отменено, но е пренебрегнато от румънския законодател чрез приемането на ЕГО 75 в противоречие с разпоредбите на Закон № 143/1999 относно държавната помощ и съответно в нарушение на задълженията му съгласно Европейското споразумение за асоцииране и Решение № 4/2000 на Съвета за асоцииране между Румъния и ЕС. Тогава Съюзът е настоял Румъния да спазва това решение, задълженията си по Европейското споразумение за асоцииране и правото на Европейския съюз в контекста на преговорите за присъединяване, което тя е направила с отмяната на ЕГО 24.
- (108) По гореизложените причини Комисията заключава, че плащането на обезщетението, присъдено на жалбоподателите от Арбитражния съд чрез изпълнението или принудителното изпълнение на Решението, представлява икономическо предимство в полза на жалбоподателите, което те не биха получили при нормални пазарни условия.

Избирателност

- (109) Не всички мерки, които предоставят на едно предприятие икономическо предимство, представляват държавна помощ, а само онези, които предоставят избирателно икономическо предимство на определени предприятия или категории предприятия или на определени икономически сектори.
- (110) Решението присъжда обезщетения само на жалбоподателите. Ето защо с изплащането на това обезщетение, чрез изпълнението или принудителното изпълнение на Решението, Румъния предоставя предимство само на жалбоподателите. Следователно мярката е избирателна.
- (111) Освен това, както следва от решението по делото „Asteris“, обезщетенията за вреди не предоставят ползи избирателно на отделно предприятие само дотолкова, доколкото това обезщетение следва от прилагането на общите правила на правото за държавна отговорност, на които може да се позове всяко лице, така че те изключват всяко обезщетение, отпуснато за предоставяне на избирателно предимство на определени групи в обществото. Оспорваната мярка, която следва от прилагането на разпоредбите на ВІТ, не е в съответствие с това изискване по всички причини в настоящия случай.
- (112) Първо, ВІТ предоставя това право на обезщетение само на определена група инвеститори, тоест на инвеститорите на двете държави членки, обхванати от ВІТ в рамките на ЕС, а именно Швеция и Румъния. Съответно не всеки инвеститор от Съюза, намиращ се в сходна ситуация, а само инвеститорите с определено гражданство, могат да се позоват на това ВІТ, за да предявят иск за обезщетение за стимулите, обещани съгласно схемата за помощ на отменения ЕГО 24. Следователно, доколкото плащането на обезщетение, отпуснато на инвеститор по силата на ВІТ, представлява предимство, това предимство е избирателно. Що се отнася до твърдението на жалбоподателите, че общият характер на предимствата, предоставени от ВІТ, е бил признат по-рано от Комисията (вж. съображение 66), изявлението, цитирано от жалбоподателите в подкрепа на това твърдение, в действителност изобщо не е изявление на Комисията, а откъс от проучване, изготвено от външен изпълнител за Политически отдел на Генералната дирекция по външни политики на Европейския парламент. На второ място, за да се отстрани всяко съмнение относно авторството на становищата, изразени в това изследване, то съдържа отказ от отговорност, който посочва, че авторът носи пълна отговорност за тях и че те не отразяват официалната позиция на Европейския парламент. Изявлението, направено в този доклад, не може да се припише на Комисията и е без значение за разглеждания случай.
- (113) На второ място, оспорваната мярка обезщетява жалбоподателите за отмяната на инвестиционните стимули, които от своя страна са с избирателен характер. Наистина, стимулите, предлагани съгласно ЕГО 24, са били достъпни само за предприятия, които инвестират в определени региони. Съответно обезщетението, предоставено на жалбоподателите от Арбитражния съд, следва само по себе си да се счита за избирателно, тъй като то съответства на предимствата, обещани съгласно отменения ЕГО 24.
- (114) Във всеки случай Комисията счита, че ВІТ, въз основа на което Арбитражният съд е присъдил обезщетение на жалбоподателите, е станало нищожно при присъединяването на Румъния към Европейския съюз, така че не може да се счита, че това споразумение е дало основата на общи правила на правото за държавна отговорност, на които всеки инвеститор може да се позове.
- (115) Поради всички причини по-горе Комисията заключава, че изпълнението или принудителното изпълнение на Решението предоставя на жалбоподателите избирателно предимство.

Държавни ресурси

- (116) Само предимства, предоставени пряко или непряко чрез държавни ресурси, могат да представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. В настоящия случай Румъния вече частично е изпълнила Решението чрез прихващане на част от обезщетението, присъдено на жалбоподателите от Арбитражния съд, срещу данъците, дължими от един от жалбоподателите на румънската държава. Освен това съдебен изпълнител, определен от съда, е иззел средства от държавните сметки, за да удовлетвори неуредени вземания на жалбоподателите съгласно Решението. Директните плащания от държавния бюджет, отказването от държавни приходи чрез отписването на дължими данъци или прехвърлянето на други държавни активи (като акции в други предприятия или прехвърлянето на конфискувани активи) на жалбоподателите, независимо дали са направени доброволно или чрез съдебно изпълнение, следва да се разглеждат като мерки, финансирани чрез държавни ресурси.

Приписване на държавата

- (117) За да представлява помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора, изборителното предимство трябва, наред с другото, да може да се припише на държавата ⁽⁷⁶⁾. В настоящия случай жалбоподателите твърдят, че тъй като изпълнението на Решението е „автоматично и неволно последствие от задълженията на Румъния по Конвенцията ICSID, то очевидно не може да се припише на държавата и следователно не може да представлява държавна помощ“. Основният елемент от доводите на жалбоподателите е, че тъй като Румъния е задължена по силата на международното право да изпълни Решението, изпълнението на това задължение не може да се припише на държавата. Комисията не е съгласна с тази линия на разсъждение и смята, че мярката може да бъде приписана на Румъния поради следните причини.
- (118) Комисията отбелязва в самото начало, че доброволното решение на Румъния да встъпи в ВІТ е създало условията за изборително предимство, произтичащо от Решението, както е обяснено в съображение 110 и следващи.
- (119) Освен това ако Румъния доброволно изпълнява Решението чрез изплащане на обезщетението, присъдено на жалбоподателите от страна на Арбитражния съд, няма съмнение, че това действие може да бъде приписано на румънската държава. Такъв без съмнение е случаят с частта от обезщетението, присъдено на жалбоподателите с Решението, която Румъния приспада от данъците, дължими от един от жалбоподателите, а именно S.C. European Food S.A., на румънските органи. Такъв е случаят и когато Румъния решава доброволно да изплати остатъка от обезщетението, присъдено от Арбитражния съд.
- (120) И накрая, всеки акт на държавните органи на Румъния може да бъде приписан на Румъния. Тези държавни органи включват правителството на държавата членка и други публични органи. Следва да се отбележи, че националните съдилища на една държава и съдебните изпълнители и пристави, назначени от съда, също трябва да се считат за органи на тази държава и по този начин са обвързани по силата на член 4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз от задължението за лоялно сътрудничество спрямо Съюза. Съответно действията на местните съдилища и съдебните изпълнители и пристави, назначени от съда, могат да бъдат приписани на румънската държава, така че ако Румъния е принудена да обезщети жалбоподателите съгласно Решението с действия на нейните съдилища или назначени от съда изпълнители и пристави, тези действия също могат да бъдат приписани на румънската държава. Правото на Съюза признава само до известна степен изключения от този общ принцип на отнасяне: една мярка не може да се вмени на държава членка, ако тази държава членка е задължена по силата на правото на Съюза да изпълни тази мярка без право на преценка. В този случай мярката произтича от акт на законодателния орган на Съюза и не може да се вмени на държавата. Не се оспорва обаче, че Румъния не е задължена от правото на Съюза да изпълни Решението. Следователно всяко решение за изпълнението или принудителното изпълнение на Решението, независимо дали е взето от румънското правителство или националните съдилища на Румъния, може да бъде приписано на румънската държава.
- (121) С оглед на горното Комисията стига до заключението, че мярката може да бъде приписана на Румъния.

Нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията

- (122) Счита се, че мярка, предоставена от държавата, нарушава или заплашва да наруши конкуренцията, когато тя е в състояние да подобри конкурентната позиция на получателя в сравнение с други предприятия, с които той се конкурира. ⁽⁷⁷⁾ От практически съображения се приема, че е налице нарушаване на конкуренцията по смисъла на член 107 от Договора, когато държавата предоставя финансово предимство на предприятие в либерализиран сектор, където съществува или би могла да съществува конкуренция. Предимство, предоставено на предприятие, което нарушава конкуренцията, обикновено също така е в състояние да засегне търговията между държавите членки. Търговията между държавите членки е засегната, когато дадена мярка засилва конкурентната позиция на предприятието получател в сравнение с други конкурентни предприятия в търговията в рамките на Общността ⁽⁷⁸⁾.

⁽⁷⁶⁾ Решение от 5 април 2006 г. по дело *Deutsche Bahn AG/Комисия* (T-351/02, EU:T:2006:104, точка 101).

⁽⁷⁷⁾ Решение от 17 септември 1980 г. по дело *Philip Morris Holland BV/Комисия на Европейските общности* (730/79, EU:C:1980:209, точка 11). Решение от 15 юни 2000 г. по дело *Alzetta Mauro и др./Комисия на Европейските общности* (соединени дела T-298/97, T-312/97 и др., EU:T:2000:151, точка 80).

⁽⁷⁸⁾ Решение от 4 април 2001 г. по дело *Regione Friuli Venezia Giulia/Комисия на Европейските общности* (T-288/97, EU:T:2001:115, точка 41).

- (123) Комисията вече е стигнала до заключението (вж. съображения 81 и сл.), че жалбоподателите съвместно образуват обособена икономическа единица, която на свой ред представлява съответното предприятие за целите на прилагането на правилата за държавна помощ на Съюза. Това предприятие извършва дейност на либерализиран пазар, като се конкурира с други предприятия. Комисията също така е заключила, че плащането на обезщетението на жалбоподателите, независимо дали чрез изпълнение или принудително изпълнение на това Решение, ще подобри конкурентната им позиция в сравнение с други предприятия, с които те се конкурират, които не са получили подобно обезщетение за оттеглянето на неправомерна държавна помощ. Обезщетението, присъдено с Решението, се основава на сума, съответстваща на митата, начислени на суровините, пропуснатите ползи и лихвите върху общата сума на присъдените обезщетения. Разходите за суровини, като входящи материали за крайните продукти, представляват обичайни оперативни разходи на предприятията. Освобождаването на жалбоподателите от част от техните обичайни оперативни разходи им осигурява ясно изразено конкурентно предимство, както и обезщетяването им за пропуснати ползи и плащането на лихви. Жалбоподателите се занимават с производството на хранителни продукти, продукти на мелничарството и пластмасови опаковки. Налице е либерализиран пазар за всички тези продукти, така че всяко предимство, предоставено на жалбоподателите, може да наруши конкуренцията. С оглед на факта, че основните продукти от производството на жалбоподателите могат и действително са обект на интензивна търговия между държавите членки, е ясно, че всяко предимство, предоставено на жалбоподателите, може също така да засегне търговията между държавите членки.
- (124) Комисията отбелязва, че доводите на жалбоподателите за отхвърляне на нарушаването на конкуренцията просто повтарят твърденията, че братята Mîcîlă не могат да се разглеждат като предприятия и че изпълнението на Решението не дава предимство на жалбоподателите. И двете твърдения вече бяха разгледани подробно по-горе (вж. съображения 81 и сл. и 92 и сл.) и не изискват допълнителни коментари.

Заключение

- (125) По гореизложените причини Комисията счита, че плащането на присъденото обезщетение на жалбоподателите от Арбитражния съд представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

7.2. Прилагането на правилата за държавна помощ не засяга правата и задълженията, защитени от член 351 от Договора

- (126) Член 351 от Договора предвижда, че „[п]равата и задълженията, произтичащи от споразумения, сключени [...] за присъединяващите се държави — преди датата на тяхното присъединяване, между една или повече държави членки, от една страна, и една или повече трети страни, от друга, не се засягат от разпоредбите на Договорите“. В настоящия случай правата и задълженията, на които се позовават жалбоподателите, са онези, които произтичат от ВТ.
- (127) От формулировката на член 351 от Договора става ясно, че той не се прилага в настоящия случай, тъй като ВТ е договор, сключен между две държави — членки на Съюза, Швеция и Румъния, а не договор, „сключен между една или повече държави членки, от една страна, и една или повече трети страни, от друга“. Съответно прилагането на правото в областта на държавната помощ в настоящия случай не засяга правата и задълженията, защитени по силата на член 351 от Договора.
- (128) В този контекст Комисията припомня, че в съответствие с правото на Съюза се прилагат различни правила за ВТS в рамките на ЕС, от една страна, и ВТS, сключени между държава — членка на ЕС, и трета страна, от друга. В случай на ВТS в рамките на ЕС Комисията е на мнение, че тези споразумения са в противоречие с правото на Съюза, несъвместими са с разпоредбите на Договорите за ЕС и поради това следва да се считат за нищожни. От друга страна ВТS, сключени между държава — членка на ЕС, и трети страни, се уреждат от Регламент (ЕС) № 1219/2012 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁷⁹⁾, който установява преходни разпоредби за двустранните инвестиционни споразумения между държавите членки и трети страни, докато тези споразумения не бъдат постепенно заменени от споразумения на Съюза, свързани със същия предмет, в светлината на изключителната компетентност на Съюза по отношение на общата търговска политика, в чийто обхват попадат преките чуждестранни инвестиции⁽⁸⁰⁾.
- (129) Румъния е страна също и по многостранната конвенция ICSID, към която се е присъединила преди присъединяването си към Европейския съюз. Въпреки това, тъй като в ВТ, което е предмет на настоящото производство, не участва трета държава, страна по Конвенцията ICSID, член 351 не е от значение за настоящия случай.

⁽⁷⁹⁾ Регламент (ЕС) № 1219/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. за установяване на преходни разпоредби за двустранните инвестиционни споразумения между държавите членки и трети държави (ОВ L 351, 20.12.2012 г., стр. 40).

⁽⁸⁰⁾ Член 3, параграф 1, буква д) от Договора.

7.3. Нова помощ

- (130) Член 107, параграф 1 от Договора предвижда, че държавната помощ по принцип е несъвместима с вътрешния пазар. Освен ако Комисията не обяви дадена мярка за помощ за съвместима с вътрешния пазар, на държавите членки се забранява да привеждат в действие мерките за държавна помощ. Съгласно член 108, параграф 3 от Договора дадена държава членка трябва да уведомява Комисията за своите планове за предоставянето или изменението на помощи и не може да започне прилагането на предложените мерки, докато Комисията не вземе окончателно решение за съвместимостта на тази мярка с вътрешния пазар.
- (131) Задължението да не се прилага мярка за помощ без окончателно решение на Комисията относно съвместимостта на тази мярка за помощ се прилага, разбира се, само за мерки за помощ, приведени в действие след влизането в сила на Договора за съответната държава членка. За Румъния Договорът влиза в сила на 1 януари 2007 г.
- (132) Жалбоподателите оспорват, че изпълнението или принудителното изпълнение на Решението ще представлява „нова помощ“ по смисъла на член 1, буква в) от Регламент (ЕО) № 659/1999. Те твърдят, че дори ако оценката на Комисията е вярна, *quod non*, и изпълнението или принудителното изпълнение на Решението представлява помощ, датата на отпускането на тази помощ ще бъде датата на първоначалното отпускане на обезщетения на жалбоподателите съгласно EGO 24, което се е състояло през 2000 г. и 2002 г. и следователно преди присъединяването на Румъния към Европейския съюз. Според жалбоподателите най-късният момент във времето, който би могъл да се счита за дата на предоставяне, е влизането в сила на ВІТ, на което се основава Решението, т.е. през 2003 г.
- (133) Комисията не е съгласна с жалбоподателите и счита, че плащането на обезщетенията, присъдено на жалбоподателите от Арбитражния съд, независимо дали то се прилага чрез изпълнението или принудителното изпълнение на Решението, представлява нова помощ и следователно е предмет на пълния механизъм за контрол на държавната помощ, предвиден в членове 107 и 108 от Договора. Според съдебната практика на Съда на ЕС помощите трябва да се считат за предоставени в момента, в който съгласно приложимата национална правна уредба получателят придобива безусловното право да ги получи⁽⁸¹⁾. Нито приемането на EGO 24 на 2 октомври 1998 г., нито определянето на Stei-Nucet, окръг Bihor, като регион в неравностойно положение за период от 10 години (считано от 1 април 1999 г.), нито издаването на постоянни инвеститорски сертификати на S.C. European Food S.A. (на 1 юни 2000 г.) и S.C. Starmill S.R.L. и S.C. Multipack (на 17 май 2002 г.) предоставят на жалбоподателите безусловното право да се ползват от механизма за суровини до 1 април 2009 г. Вместо това право на този механизъм получава само едно предприятие, което отговаря на условията за помощ по режима, създаден с EGO 24:
- по първоначалния режим, създаден с EGO 24: когато агенцията за регионално развитие одобри представените от предприятието документи за реализация на продукцията, удостоверяващи, че е осъществен внос на суровини, предназначени за интегриране във вътрешно производство, който дава право на възстановяване на платени мита⁽⁸²⁾, и
 - след като механизмът за суровини съгласно EGO 24 е бил трансформиран в освобождаване от мита съгласно EGO 75: когато предприятие, което отговаря на условията за помощ по този режим, е внесло суровини за интегриране във вътрешно производство и е поискало освобождаването от органите за граничен контрол въз основа на надлежно обосновани документи.
- (134) Тъй като режимът, установен с EGO 24, изменен от EGO 75, е отменен на 22 февруари 2005 г., нито едно предприятие не би могло да получи право на помощ след тази дата в съответствие с националната нормативна уредба, поради вноса на суровини в Румъния за интегриране във вътрешно производство. Съответно претенцията на жалбоподателите за обезщетение от румънската държава произтича само от Решението, във връзка с румънското национално законодателство, което дава правна сила на това Решение в националния правен ред на Румъния. Тъй като Решението е било постановено и е вероятно да бъде изпълнено или принудително изпълнено след присъединяването на Румъния към Съюза, безусловното право съгласно румънското национално законодателство на получаване на обезщетенията, присъдено от Арбитражния съд, което произтича от ратифицирането на Конвенцията ISCID и съответно интегрирането ѝ във вътрешния правен ред на Румъния, акт, с който се дава правна сила на Решението в националния правен ред на Румъния, се предоставят на жалбоподателите едва след присъединяването на Румъния към Европейския съюз.

⁽⁸¹⁾ Решение от 21 март 2013 г. по дело *Magdeburger Mühlenwerke GmbH/Finanzamt Magdeburg* (C-129/12, EU:C:2013:200, точка 40).

⁽⁸²⁾ Превод на английски език на първоначалната разпоредба относно механизма за суровини (който е инвестиционният стимул, чиято отмяна е довела до присъждането на обезщетение на жалбоподателите съгласно Решението), може да бъде намерен в точка 148 от Решението. Според този превод в член 6, параграф 1, буква б) е предвидено: „Privately held companies, Romanian legal entities, as well as small or family business, authorised pursuant to the Decree-Law № 54/1990 concerning the organisation and operation of free initiative-based economic activities that are headquartered and conduct business within the disadvantaged region, will be granted the following advantages for their new investments in the these regions: [...] refunds of customs duties on raw materials, spare parts and/or components necessary of achieving the investor's own production in that region. The refunds will be made based on the approval by the regional development agencies of the companies' production sales documents. The funds necessary for the refund of the customs duties will be provided to the Agency for Regional Development from the Regional development Fund. In case of unprivileged regions belonging to two or more administrative-territorial units, the funds necessary for the refund of the customs duties will be provided by the National Agency for Regional Development from the National Development Fund [the „Raw Materials Incentive“ or „Raw Materials Facility“].“

- (135) В тази връзка е важно да се отбележи също, че Решението предоставя на жалбоподателите обезщетение в размер, съответстващо на предимствата, предвидени съгласно отменения механизъм за суровини в режима на ЕГО 24, от датата, на която това законодателство е отменено (22 февруари 2005 г.), до предполагаемата дата на изтичане на неговата валидност (1 април 2009 г.). Този период обхваща малко над 49 месеца, през по-голямата част от които (27 месеца) Румъния е била пълноправен член на Съюза, директно подчинен на дисциплината в областта на държавната помощ, предвидена в Договора. В допълнение Решението предоставя на жалбоподателите обезщетение за изгубената възможност да се запасят със захар през 2009 г., като се предполага, че свързаните загуби са претърпени в периода между 31 март 2009 г. и 1 юли 2010 г. Следователно тези предполагаеми загуби са претърпени изцяло след присъединяването на Румъния към Съюза през 2007 г. И накрая, Арбитражният съд е присъдил обезщетение за пропуснати ползи, като се вземат предвид твърдените загуби, понесени в периода между 1 януари 2005 г. и 31 август 2011 г. Този период обхваща 80 месеца, през по-голямата част от които (56 месеца) Румъния е била пълноправен член на Съюза, директно подчинен на дисциплината в областта на държавната помощ, предвидена в Договора.
- (136) На последно място, режимът за стимули съгласно ЕГО 24 не се споменава в приложение V, глава 2, № 1 от Акта за присъединяване на Румъния към Европейския съюз, където са изчерпателно изброени мерките за държавни помощи, които ще се разглеждат като съществуваща помощ при присъединяването на Румъния към Европейския съюз⁽⁸³⁾ ⁽⁸⁴⁾.
- (137) Без значение е фактът, че нито Актът за присъединяване, нито Договорът са били приложими за Румъния по времето, когато се твърди, че Румъния е нарушила задълженията съгласно ВПТ, като е отменила схемата за помощ, установена с ЕГО 24, или когато жалбоподателите са завели иск в съответствие с ВПТ пред Арбитражния съд. В нито един от тези моменти жалбоподателите не са получили безусловно право на изплащане на обезщетението, присъдено от Арбитражния съд, което съставлява разглежданата мярка. Жалбоподателите получават безусловно право на това обезщетение, което могат да упражнят срещу Румъния, едва когато Арбитражният съд установява, че е налице нарушение на член 2, параграф 3 от ВПТ чрез произнасянето на Решението на 11 декември 2013 г., във връзка с румънското национално законодателство, което дава правна сила на това Решение в националния правен ред на Румъния. Тази дата е след присъединяването на Румъния към Европейския съюз.
- (138) Следователно случаят на жалбоподателите не е съпоставим с решението на Комисията по дело N 380/04, на което те се позовават. Дело N 380/04 се отнася до договор, сключен между предприятието Latvijas Gāze („LG“) и Латвия през 1997 г. Когато възниква спор между LG и Латвия относно задълженията на Латвия по договора, в Стокхолм е образувано производство по търговски арбитраж по правилата на UNCITRAL. Арбитражният съд, определен за това производство, приема на 19 юни 2003 г., че Латвия дължи на LG обезщетение за периода от 10 януари 2001 г. до 10 март 2003 г. Латвия не изпълнява арбитражното решение преди присъединяването си към ЕС на 1 май 2004 г. и след присъединяването уведомява Европейската комисия за планираното изпълнение на това решение. В своето решение Комисията отбелязва, че задължението за изплащане на обезщетение възниква въз основа на договора от 1997 г., че обезщетението, присъдено от арбитражния съд, се отнася в своята цялост до период преди присъединяването на Латвия, както и че самото арбитражно решение е било издадено преди присъединяването на Латвия към Съюза. На тази основа Комисията заключава, че „плащането [...] на обезщетението, присъдено от арбитражния съд [...], представлява само акт на прилагане на мярка, която изкрystalизира напълно преди присъединяването“, и че изпълнението на арбитражното решение от 2003 г. не може да се счита за „нова помощ“. Освен това в самото решение на Комисията по дело N 380/04 се подчертава, че то не засяга анализа на възможните бъдещи плащания по договора, които се отнасят за периоди след присъединяването, като по този начин възприетият подход се ограничава стриктно до конкретните факти, съобщени от Латвия.
- (139) За разлика от това, в настоящия случай задължението за изплащане на обезщетение произтича от Решението, което е постановено през 2013 г., обезщетението, присъдено на жалбоподателите от Арбитражния съд, се отнася в по-голямата си част за период след присъединяването на Румъния към Съюза, а самото Решение е издадено близо седем години след като Румъния се е присъединила към Съюза. И накрая, решението по дело N 380/04 се различава от настоящия случай най-драстично в това, че по делото не е имало индикации, че чрез изпълнението или принудителното изпълнение на арбитражното решение от 2003 г. LG би получило неправомерна държавна помощ, която Латвия е обещала да предостави в нарушение на задълженията си в областта на държавната помощ като страна кандидатка за присъединяване към Съюза.

⁽⁸³⁾ Трите категории съществуваща помощ, посочени в Акта за присъединяване, са:

- мерките за помощ, приведени в действие преди 10 декември 1994 г.,
- мерките за помощ, описани в допълнението към това приложение,
- мерките за помощ, които преди датата на присъединяване са били оценени от органа за контрол върху държавните помощи на новата държава членка и е установено, че са съвместими с правото на ЕС, и по отношение на които Комисията не е направила възражение на основание на сериозни съмнения относно съвместимостта на съответната мярка с общия пазар, в съответствие с процедурата, изложена в параграф 2.

Всяко решение за изпълнение на Решението не попада в никоя от тези три категории. Дори и да се приеме, че изпълнението на Решението просто възстановява правата на жалбоподателите по силата на ЕГО 24, сякаш съответните стимули, предвидени в този закон, не са били отменени преди планираната дата на изтичане на валидността им, това възстановяване със задна дата все пак ще трябва да се разглежда като „нова помощ“, считано от датата на присъединяване на Румъния към Европейския съюз.

⁽⁸⁴⁾ Вж. също Решение от 13 февруари 2012 г. по дело *Budapesti Erőmű/Комисия* (съединени дела T-80/06 и T-182/09, EU:T:2012:65, точка 54).

- (140) Поради това Комисията счита, че плащането на обезщетението, присъдено от Арбитражния съд на жалбоподателите, представлява нова помощ и че тази мярка може да бъде приведена в действие само ако и след като е била разрешена от Комисията съгласно правилата за държавна помощ.

7.4. Незаконосъобразност съгласно член 108, параграф 3 от Договора

- (141) Обезщетението, присъдено от Арбитражния съд, вече е частично платено от Румъния към жалбоподателите чрез приспадането на определени данъчни задължения на един от жалбоподателите, S.C. European Food S.A., към румънската държава. Тъй като Румъния не е уведомила Комисията за това частично изпълнение на Решението, мярката е приведена в действие неправомерно в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора. Всяко допълнително плащане на обезщетението, присъдено от Арбитражния съд, чрез изпълнението или принудителното изпълнение на Решението, за което Комисията не е уведомена или което може да настъпи след приемането на настоящото решение, също ще представлява нарушение, на същите основания, на задължението на Румъния да спазва член 108, параграф 3 от Договора.

7.5. Съвместимост с вътрешния пазар

- (142) В самото начало Комисията припомня, че при оценката на съвместимостта на една мярка с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграфи 2 и 3 от Договора основната отговорност по отношение на тежестта на доказване се носи от държавата членка⁽⁸⁵⁾. В този контекст Комисията също така припомня, че дадена мярка за държавна помощ не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар, ако тя води до неотделимо нарушение на други специфични разпоредби на Договора⁽⁸⁶⁾. До този момент Румъния не е представила аргументи, които биха могли да оправдаят мярката по член 107, параграфи 2 и 3 от Договора. Независимо от това, от съображения за изчерпателност, Комисията счита, че е уместно да направи по своя инициатива оценка на съвместимостта.
- (143) Жалбоподателите твърдят, че мярката представлява съвместима регионална помощ. Въз основа на член 107, параграф 3, букви а) и в) от Договора Комисията може да приеме за съвместима с вътрешния пазар държавна помощ за насърчаване на икономическото развитие на определени необлагодетелствани райони на територията на Съюза. Условията, при които помощите за насърчаване на регионалното развитие могат да се считат за съвместими с вътрешния пазар, са определени в Насоките за регионалната помощ за периода 2014—2020 г. („НРП от 2014 г.“). В съображение 188 от тези насоки е обяснено, че те се прилагат за оценка на съвместимостта на всички регионални помощи, които ще бъдат отпуснати след 30 юни 2014 г. Това означава, че регионална помощ, отпусната неправомерно, или регионална помощ, която се планира да бъде отпусната преди 1 юли 2014 г., трябва да се оценява в съответствие с Насоките за национална регионална помощ за 2007—2013 г.⁽⁸⁷⁾ („НРП от 2007 г.“).
- (144) Както е обяснено в съображение 134, безусловно право на помощ е било предоставено на жалбоподателите, когато Решението е било издадено на 11 декември 2013 г., във връзка с румънското национално законодателство, което дава правна сила на това Решение в националния правен ред на Румъния, т.е. преди влизането в сила на НРП от 2014 г. Ето защо плащането на обезщетението, присъдено от Арбитражния съд на жалбоподателите, следва да се оценява съгласно НРП от 2007 г.
- (145) В тези насоки Комисията установява, че регионална помощ, предназначена за намаляване на текущите разходи на едно предприятие, представлява оперативна помощ и няма да се счита за съвместима с вътрешния пазар, освен ако не се присъжда в изключителни случаи за справяне със специфични затруднения, срещани от предприятията в необлагодетелстваните региони, попадащи в приложното поле на член 107, параграф 3, буква а) от Договора⁽⁸⁸⁾.
- (146) В настоящия случай обезщетението, присъдено на жалбоподателите от Арбитражния съд, се отнася до загубите, пряко свързани с отмяната на стимулите съгласно ЕГО 24, и е насочено към поставянето на получателя в положението, в което той „по всяка вероятност“ би се намирал, ако стимулите съгласно ЕГО 24 не бяха отменени. Всъщност с изпълнението на Решението се възстановява ситуацията, в която по всяка вероятност биха се намирали жалбоподателите, ако Румъния изобщо не беше отменила ЕГО 24. Тъй като предимствата, предоставени съгласно ЕГО 24, са се отнасяли до текущите разходи на жалбоподателите и не са били свързани с първоначална инвестиция, тези предимства представляват оперативна помощ. Следователно поставянето на получателя в положението, в което той би бил, ако не бяха отменени стимулите съгласно ЕГО 24, и компенсирането по този начин на загубите, свързани с тази отмяна, представлява оперативна помощ. Както е обяснено в съображения 92 и сл., плащането на обезщетението, присъдено от Арбитражния съд на жалбоподателите, на практика със задна дата, намалява оперативните разходи, направени от тях при осъществяването на тяхната икономическа дейност при нормални пазарни условия.

⁽⁸⁵⁾ Решение от 12 септември 2007 г. по дело *Olympiki Aeroporoi Ypiresies AE/Комисия на Европейските общности* (Т-68/03, ЕУ:Т:2007:253, точка 34).

⁽⁸⁶⁾ Решение от 15 юни 1993 г. по дело *Matra SA/Комисия на Европейските общности* (С-225/91, ЕУ:С:1993:239, точка 41).

⁽⁸⁷⁾ Насоки за национална регионална помощ за 2007—2013 г., ОВ С 54, 4.3.2006 г., стр. 13).

⁽⁸⁸⁾ НРП от 2007 г., точка 76.

- (147) В съответствие с точки 76, 77 и 79 от НРП от 2007 г. оперативната помощ по принцип е забранена и може по изключение да се отпуска в регионите, предвидени в член 107, параграф 3, буква а), при условие че:
- тя е оправдана с оглед приноса ѝ за регионалното развитие (целева),
 - нейното естество и размерът ѝ са пропорционални на затрудненията, към чието облекчаване е насочена,
 - тя е временна и намалява във времето и следва да бъде премахвана, щом съответните региони реално достигнат сближаване с нивата на по-богатите области в ЕС,
 - по принцип тя се предоставя само за определен набор от приемливи разноски или разходи и е ограничена до определен процент от тези разходи,
 - държавата членка се е ангажирала да спазва подробни правила за отчитане, предвидени в точка 83 от НРП за 2007 г.
- (148) Икономическите дейности, ползващи се от изпълнението на Решението, се осъществяват в район, който попада в приложното поле на член 107, параграф 3, буква а) от Договора, както е установено от Комисията в решението за картата на регионалните помощи за Румъния за периода 2007—2013 г.⁽⁸⁹⁾ и за периода 2014—2020 г.⁽⁹⁰⁾.
- (149) Комисията обаче не разбира как плащането на обезщетението, присъдено на жалбоподателите, е оправдано с оглед на приноса му за регионалното развитие на съответните области. Оперативната помощ, произтичаща от въпросното плащане, не е предназначена да допринесе за общата цел за справедливост, както е предвидено в член 107, параграф 3, буква а) от Договора, а само да обезщети получателя за загубите, понесени поради отмяната на ЕГО 24 преди предвидения срок на изтичане на неговата валидност. Това води до свободни парични средства за жалбоподателите без никакво положително въздействие върху развитието на региона.
- (150) За да се приеме, че мярката е пропорционална на затрудненията, към чието облекчаване е насочена, не е достатъчно, че икономическата дейност се намира в определен „регион“, тъй като трябва да се покаже, първо, какви са тези затруднения и, второ, как те създават пречка за развитието на съответния регион. При липсата на всякакви доказателства Комисията не може да установи конкретните затруднения, към чието облекчаване са насочени мерките.
- (151) Плащането на обезщетението, присъдено от Арбитражния съд на жалбоподателите, е с временен характер, тъй като то няма ефекти след приключването на изпълнението или принудителното изпълнение на Решението. Въпреки това то не е ограничено до определен процент от предварително определени разходи, тъй като това обезщетение има за цел да гарантира, че всички загуби, претърпени от жалбоподателите, са покрити.
- (152) С оглед на гореизложеното Комисията счита, че плащането на обезщетението, присъдено от Арбитражния съд на жалбоподателите, не е в съответствие с НРП от 2007 г. и следователно не може да бъде обявено за съвместимо с вътрешния пазар. Тъй като не е налице друго основание за съвместимост, което да е приложимо, Комисията счита, че не е установена съвместимост на мярката за помощ.

7.6. Заключение относно оценката на мярката за помощ

- (153) Анализът по-горе показва, че плащането на обезщетението, присъдено от Арбитражния съд на жалбоподателите, представлява предоставяне на несъвместима нова помощ, която е несъвместима с Договора. Комисията изразява съжаление, че Румъния вече частично е изплатила това обезщетение чрез прихващане на данъчните задължения, дължими към румънската държава от един от жалбоподателите, S.C. European Food S.A., срещу част от това обезщетение, както и чрез действията, предприети от назначения от съда съдебен изпълнител.

8. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

- (154) След като Комисията е установила несъвместимостта на дадена помощ с вътрешния пазар, в съответствие с Договора и установената съдебна практика на Съда на Европейския съюз тя е компетентна да реши, че съответната държава членка следва да отмени или измени въпросната помощ⁽⁹¹⁾. Съдът също така нееднократно е постановявал, че задължението на дадена държава членка да отмени помощ, счетена от Комисията за несъвместима с вътрешния пазар, има за цел да възстанови съществуващото преди това положение⁽⁹²⁾. В този контекст Съдът приема, че целта е постигната, когато получателят е изплатил сумите, предоставени чрез неправомерна помощ, като така се е отказал от

⁽⁸⁹⁾ Решение на Комисията по дело N 2/07, обобщено уведомление в ОВ С 73, 30.3.2007 г., стр. 15.

⁽⁹⁰⁾ Решение на Комисията SA 38364, обобщено уведомление в ОВ С 233, 18.7.2014 г., стр. 1.

⁽⁹¹⁾ Решение от 12 юли 1973 г. по дело *Комисия на Европейските общности/Федерална република Германия* (C-70/72, EU:C:1973:87, точка 13).

⁽⁹²⁾ Решение от 14 септември 1994 г. по дело *Кралство Испания/Комисия на Европейските общности* (съединени дела C-278/92, C-279/92 и C-280/92, EU:C:1994:325, точка 75).

преимущество, което е имал над конкурентите си на пазара, и ситуацията от преди плащането на помощта е възстановена⁽⁹³⁾. Следвайки тази съдебна практика, член 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999 постановява, че „когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от получателя [...]“.

- (155) Жалбоподателите твърдят, че те са имали оправдано правно очакване, че стимулите, предоставени съгласно ЕГО 24, са законосъобразни и че те могат да се възползват от тези стимули до планирания краен срок за изтичането им на 1 април 2009 г. Комисията отбелязва в тази връзка, че член 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 659/99 гласи, че „[К]омисията не изисква възстановяване на помощта, ако това противоречи на общ принцип на правото на [Съюза]“. Съдът на ЕС е признал, че принципът на защита на оправданите правни очаквания представлява такъв общ принцип на правото на Съюза. Комисията обаче не счита, че жалбоподателите могат да претендират за такива оправдани правни очаквания.
- (156) Според съдебната практика на Съда на ЕС, освен при изключителни обстоятелства, предприятия, на които е отпусната помощ, не могат по принцип да имат оправдани правни очаквания, че помощта е правомерна, освен ако тя не е била предоставена в съответствие с процедурата, предвидена в член 108, параграф 3 от Договора. В новата си съдебна практика Съдът на ЕС е заявил, че при липсата на достатъчно конкретни гаранции, произтичащи от положително действие, предприето от Комисията, която има изключителната компетентност да разрешава отпускането на държавни помощи от държавите — членки на ЕС, които дават повод на получателя да счита, че мярката не представлява държавна помощ, няма изключителни обстоятелства, които могат да дадат основание за прилагане на принципа на защита на оправданите правни очаквания, за да се избегне възстановяването, ако тази мярка за помощ не е била нотифицирана на Комисията⁽⁹⁴⁾. В действителност съществува дългогодишна съдебна практика, според която не може да се прибягва до принципа на защита на оправданите правни очаквания, за да се оспори конкретна разпоредба на правото на Съюза и действията на национален орган, отговарящ за прилагането на правото на Съюза, който действа в нарушение на това право, не може да породи оправдани правни очаквания от страна на икономическия оператор, че той ще се ползва от третиране, което е в противоречие с това право⁽⁹⁵⁾. Трябва да се приеме, че добросъвестният икономически оператор може да определи дали тази процедура е спазена⁽⁹⁶⁾.
- (157) Комисията отбелязва, че по отношение на обезщетението, присъдено на жалбоподателите от Арбитражния съд, на жалбоподателите би следвало да е ясно без всякакво съмнение, дори и преди предоставянето на въпросната помощ чрез приемането на Решението, във връзка с румънското национално законодателство, което дава правна сила на това Решение в националния правен ред на Румъния, че според Комисията плащането на това обезщетение поражда неправомерна и несъвместима държавна помощ. Тази позиция е била изрично съобщена на Арбитражния съд на 20 юли 2009 г. и е била съобщена на жалбоподателите.
- (158) Що се отнася до твърдението на жалбоподателите, че те са имали оправдано правно очакване, че ЕГО 24 е законосъобразен и ще остане в сила до 1 април 2009 г., Комисията най-напред припомня, че в основата на настоящото решение е плащането на обезщетението, присъдено от Арбитражния съд на жалбоподателите, а не ЕГО 24. Независимо от това Комисията добавя, от съображения за изчерпателност, че жалбоподателите не могат с основание да претендират за оправдано правно очакване за валидността и запазването в сила на режима до 1 април 2009 г. Във връзка с този режим, преди присъединяването на Румъния към Европейския съюз, по силата на Решение № 4/2000 на Съвета за асоцииране между Румъния и ЕС и румънския Закон № 143/1999 относно държавната помощ отговорна за мониторинга и разрешаването на държавни помощи е била не Комисията, а румънският Съвет за защита на конкуренцията. Комисията отбелязва в това отношение, че румънският Съвет за защита на конкуренцията е бил уведомен относно ЕГО 24 в контекста на изменението, предвидени от ЕГО 75, и че със свое Решение № 244/2000 от 15 май 2000 г. той е определил, че тези стимули съставляват несъвместима държавна помощ. След приемането на това решение, на 1 юни 2000 г., S.C. European Food S.A. получава своя сертификат, който му дава право да получава държавна помощ по линия на режима, предвиден в ЕГО 24, както е обяснено в съображение 133. Това обаче не означава, че помощта е била предоставена на тази дата, както е обяснено в съображение 134.
- (159) От това следва, че по времето, когато на S.C. European Food S.A. е била предоставена неправомерната държавна помощ, предвидена в ЕГО 24, което при всички случаи става след 1 юни 2000 г., предприятието би трябвало да е напълно запознато с решението на румънския Съвет за защита на конкуренцията от 15 май 2000 г., което обявява стимулите съгласно ЕГО 24 за несъвместима държавна помощ. Освен това то би трябвало да е запознато също с Европейското споразумение за асоцииране, което е влязло в сила на 1 януари 1995 г., и с румънския Закон № 143/1999 относно държавната помощ, влязъл в сила на 1 януари 2000 г., които забраняват на Румъния да предоставя държавна помощ и предоставят на румънския Съвет за защита на конкуренцията правомощия да разрешава отпускането на нова държавна помощ. В отсъствието на разрешение от Съвета за защита на конкуренцията и в съответствие със съдебната практика на Съда на ЕС, която се прилага по силата на член 64 от

⁽⁹³⁾ Решение от 17 юни 1999 г. по дело *Кралство Белгия/Комисия на Европейските общности* (C-75/97, EU:C:1999:311, точки 64—65).

⁽⁹⁴⁾ Решение от 15 декември 2005 г. по дело *Unicredito Italiano SpA/Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova* (C-148/04, EU:C:2005:774, точки 104 до 111).

⁽⁹⁵⁾ Решение от 4 октомври 2007 г. по дело *Комисия на Европейските общности/Италианска република* (C-217/06, EU:C:2007:580, точка 23 и цитираната съдебна практика).

⁽⁹⁶⁾ Решение от 20 септември 1990 г. по дело *Комисия на Европейските общности/Федерална република Германия* (C-5/89, EU:C:1990:320, точка 14).

Европейското споразумение за асоцииране от 1995 г., член 1 от правилата за прилагане на Решение № 4/2000 на Съвета за асоцииране между Румъния и ЕС и достиженията на правото, S.C. European Food S.A. не би могло да има оправдано правно очакване, че стимулите, предоставени съгласно EGO 24, представляват съвместима държавна помощ, независимо от последвалите действия на румънското правителство след приемането на Решение № 244/2000. Същата логика очевидно се прилага за Multipack и Starmill, които са получили своите сертификати едва на 17 май 2002 г., две години след приемането на Решение № 244/2000. Следователно жалбоподателите не могат обосновано да претендират дори за оправдано правно очакване, че режимът, предвиден в EGO 24, представлява правомерна държавна помощ, въпрос, който според Комисията няма връзка с настоящото решение.

- (160) Следователно всяко плащане на обезщетението, присъдено от Арбитражния съд на жалбоподателите, трябва да бъде възстановено от Румъния, тъй като това плащане представлява неправомерна и несъвместима държавна помощ. Тъй като петимата жалбоподатели, заедно с останалите съответни предприятия от EFDG, съставляват обособена икономическа единица (вж. съображение 91), те отговарят солидарно за възстановяване на държавната помощ, получена от всеки един от тях, на румънската държава. Според член 14, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 659/1999 помощта, която трябва да се възстанови съгласно решение за възстановяване, включва всички лихви с подходящ процент, фиксиран от Комисията. Лихвата е дължима от датата, на която неправомерната помощ е била на разположение на получателя, до датата на нейното възстановяване. Член 14, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 659/1999 предвижда, че възстановяването се извършва незабавно и в съответствие с процедурите по националното законодателство на съответната държава членка, при условие че те позволяват незабавното и ефективно изпълнение на решението на Комисията. За тази цел и в случая на производство пред националните съдилища съответните държави членки предприемат всички необходими стъпки, които са предвидени в съответните им правни системи, включително и временни мерки, без да се засяга правото на Общността.
- (161) Комисията отбелязва в тази връзка, че Румъния вече е прихванала сумата от 337 492 864 RON (ок. 76 млн. евро⁽⁹⁷⁾) за сметка на данъци, дължими от един от жалбоподателите, S.C. European Food S.A. Комисията допълнително отбелязва, че на 5 януари 2015 г. съдебният изпълнител, назначен от съда, е иззел 36 484 232 RON (ок. 8,1 млн. евро⁽⁹⁸⁾) от Министерството на финансите на Румъния и впоследствие е прехвърлил 34 004 232 RON (ок. 7,56 млн. евро), в равни части, на трима от петимата жалбоподатели, и е задържал остатъка като обезщетение за разходите за изпълнение. Между 5 и 25 февруари 2015 г. определеният от съда съдебен изпълнител е иззел допълнително 9 197 482 RON (ок. 2 млн. евро⁽⁹⁹⁾) от Министерството на финансите. В допълнение Комисията отбелязва факта, че румънските органи са прехвърлили доброволно 472 788 675 RON (ок. 106,5 млн. евро⁽¹⁰⁰⁾) (включително разходите за съдебен изпълнител в размер на 6 028 608 RON) в блокирана сметка на името на петимата жалбоподатели. Тези суми, както и всички допълнителни плащания в полза на жалбоподателите в изпълнение на Решението, които са или ще бъдат извършени, трябва да бъдат възстановени от Румъния. Съответно Комисията,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Плащането на обезщетението, присъдено от Арбитражния съд, създаден под егидата на Международния център за уреждане на инвестиционни спорове (ICSID), по силата на Решение от 11 декември 2013 г. по дело № ARB/05/20, *Micula a.o./Румъния*⁽¹⁰¹⁾ на обособената икономическа единица, състояща се от Viorel Micula, Ioan Micula, S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L., S.C. Multipack, European Drinks S.A., Rieni Drinks S.A., Scandic Distilleries S.A., Transilvania General Import-Export S.R.L. и West Leasing S.R.L., представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора, която е несъвместима с вътрешния пазар.

Член 2

1. Румъния не изплаща каквато и да е несъвместима помощ, посочени в член 1, и възстановява всяка несъвместима помощ, посочени в член 1, която вече е била изплатена на всеки един от субектите, съставляващи обособената икономическа единица, които са се ползвали от помощта чрез частично изпълнение или принудително изпълнение на арбитражното решение от 11 декември 2013 г., както и всяка помощ, изплатена на всеки един от субектите, съставляващи обособената икономическа единица, които се ползват от тази помощ чрез по-нататъшното изпълнение на арбитражното решение от 11 декември 2013 г., с което Комисията не е запозната, или от помощ, която се изплаща след датата на настоящото решение.

2. Viorel Micula, Ioan Micula, S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L., S.C. Multipack, European Drinks S.A., Rieni Drinks S.A., Scandic Distilleries S.A., Transilvania General Import-Export S.R.L. и West Leasing S.R.L. отговарят солидарно за възстановяване на държавната помощ, получена от всеки един от тях.

⁽⁹⁷⁾ Вж. бележка под линия 7.

⁽⁹⁸⁾ Вж. бележка под линия 38.

⁽⁹⁹⁾ Вж. бележка под линия 38.

⁽¹⁰⁰⁾ Вж. бележка под линия 40.

⁽¹⁰¹⁾ Решение на ICSID по дело № ARB/05/20, *Ioan Micula, Viorel Micula, SC European Food SA, SC Starmill SRL, SC Multipack SRL срещу Румъния*, окончателно решение от 11 декември 2013 г.

3. Сумите, подлежащи на възстановяване, са онези, които произтичат от изпълнението или принудителното изпълнение на Решението от 11 декември 2013 г. (главница и лихва).
4. Върху подлежащата на връщане помощ се дължат лихви от датата, на която тя е била на разположение на получателя, до датата на нейното възстановяване.
5. Румъния предоставя точните дати, на които помощта, отпусната от държавата, е била предоставена на разположение на съответните получатели.
6. Лихвите се изчисляват с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ⁽¹⁰²⁾.
7. Румъния гарантира, че не се извършват по-нататъшни плащания на помощта, посочена в член 1, считано от датата на приемане на настоящото решение.

Член 3

1. Посочената в член 1 помощ подлежи на незабавно и ефективно възстановяване.
2. Румъния гарантира, че настоящото решение ще бъде изпълнено в срок от четири месеца от датата на уведомяване за настоящото решение.

Член 4

1. В срок два месеца след уведомяване за настоящото решение Румъния представя на Комисията следната информация:
 - а) общия размер на помощта, получена от всеки субект, посочен в член 1 от настоящото решение;
 - б) подробно описание на вече предприетите и предвидените мерки за спазване на настоящото решение;
 - в) документите, доказващи, че на получателите е наредено да възстановят помощта.
2. Румъния уведомява Комисията за напредъка по предприетите мерки за изпълнение на настоящото решение до пълното възстановяване на посочената в член 1 помощ. По искане на Комисията тя незабавно предоставя сведения за предприетите или съответно планираните мерки за изпълнение на настоящото решение. Освен това тя предоставя подробна информация за размера на помощите и лихвите, които вече са възстановени от получателите.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Румъния.

Съставено в Брюксел на 30 март 2015 година.

За Комисията
Margrethe VESTAGER
Член на Комисията

⁽¹⁰²⁾ Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1).

ISSN 1977-0618 (електронно издание)
ISSN 1830-3617 (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG